

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання

4 листопада 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕСЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання

4 листопада 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Субота, 4 листопада 2023 року)

Частина одинадцята

Виступ Президента Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн	...5
Заяви депутатських фракцій і груп: політичної партії «Голос» і політичної партії «Слуга народу»	...10
«Платформа за життя та мир» і політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...11
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...12
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України»	...15

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 листопада 2023 року, 14 година 43 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, слава Україні!

Шановні народні депутати, я попрошу всіх зайняти свої місця. Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Шановні колеги, я прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у пленарному засіданні беруть участь керівники дипломатичних представництв іноземних держав. Я прошу привітати наших колег *(Оплески)*.

Шановні колеги, я маю особливу честь запросити до зали засідань Верховної Ради України Президентку Європейської комісії вельмишановну пані Урсулу фон дер Ляєн та очолювану нею делегацію. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, за парламентською традицією, я пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! Триває 619-й день широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Наші героїчні сили оборони дають рішучу відсіч масованим атакам рашистів, знищують їхній особовий склад та військову техніку, ведуть наступальні операції на півдні України. На превеликий жаль, у цій кровопролитній боротьбі за незалежність і свободу ми втрачаємо найкращих захисників і захисниць. Від щоденних злочинних дій держави-агресора невинно гинуть мирні громадяни, у тому числі діти.

Я прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять усіх воїнів, які полягли за Україну, усіх жертв російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Шановні колеги! Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! Шановна пані Президентко! Для нас сьогодні велика честь приймати в українському парламенті справжнього друга України. Дозвольте мені від імені Верховної Ради України висловити слова глибокої вдячності Європейському Союзу, його Європейській комісії, особисто вам за солідарність та непохитну і дієву підтримку України та її народу у протистоянні російській агресії. Ми також знаємо про підготовку нових рішень на підтримку України. Вдячні вам за це.

У день урочистого внесення прапора Європейського Союзу до залу засідань Верховної Ради України 1 липня 2022 року ви виступали в цьому залі по відеозв'язку. Це відбулося лише за кілька днів після того, як Європейська рада ухвалила рішення про надання Україні статусу країни – кандидата на вступ до Європейського Союзу. Ми вдячні Європейській комісії, яка тоді зробила безпрецедентну роботу з підготовки цього рішення. У своєму минулорічному виступі ви також окреслили очікування Євросоюзу від України, що дозволяють нам перейти до наступної інтеграційної фази перемовин про вступ – це відомі сім рекомендацій Європейської комісії.

За ці 16 місяців, що минули з того часу, Україна, її Президент, парламент та уряд – ми всі працювали задля реалізації цих рекомендацій. Ми робили це з чітким розумінням, що в першу чергу цих змін потребує українське суспільство і ці реформи зміцнюватимуть Українську державу зсередини. Вже незабаром ми очікуємо на щорічну доповідь Європейської комісії щодо розширення. Я переконаний, що робота з трансформації України згідно з високими європейськими стандартами отримає належну оцінку. Впевнений, що ваша оцінка відкриє шлях для України до наступного етапу інтеграції і до кінця року лідери країн – членів ЄС ухвалять важливе рішення про початок перемовин з Україною.

Шановна пані Президентко! Членство у Європейському Союзі є вибором українського народу. Цей вибір цивілізаційний і остаточний. Сьогодні українці захищають цей вибір зі зброєю в руках, сьогодні українці віддають за цей вибір найдорожче – своє життя. Шлях до членства передбачає глибоку трансформацію країни. Я хочу запевнити вас, що Верховна Рада готова працювати над цією трансформацією та зробить все від неї залежне, щоб реалізувати очікування українського суспільства.

Ми робитимемо це максимально якісно, швидко і ефективно. Ми робитимемо це у чіткій, злагодженій координації з іншими гілками влади, та я впевнений, що ми також можемо розраховувати на вашу підтримку і допомогу.

Слава Україні! Слава об'єднаній Європі!

Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! До слова запрошується Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн (*Оплески*).

УРСУЛА ФОН ДЕР ЛЯЄН, Президент Європейської комісії. Дуже дякую, пане Стефанчук. Вельмишановні народні депутати! Для мене величезна честь звернутися до вас у домі української демократії. Коли я перебуваю в цій

величній залі, моє серце переповнюється емоціями, захопленням від вашої мужності і витривалості, смутком через всі страждання, які росія спричинила у вашій країні, повагою за всю неймовірну законодавчу роботу, яку в цих стінах виконують навіть під час війни за своє існування. Але найсильніше почуття – це почуття вдячності. Уся Європа відчуває глибоку подяку за те, що ви зробили від початку цієї брутальної війни. Ви боретеся не лише за свою свободу, свою демократію та своє майбутнє, але і за наше також. Ви боретеся за Європу. Це те, що ми з болем усвідомлюємо. Шановні народні депутати, шановний народі України, дуже вам дякую! *(Оплески)*.

На стіні однієї з будівель парламенту є чудовий мурал французького митця Крістіана Гемі. Він нам нагадує про глибокі зв'язки між народом України і рештою Європи, але також про вашу мужність і рішучість. На муралі зображено героя українського спротиву Олександра Мацієвського. Ви всі знаєте його історію. Росіяни уполонили його під час битви за Бахмут, примусили викопати собі могилу і стратили його, скоївши один із багатьох воєнних злочинів у цій кривавій війні. Але, коли Олександр дивився на своїх убивць, в його очах не було страху, він відважно стояв перед ними, і він сказав два простих слова: слова свободи, слова гордості, слова, які означають, що росія ніколи не переможе в цій війні. А тепер ці слова назавжди закарбовані на стіні і у серцях усіх вільних людей світу: «Слава Україні!» *(Оплески)*.

Олександр Мацієвський став національним героєм, бо ви всі поділяєте його дух. Усі українці встали проти російського варварства. І на тлі вашої мужності є лише одна річ, яку ми, решта європейців, мусимо зробити, – це бути поруч з Україною стільки, скільки буде потрібно *(Оплески)*. Ось чому наступного тижня ми оголошуємо про 12-й пакет санкцій проти росії. Нові санкції передбачатимуть внесення до переліку майже сотні нових фізичних осіб, нові заборони на імпорту і експорт, дії щодо збільшення ліміту цін на нафту та сурові заходи щодо компаній, які обходять санкції.

Занадто тривалий час багато хто в Європі вважав, що ми можемо торгувати з росією та інтегрувати її до європейського безпекового порядку, але це не спрацювало, і це не спрацює, допоки росія у своїх діях керуватиметься божевільними мріями про імперію. І це один із найважливіших уроків, якому ви, народ України, навчили нас у результаті цієї війни. Отже, ми не маємо повторювати помилок 2014 року, і ми продовжуємо чинити максимальний тиск на росію аж до кінця агресії і допоки Україна не встановить справедливий і тривалий мир.

Дійсно, Європа багато чому навчається в Україні. Це ви чуєте недостатньо часто. Народ України не мусить вчитися, як бути європейцями, бо ви є європейцями. Коли Президент Зеленський звертався минулого тижня до Європейської ради, він говорив як європейський лідер.

Від початку війни Україна дуже багато чого довела. Ви демонструєте силу демократії, ви демонструєте силу винахідливості і ви демонструєте силу європейських цінностей. Це три основні теми, на яких я хотіла б зупинитися сьогодні.

Тут, перед обраними представниками українського народу, я можу розпочати лише із сили демократії. Я дуже добре пам'ятаю, як рік тому ми представили сім необхідних кроків, які супроводжували б Україну в статусі кандидата на шляху до ЄС. Хтось казав, що вони занадто амбіційні, але ваша реакція була надзвичайною: усі ваші демократичні інституції мобілізувалися до максимуму, щоб утілити це прагнення народу України. І, як сказав Президент Зеленський, ви не просили знижок чи обхідних шляхів, замість цього ви показали, на що спроможна українська демократія. Розмах і глибина реформ, через які ви пройшли, вражають: конституційна реформа правосуддя, обрання членів Вищої ради правосуддя, антикорупційна програма, поступ у протидії відмиванню грошей, важливі заходи з обмеження тиску олігархів на суспільне життя, новий Закон «Про медіа» та поступ у сфері національних меншин. Ми знаємо, що це не завжди було легко, але це нормальний шлях для будь-якої демократії. Ми дискутуємо, ми розходимося в поглядах, ми дискутуємо ще завзятіше, потім ми знаходимо рішення, і зрештою ми ці рішення ухвалюємо.

Ви досягли великих успіхів, значно більших, ніж хтось очікував від країни, яка воює. Ви проходитье через глибокі реформи, воюючи у повномасштабній війні. І ціль, дійсно, в межах досяжності. Подальше зміцнення ваших антикорупційних зусиль, ухвалення закону про лобіювання, зміцнення двох аспектів у межах системи декларування майна, а також виконання решти рекомендацій Венеційської комісії щодо національних меншин – це заходи, необхідні для повного виконання семи кроків. І ви можете це зробити швидко. Ви вже виконали їх більше ніж як на 90 відсотків. Ми будемо продовжувати надавати вам всю технічну і політичну підтримку, яка вам потрібна. Я впевнена, що ви можете досягти своєї амбіційної мети, тобто ухвалення історичного рішення про початок процесу переговорів про вступ вже цього року (*Оплески*).

Вельмишановні народні депутати, дорогі друзі! Мій другий пункт – це питання економіки цієї країни і винахідливості українського народу. Дозвольте мені розповісти історію молодого таланту з України, якого звать Валентин Фречка. Йому було лише 17 років, коли він винайшов нову технологію виробництва паперу з опалого листя. Разом з місцевими підприємцями він започаткував стартап, який назвав *RE-leaf*. Вони зв'язалися з містами, які хотіли позбавитися тонн опалого листя, і почали виробляти паперові пакети для компаній, які прагнули працювати екологічно, не знищуючи жодне дерево.

І тоді, в 2021 році, ви, Верховна Рада, ухвалили закон про заборону пластикових пакетів відповідно до Європейської зеленої угоди (*Оплески*). І це дало поштовх для таких підприємств як *RE-leaf*. Тепер завдяки фінансуванню від ЄС це перспективне українське підприємство розширюється і продає свої вироби по всій Європі. Це лише один приклад величезного таланту цієї країни. Україна – це країна новаторів, не лише великих сільськогосподарських підприємств і важкої промисловості, але й яскравих молодих талантів, які вже формують екологічно чисте цифрове майбутнє України.

Так, фінансові потреби України є вражаючими, але таким є економічний потенціал України, і Європа хоче інвестувати у вас. Ось чому ми запропонували механізм підтримки України, безпрецедентний план допомоги українській економіці на 50 мільярдів євро. Він буде фінансуватися за рахунок грантів з бюджету ЄС та позик на ринках капіталу.

Ми працюємо над тим, щоб використовувати прибутки від заморожених суверенних російських активів. Цей механізм підтримає відновлення та відбудову України впродовж наступних чотирьох років. Для порівняння: це буде більше, ніж будь-яка європейська країна одержала від американського «плану Маршалла», який ми отримали на допомогу Західній Європі після Другої світової війни, і ви це заслуговуєте (*Оплески*).

Критично важливим завданням є найоптимальніше використання цих фондів. Ось чому ми разом розробили План відновлення України. Завдяки цьому плану ви зможете створити нове бачення України майбутнього. Це ваш шанс не лише відбудувати свою економіку, але й надати їй нового вигляду шляхом зрозумілої програми реформ та інвестицій і єдиної цілісної програми. Продовжуючи шлях до членства в ЄС, ви можете формувати кращу країну для свого молодого покоління. А План відновлення України не лише спрямовуватиме європейську підтримку, а також забезпечить керівництво та координацію міжнародних донорів в інтересах України. І тому вам зараз необхідно продемонструвати світові свої прагнення щодо майбутнього України.

Вельмишановні народні депутати, народе України, два місяці тому я вирішила завершити моє звернення про становище Європейського Союзу словами Вікторії Амеліної, яка була українською письменницею, матір'ю та правозахисницею. Її життя забрала росія під час масового знищення мирного населення в Краматорську. Вікторія Амеліна була переконана, що ця війна багато чому навчила українців. Ви зрозуміли, що можете розраховувати один на одного, а також на своїх друзів у Європі. Сьогодні ми відчуваємо, що ми належимо до однієї сім'ї та одного дому, бо, як сказала Вікторія, дім там, де ми довіряємо один одному.

Але ця війна також багато чому навчила і решту Європи, і найважливіший урок прямо перед вами – це сила цього синього прапора із жовтими зірками, який ви вирішили занести сюди. Я дуже добре пам'ятаю цю церемонію в серці української демократії, тут, у цій залі. Можливо, занадто часто ми забуваємо, що втілює цей прапор. Він означає свободу і демократію, він означає мир і процвітання. Це символ вікових цінностей та символ надії, і ви нагадали нам про це.

Ви навчаєте нас усіх справжньому значенню Європи. Саме цей дух привів мене сюди, усіх європейських лідерів, які прибули до Києва після 600 днів війни. Ми несемо солідарність європейських громадян, але ми не приносимо Європи до вас, бо Європа вже тут (*Оплески*). Європа вже тут – у вашій боротьбі за свободу, Європа вже тут – у ваших демократичних дебатах, Європа вже тут – у вашому спротиві тиранії, Європа в очах усіх українців, які воюють за краще майбутнє.

Разом ми можемо перемогти в цій битві, разом ми можемо довершити наш союз, разом ми можемо привести Україну до нашого спільного європейського дому. Це мрія українських героїв та українських мучеників, це також і наша мрія.

Разом ми – Європа. Хай живе Європа! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, давайте ще раз подякуємо вельмишановній пані Президентці Європейської комісії Урсулі фон дер Ляєн і вельмишановним представникам дипломатичного корпусу за участь у пленарному засіданні Верховної Ради України та беззастережну підтримку України і нашого євроінтеграційного майбутнього. Дякуємо!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ще раз подякуємо нашим гостям за підтримку України.

На цій оптимістичній ноті пропоную також привітати сьогодні іменинників: Євгена Павловича Пивоварова, Олександра Сергійовича Колтуновича (*Оплески*). Бажаємо міцного здоров'я, плідної роботи та якнайшвидшої перемоги України.

Також є пропозиція привітати одну з організацій, яка, власне, долучилася до того, щоб багато українців змогли на початку війни переїхати по Україні, а сьогодні до нас завдяки цій організації потрапила і пані Президентка Єврокомісії. Давайте привітаємо АТ «Укрзалізниця» з їх професійним святом, привітаємо залізничників з Днем залізниці (*Оплески*). Я думаю, за часи повномасштабного вторгнення ця організація неодноразово довела, що вона найкраще і найпатріотичніше державне підприємство України.

Шановні колеги, надійшло кілька заяв з вимогою оголосити перерву, які готові замінити на виступ. Зараз ми дамо їм слово. Першим виступатиме Юрчишин. Прошу. Давайте спочатку виступ, а потім – з процедури.

Дмитре Олександровичу Разумков, з процедури? Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Олександр Сергійовичу, шановні колеги, я з подивом дізнався, що сьогодні в нас не лише зустріч з поважними колегами в стінах Верховної Ради, а й ви під шумок вирішили розглянути поправки до законопроекту [№ 10037](#), сподіваючись на те, що народні депутати просто не прийдуть.

Олександр Сергійовичу, я прошу вас зараз поставити на голосування питання щодо інформації того, щоб «за» проголосували ті народні депутати, які станом на ранок знали, що цей законопроект буде розглядатися в стінах Верховної Ради України. Просто, щоб розуміти ту кількість привілейованих народних депутатів, які знали про те, що законопроект № 10037 сьогодні буде на порядку денному пленарного засідання Верховної Ради. До цього була інформація, що буде лише виступ шановної гості. Прошу вас поставити на голосування мою пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що це за пропозиція, Дмитре Олександровичу? Я щось не знаю таких пропозицій у Регламенті, і ви також, мабуть. Що це за вид голосування? Це опитування депутатів чи що? Як ми це зараз реалізуємо? Я думаю, ви знаєте, що в нас порядок денний формує Погоджувальна рада, тому ви можете звернутися до учасників Погоджувальної ради. Вони вам прокоментують, як цей законопроект опинився в порядку денному, як взагалі був сформований порядок денний.

Шановні колеги, я прошу вашої уваги! У нас виступ пана Ярослава Юрчишина і колег. Я прошу хвилину уваги і в залі тишу, тому що сьогодні є також і певні неприємні дати.

П'ять років тому померла Катерина Гандзюк. Багато з нас знали її особисто, і для багатьох з нас ця справа стала тією, досягти справедливості в якій – це було сенсом всього життя. Тому давайте присвячимо ці 3 хвилини і пам'яті Катерини, і тим висновкам, які ми всі як суспільство маємо зробити з цієї жахливої історії. Дякую.

Ярослав Юрчишин. Будь ласка, 3 хвилини.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Я ще раз запрошуюю всіх, хто вважав себе друзями Катерини Гандзюк, хто знав Катерину Гандзюк, хто входив до складу слідчої комісії стосовно нападів на активістів, прошу вийти, щоб ми спільно пом'янули приклад жіночого лідерства, приклад служіння і жертвності.

Я пам'ятаю, як я познайомився з Катериною в Українській школі політичних студій, як ми з нею довго дискутували, наскільки важливим є очищення півдня від російської агентури. Прикро, що ми досі не виконали те, про що мріяла Катя: у нас досі діє московська агентура в рясах, у нас досі, навіть у залі, присутні люди, які закликали росію приходити сюди. Але ми маємо і здобутки: Менгер і Левін засуджені. Ми знаємо (і можемо вперше зняти футболки) відповідь на запитання: хто замовив Катю Гандзюк? Чи всі відповіли? Напевно, ні. Але ми на шляху, щоб хоча б у цьому питанні справедливість була відновлена.

Запрошую до слова співголів ТСК щодо нападів на активістів, які багато доклалися до того, щоб справедливість у цій справі відбулася.

ВАСИЛІВ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Дійсно, іменем Катерини Гандзюк називалася тимчасова слідча комісія, яка вела

більше 85 справ. Її ім'я було таким флагманом, в багатьох таких справах ми наслідували те, що вона робила. Колись Катя сказала: «Горніться один до другого, тому що, коли вони прийдуть, спочатку розберуться з правими руками «лівих», а потім з лівими руками «правих».

Тому, колеги, горнімося і продовжуємо цю справу, продовжуємо боротися за незалежність України. Слава Україні!

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Ви знаєте, мені сьогодні важко говорити про Катю, бо паралельно є втрати близьких друзів на фронті, і приходять такий момент, напевно, як у багатьох із вас, коли опускаються руки, бо віра є, а сил, мабуть, вже немає. Мені дуже шкода, що ми в Каті не розгледіли, яким є Херсон. А він показав себе у всій своїй силі і повноті опору, спротиву, українськості, державності, іншості від дуже багатьох областей, як він стояв, як його мучили, катували, а він стояв. Так, напевно, і наша Катя.

Я хочу подякувати сьогодні її тату, який оперує на лінії фронту, який проходить просто неймовірні випробування, але продовжує служити нашій країні, і, напевно, в пам'ять про Катю, спротиву всіх.

Прошу встати всіх, щоб хвилиною мовчання вшанувати пам'ять наших громадських активістів, які не дожили до великої війни, але сформували цю країну.

Дякую.

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Вічна пам'ять і вічна слава всім, хто в усі часи боровся за незалежність України, і особливо за те, щоб прапор Європейського Союзу був у цій залі. Давайте їм всім завжди дякувати.

У нас ще надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. А яка інша фракція, Арсенію Михайловичу?

Зараз – виступ або починаємо розглядати законопроект? У нас один проект закону, тому тут без варіантів. Голосуємо? Там друге читання, є поправки. У залі присутні колеги, які хочуть їх обговорювати.

Фракція «Батьківщина», добре.

Депутатська група «Платформа за життя та мир» та фракція «Батьківщина» – перерва, яку готові замінити на виступ. Потім будемо переходити до розгляду проекту закону.

Арсеній Пушкаренко. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, дорогі українці! Ви знаєте, що ці кілька

тижнів були досить багатими на наші дипломатичні успіхи, в тому числі на міжпарламентському рівні. Це важливий результат в умовах війни, в якій знаходиться наша країна. Сьогодні перед нашим парламентом виступала Урсула фон дер Ляєн, яка дала чіткі сигнали.

Перше. Україну бачать в Європейському Союзі.

Друге. Ми виконали ті рекомендації, які ми повинні були виконати для початку перемовин.

Третє. В найближчі чотири роки ми отримаємо 50 мільярдів євро для підтримки нашої держави, нашого бюджету.

Це великий спільний результат сьогодні і Президента, і парламенту, і уряду – всіх нас, тому що це наша відповідальність як влади. І той вибір, який закріплений у нашій Конституції, – це вибір, за який сьогодні щодня воюють та гинуть наші захисники.

Також відбувся другий парламентський саміт Кримської платформи, де зібралися 69 країн та міжнародних міжпарламентських організацій з п'яти континентів. Це великий результат. Під головуванням нашого спікера Руслана Стефанчука та спікерки чеського парламенту Маркети Пекарової Адамової відбувся потужний саміт, де навіть представники тих країн, уряди яких не дуже часто підтримують Україну в окремих питаннях, були рішучі.

РФ вчинила невинуватену агресію проти України з 2014 року. Всі території повинні бути деокуповані, російські війська виведені, всі заручники звільнені, особливо діти. РФ має компенсувати всі збитки, завдані війною, і, звичайно, має бути широка підтримка Формули миру Президента Володимира Зеленського.

Це важливо і на фоні зустрічі радників з національної безпеки та зовнішньої політики, яка відбулася на Мальті, де обговорювалися перші п'ять пунктів Формули миру Президента Володимира Зеленського: ядерна безпека, енергетична стійкість, продовольча безпека, повернення сили дії статуту ООН, міжнародного права, повернення наших заручників і депортованих дітей, де було напрацьовано конкретні механізми реалізації Формули миру.

Сьогодні глобальний саміт миру вже набуває не лише актуальності в контексті України, а, ми бачимо, і тієї кризи, яка є сьогодні на Близькому Сході. Наша делегація повернулася з Міжпарламентського союзу, де було проведено понад 40 двосторонніх зустрічей. Я дякую всім колегам за те, що ми сьогодні так потужно рухаємося до перемоги і встановлення справедливого миру в Україні.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та

утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 108.

Проголосували: за – 108, проти – 7, не голосували – 179.

З процедури – Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги, прошу подивитися на мене. Це порівняльна таблиця до законопроекту, який ви сьогодні хочете почати розглядати. Одразу хочу сказати, що є правило, яке написано в Регламенті, що такі таблиці мають надаватися не менше ніж за 10 днів до початку засідання, для того щоб депутати не бездумно тиснули кнопки, а могли вивчити, які норми пропонуються в законопроекті, яке рішення прийняв комітет. На жаль, цього не сталося, і таблиця була надана буквально пару днів тому. Хотів би повідомити, щоб ви знали про це грубе порушення Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Ще раз звертаюся до колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України, не поширювати інформацію щодо перебігу пленарного засідання і прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

З процедури – Геращенко. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, ви знаєте, ми дуже уважно моніторимо якраз інформаційний простір для виконання цих неухильних правил безпеки. І хочу зазначити, що перша інформація щодо присутності у Верховній Раді України і президентки Європейської комісії, і високих гостей вийшла не від депутатів Верховної Ради, а на сайтах, анонімних телеграм-каналах Офісу Президента України. Власне, це ще одне свідчення абсолютно цинічної інформаційної політики, яка сьогодні існує в парламенті, коли є телеканал «Рада» і на нього виділяється 170 мільйонів гривень для того, щоб першим інформував суспільство про блискучий виступ нашого європейського партнера, в якому, до речі, прозвучала важлива думка, що Україна має розвиватися як демократія, що дуже важливою є свобода слова, що дуже важливим є плюралізм думок. Тому ми

закликаємо, щоб сьогоднішні дебати, які будуть зараз відбуватися щодо ПДФО, демонструвалися потім не вночі в слоті телеканалу «Рада», а транслювалися, щоб українці могли це бачити і чути.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ірино Володимирівно.
Демченко – з процедури. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане головуєчий. Колеги, я, як завжди, закликаю зараз бути чесними один з одним, з виборцями. Ми розуміємо, що зараз у залі кількість голосів не дозволяє прийняти позитивне рішення щодо жодної пропозиції у цьому залі. Я вважаю, що, виходячи з поваги до наших виборців, до тих, хто все-таки бажає, щоб відповідні поправки були проголосовані позитивно, в мене є така пропозиція до головуєчого: зараз ми обговорюватимемо поправки, які пропонують ті чи інші автори, а голосування щодо поправок провести на засіданні, після перерви, щоб була достатня кількість голосів і це було чесно. Задля чого ми сидимо? Задля того, щоб показати, що просто розглянули всі поправки? Тоді давайте звільнимо зал і будемо далі обговорювати в кулуарах. Просто я не бачу сенсу. Тому прошу зробити таким чином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу зазначити, що наявність у залі 300 народних депутатів не гарантує 226 голосів за будь-яке голосування (*Шум у залі*). Тут апелювали до наявності, тому я відреагував на це.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка, з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, щодо законів, Регламенту і рішення Конституційного Суду я вам доповідаю. Є рішення Конституційного Суду, яке говорить про те, що прийняття будь-яких рішень у залі можливе лише, якщо є 226 народних депутатів. А в рамках порушення закону хочу зазначити, що ми почали засідання Верховної Ради під час повітряної тривоги. Це для інформації, як кажуть, для протоколу.

Наступне. Ви мене попросили, щоб я сформулював пропозицію, яку поставити на голосування. Прошу поставити на голосування пропозицію щодо того, хто підтримує подальший розгляд законопроекту № 10037 на цьому засіданні. Просто мені для інформації буде зрозуміло. Я як народний депутат маю вас попросити поставити на голосування таке питання: хто підтримує подальший розгляд цього законопроекту? У нас безперервне засідання. Будь ласка, поставте це питання на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це сигнальне голосування, чи що, Дмитре Олександровичу? У нас порядок денний формується Погоджувальною радою, Дмитре Олександровичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ще раз кажу, порядок денний формує Погоджувальна рада. Сьогодні було проведено засідання Погоджувальної ради, де було прийнято рішення щодо розгляду цього законопроекту.

Дякую.

Йдемо далі. Починаємо розгляд, так? Будь ласка. Законопроект [№ 10037](#).

Шановні колеги, є народні депутати, які наполягатимуть на своїх поправках? Є. Добре.

Поправка 1. Микиша. Наполягаєте? Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, колеги! Ми повертаємося до сумнозвісного законопроекту № 10037. А що в ньому змінилося? Нічого. Минулого разу ми його провалили, бо цей законопроект взагалі безглуздя: посеред бюджетного року забирати кошти у місцевого самоврядування. Скільки вже було обговорено, але на що сподіваються зараз? А зараз сподіваються на єдиний телемарафон. Що ми там бачимо? А ми там бачимо, що місцеве самоврядування – головний ворог нашої країни. Ось така думка вже сформована зараз. Я вам поясню, чому.

Таке враження, коли дивишся телемарафон, що не росія вбиває наших людей і солдат, наших хлопців і дівчат, а місцеве самоврядування. Ось так формують думку. І ніхто в телемарафоні не скаже, що на серпень 2023 року вже більше 60 мільярдів гривень виділялося з бюджетів місцевого самоврядування на допомогу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте ми всі наші полум'яні спічі перетворимо в обґрунтування поправок, якщо це можна. Тому що саме така вимога Регламенту. А ваша поправка стосується того, як по-новому назвати законопроект, правильно я розумію?

Ставлю на голосування поправку 1. Вона відхилена комітетом. Народний депутат Микиша наполягає на тому, щоб вона була врахована. Прошу голосувати.
«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Дякую, колеги. Йдемо далі.

Поправка 2. Неклюдов наполягає? Не наполягає. Дякую.

Поправка 3. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Я прошу 5 хвилин на сім поправок, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин. Наступних сім поправок Геращенко знімається.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановний пане Голово. Шановні українці, насправді «Європейська солідарність» робить усе для того, щоб ми мали сьогодні бюджет країни, яка воює, бюджет, в якому всі кошти йдуть на підтримку Збройних Сил України. Що ж ми бачимо насправді? У бюджеті на 2024 рік залишається 2 мільярди гривень на серіали, 2 мільярди – на марафон, а це кошти на олігархічні телеканали. Так, ті самі, з якими обіцяла боротися нова команда. Зараз ми чули виступ пані Урсули фон дер Ляєн, що Європейська комісія чекає від України обмеження впливу олігархів на українську дійсність, а насправді бачимо, як кошти платників податків ідуть на олігархічний канал «1+1», який і досі належить родині Коломойського та інших олігархів, інші олігархічні канали. Так само там залишається 400 мільйонів гривень на дурнуваті серіали, замість того щоб ці кошти пішли на Збройні Сили України.

Але законопроектом № 10037 влада збирається забрати кошти податку на доходи фізичних осіб, який сплачують військові за місцем постійної дислокації своїх підрозділів у регіонах, у якийсь спецфонд, де вони будуть абсолютно безконтрольно витрачатися. Нам говорять, що ці кошти підуть на дуже важливі для держави дрони і снаряди, тому що сьогодні на фронті дефіцит як дронів, так і снарядів. Але Прем'єр-міністр України пан Шмигаль розповідав усій країні, що вже закуплено дронів на 400 мільярдів, правда, не сказав, де вони.

Так само не зрозуміло, чому і досі Україна не перебудувалася на рейки економіки воєнного стану. Всі ми, я думаю, прочитали блискучу статтю Головнокомандувача в журналі *The Economist*, де він дуже чітко зазначив, що для перемоги на фронті нам потрібно п'ять позицій. Це і перевага в повітрі (не лише літаки, але й дрони, яких і досі не стали виробляти), це і антимінне спорядження (ми не створили підприємства з вироблення новітньої саперної техніки, бо цим ніхто не займався в уряді), це фортифікаційні споруди. Вибачте, будь ласка, коли росія захоплює будь-яку територію, вона мінує поля, будує фортифікаційні споруди.

Героїчна українська армія звільнила Херсон, Харківщину. Чи почали на лінії зіткнення будувати фортифікаційні споруди і на наших кордонах: на Сумщині, на Чернігівщині, на Харківщині? Ні. Тому що уряд цим не займається. Зараз ви забираєте кошти в регіонів, у тому числі в прикордонних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі. Наступна поправка 4 (*Шум у залі*).

А я ж сказав: 5 хвилин. Скільки пройшло? Я не дивився. Було 3 хвилини, так? Я перепрошую, я попросив надати 5 хвилин. Було 3 хвилини, Ірино Володимирівно? Одну секунду, я зараз уточню.

Додайте 2 хвилини, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Пройшло лише 2 хвилини 40 секунд. Я прошу додати мені 2 з половиною хвилини для виступу.

Наголошую на тому, що зараз Верховна Рада України хоче забрати кошти в регіонів, у тому числі прикордонних (Чернігівщини, Сумщини, Харківщини), хоча саме ці ПДФО мали б йти на бомбосховища, на фортифікаційні споруди, якими влада абсолютно не займається.

Ви знаєте, минулого тижня тільки Київрада виділила 1 мільярд гривень ПДФО на підрозділи, в яких воюють кияни. Ці кошти підуть на дрони, на колеса, на ремонт техніки, на дуже важливе обладнання, на те, на що не вистачає коштів з центрального бюджету, де все це йде як в безмірний котел, і ми бачимо по звіту Рахункової палати, як розкрадається у Міністерстві оборони.

Нашими поправками, колеги, ми хочемо захистити кошти, які мають йти саме на військові підрозділи. Ми пропонуємо, щоб 10 відсотків залишалися в регіонах, йшли на військові підрозділи. Потрібно розподілити кошти наступним чином: 30 відсотків з центрального фонду – на військові підрозділи платників податків ПДФО, 35 відсотків – на Міністерство оборони, а не на незрозуміло які фонди (саме воно відповідає за забезпечення тилу), і 35 відсотків – на Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості. Але бажано, щоб ці кошти не розкрадалися, а йшли на кредитування, нехай безвідсоткове, на кредити, які потрібно потім повертати, зі зрозумілими цілями, щоб витрачалися на розвиток економіки.

Те, що пропонується зараз, це буде безмірне витрачання коштів з незрозумілим фінансуванням, і, на жаль, без моніторингу їх витрачання. Тому, колеги, це неправильно – знищувати самоврядування і забирати кошти в підрозділів, які сплачують цей податок на доходи фізичних осіб.

Я прошу поставити на голосування мої поправки: 3, 1196, 1343, 1537, 911, 745 і 304. Це сім поправок. А поправки 173 і 243 я озвучу, коли ми дійдемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, дуже складно. Дивіться, ви назвали поправки, які будуть пізніше. Давайте ми до них дійдемо, тоді і поставимо на голосування. Вибачте, ви сказали щодо наступних семи поправок. Я поставлю їх на голосування, коли до них дійде черга. Добре, але в мене немає цього папірця і я не буду переходити з поправки 3 на 1196.

Добре, я зрозумів. Дякую.

Шановні колеги, йдемо далі. Поправка 4. Герасимов Артур Володимирович. Хто виступатиме?

Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ми говоримо про назву законопроекту. Так от, щодо назви, тому що ми маємо підтримати насамперед військовослужбовців. А тепер давайте перейдемо до практики. Скільки потрібно часу для того, щоб здійснити закупівлі для військових частин у місцевих органах влади? Максимум один місяць, якщо буде хтось заперечувати. Зазвичай це 15-20 днів. Скільки потрібно очікувати на постачання необхідних замовлень від Міністерства оборони у військові частини? Деякі до півроку.

Якщо ми хочемо «іхати», то нам треба сьогодні все-таки залишити ситуацію так, як є, з тими поправками, які внесла фракція «Європейська солідарність», а якщо нам потрібні «шашечки», то ми через певний час опинимося в ситуації, коли військові частини не будуть забезпечені тим, чим вони мали б бути забезпечені. Хлопці на передовій часто ходять взагалі в нічні без приладів нічного бачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте?

Ставлю на голосування поправку 4 авторства Ар'єва і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Мамка. Не наполягає.

Поправка 6. Фріс. Не наполягає.

Поправка 7. Репіна. Не наполягає.

Поправка 8. Пасічний. Не наполягає.

Поправка 9. Бабенко та колеги. Не наполягають.

Поправка 10. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 10-16. Це сім поправок. Дайте 5 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, я, по-перше, хочу всіх попередити, що якщо ми так хочемо сьогодні розглядати поправки, то я наполягатиму на всіх. Я звертаюся до Голови Верховної Ради, якщо є бажання не займатися профанацією, не розглядати сьогодні ці поправки, а розглянути ключові в наступній частині засідання, щоб, дійсно, парламент працював на результат, а не на ефір. Це перше.

Друге. Велике прохання до всіх народних депутатів о 18 або 19 годині не починати писати пости в Фейсбуці, розповідаючи, як вам важко, коли ви працювали тут 6, 7, 8 годин, особливо тих народних депутатів, яких взагалі не було сьогодні в залі, тих народних депутатів з окремо взятих фракцій, які не повернулися зі Сполучених Штатів Америки, які потім пишуть пости, як їм важко працювати до 23 години.

Ви б краще не до Америки їздили, а на передову «змоталися», поспілкувалися з військовими, зрозуміли ті проблеми, які їх турбують, зрозуміли, куди треба направляти гроші. Потрібно не забирати гроші в місцевої влади, а ефективно витратити гроші державного бюджету, щоб потім Рахункова палата не розносила вас. Тому що і в цій залі, і в комітетах, і на багатьох інших майданчиках розповідали, що яєць по 17 не було, зимових курток по ціні літніх, або навпаки, теж не було, у Польщі ніхто не закуповував на мільярд доларів снарядів, які не доїхали до фронту. Всі, хто їздять до наших захисників, знають, що це одна з ключових проблем, які є сьогодні в нашої армії – не вистачає снарядів, мін, не дивлячись ні на що.

Але вам зручно забрати ці гроші, направити на дороги. Вам зручно забрати ці гроші, витратити так, щоб потім міжнародний аудит хапався за голову і не розумів, куди вони пішли. Вам зручно розповідати в цій залі, як їх треба витратити, але ви нічого не робите, щоб їх зберегти і направити на ті потреби, які сьогодні потрібні державі.

Я думаю, що всі, хто на нас дивляться і в залі, і на фронті, і по телевізору (хоча наше засідання будуть показувати лише вночі) побачать, скільки народних депутатів зараз у залі. Насправді сьогодні керівництвом Верховної Ради і керівництвом фракції «Слуга народу» зроблено все для того, щоб народних депутатів у залі не було, тому що розгляд цього законопроекту не мав відбуватися. Мені розповідають, що сьогодні відбулося засідання Погоджувальної ради. Так ви взагалі його вдвох провели, прийняли рішення, згідно з Регламентом це працює. Скільки «слуг народу» навіть повідомлено про те, що сьогодні буде розглядатися цей законопроект?

Покажіть, будь ласка, порядок денний, який був направлений народним депутатам: і від фракцій, і позафракційним. Кому ви направили порядок денний і о котрій годині? Ви думаєте, що це вам забавки, ігри, що так можна робити зі своєю державою? Не можна! Не можна так робити з військовими, з тими, хто забезпечує цей бюджет. Ви ж будете намагатися далі тягнути інші законопроекти, проект закону [№ 10016](#) – повернути перевірки для всіх, прикриваючись МВФ. А що ви зробили для того, щоб працювала власна економіка, яка забезпечуватиме нашу з вами державу? Але чи нашу з вами? Нашу – так точно. Чи будуть гроші для повернення кредитів, які ви сьогодні набираєте і витрачаєте так, як написано в статті Шустера, наче в останній день, що післязавтра – хоч потоп?

Я пам'ятаю, в історії були такі вислови у Франції. Але пригадайте, чим це завершилося для французів, якою була революція, і за кого і кому потім треба було нести відповідальність. Багато інших прикладів, які сьогодні, на жаль, ми будемо вимушені обговорювати в цій залі. Але я впевнений, що в народних депутатів цього разу вистачить більше совісті попрацювати на користь держави і Збройних Сил України. Дуже на це сподіваюся, тому що скоро військові будуть на це не сподіватися, а приходити і запитувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 17. Мокан. Не наполягає.
Поправка 18. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 18, 19, 20, 21, 22. Дайте 3 хвилини на п'ять поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. У мене ще одне запитання. Шановні колеги з влади, з монобільшості, а скажіть, будь ласка, ви довго будете ставитися до бойових генералів як до непотребу? Вам смішно, а мені за вас соромно, коли командуючий ССО в ефірі каналу говорить про те, що дізнався, що його зняли з посади зі ЗМІ. Нормально це? Це правильно? А чого ви не знімали їх з командування 24 лютого? Страшно було? Я щось не пам'ятаю тут таких бравих, так серйозно розповідаючих, як треба жити. Якщо ви їх будете далі так знімати з посад, то ворог дуже швидко повернеться до Києва. Знову будете тут ходити і трястися, тому що 23 лютого розповідали, що війни не буде. А ССО якраз один з тих підрозділів, який захищав Київ, який не дав його захопити ворогу, який дав бій разом із ГУР, із спецпідрозділом «Альфа», з іншими підрозділами в Ірпені, Мощуні. А ви сьогодні вже забули, що це таке, я розумію.

Руслане Олексійовичу, послухайте, бо ви також народний депутат, як і всі інші. Нам з вами не соромно, що так відбувається з бойовими офіцерами? Давайте будемо розглядати не законопроект про те, як «розпилити» місцеві гроші, а запросимо сюди шановного пана генерала, поставимо запитання, як це відбувається. Я думаю, що він знайде час, тим більше, що в нього тепер його багато. Запросимо зі всією повагою Головнокомандувача, щоб він прийшов і зазначив свою позицію, як це так відбувається, що в нього «вибивають» важливі кадри для захисту держави, для захисту обороноздатності країни. Мені дивно сьогодні дивитися і на представників профільного комітету, половини з яких немає в залі, і на представників інших фракцій і груп, які не слухають це. Вам байдуже? Дивіться, потім армії буде байдуже на вас, і за це треба буде нести відповідальність. Це добре, коли ви розповідаєте у Фейсбуці, як треба збирати на дрони, і не дуже добре, коли ви в залі сидите і смієтеся з проблем наших військових.

Шановні колеги, повірте мені, армія це бачить, робить висновки, і, на жаль, всім нам треба буде за це відповісти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури? Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні

колеги, може те, що я скажу, пояснить, чому так мало людей у залі. Дивіться, я прийшов сюди послухати обґрунтування і прийняти рішення щодо кожної поправки. Замість цього ми слухаємо зараз серію промов для *TikTok*, які жодним чином не мають відношення до тих поправок, які ми обговорюємо. Дивіться, ви робите зауваження головам комітету, що вони повинні доповідати щодо рішення комітету відповідно до Регламенту. Давайте займатися роботою, а не піаром окремо взятих осіб. Власне, і колег немає в залі, тому що їм нецікаво слухати те, що ви хочете запостити потім у себе в *TikTok*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 23. Мокан. Не наполягає. Наполягає?
Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 23-27. Шановні колеги, я розумію, що вам хотілося б більше послухати про Сівковича, про СБУ, про Кулініча. Я думаю, що і про це можна буде потім поговорити. А головам комітетів, які прийшли сюди щось послухати, хочу побажати попрацювати. Не треба кивати головою. Це правильне зауваження. Вам смішно.

Але проблеми армії – це важливі проблеми. Я розумію, що не для всіх. Для окремо взятих народних депутатів – ні. Це не лотерея. Тому, будь ласка, не робіть мені зауваження, я не буду їх вам робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, Дмитре Олександровичу, ніхто вам зауваження не робить, ми просто просимо дотримуватися Регламенту, де ви повинні щодо поправки 23, яка спрямована на зміну назви законопроекту, пояснити глибину вашої думки, а не розказувати і не робити зауваження колегам, які прийшли вас послухати. Я не роблю зауваження, просто вживаю до вашої відповідальності. Дякую.

Поправка 24. Разумков. Це також поправка щодо назви законопроекту. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Я ж їх поміняв. Руслане Олексійовичу, ви хочете, щоб я повторив? Я ще раз можу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви виступили щодо поправки 23.

РАЗУМКОВ Д.О. Ні, я сказав: поправки 23-27.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 27. Добре. Дякую. Вибачте.

Тоді поправка 28. Будь ласка. Ця поправка також щодо назви законопроекту.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 27-32. Дайте мені 3 хвилини, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, щодо законопроекту. Вже один раз Верховна Рада його провалила, я дуже сподіваюся, і вдруге його провалить. Ті розумні пропозиції, які лунали і від нашої команди «Розумна політика», і від інших фракцій, на жаль, не були враховані. Не ви в даному випадку, а Міністерство фінансів займається шулерством. Вони фактично в бюджеті цей законопроект вже імплементували, забравши кошти в місцевої влади. Я взагалі не розумію, навіщо ви знову його внесли в зал, для того щоб розглянути декілька тисяч поправок.

Але в мене запитання. Скажіть мені, будь ласка, шановні колеги, а як мають виживати громади, які знаходяться на прифронтовій території? Хочу почути позицію комітету. Харків недоотримає 3,4 мільярда гривень за різними оцінками. Інші території, які безпосередньо знаходяться на лінії фронту або поряд з лінією фронту, не матимуть достатньо ресурсів не лише для відновлення, а для їх збереження.

Щодо самого законопроекту. Скажіть мені, будь ласка, ви ж Конституцію читали? Це така невелика книжка. Я сподіваюся, що народним депутатам на це вистачило часу за цей проміжок їх діяльності, роботою важко це назвати. Скажіть мені, будь ласка, чи має право Верховна Рада приймати закони зворотної сили? Чи має право цей закон працювати з 1 жовтня? У вас так записано: з 1 жовтня. Я нічого не плутаю? Пане Кузбит, шановний народний депутате, колего, представник комітету, я сподіваюся, ви дасте на це відповідь. Чи не порушує це Конституцію?

Тут багато конституціоналістів, Голова Верховної Ради в цьому добре знається, є представник Президента в Конституційному Суді, зараз у Верховній Раді. Хотілося б почути позицію, як так можуть прийматися зміни. Я розумію, що ви доповідач, і я дуже сподіваюся, що ви зможете дати професійну відповідь, тому що, наскільки мені відомо, це порушення закону. Але ви це продовжуєте робити, вам байдуже на закон. Хочу послухати фахову, професійну відповідь щодо того, як треба розглядати поправки.

Шановні колеги, таблиця повинна була з'явитися за 10 днів до початку засідання. На засіданні комітету ми мали розглянути всі поправки, голосуючи і приймаючи рішення щодо кожної окремо. Можливо, вдалося б переконати. Коли спочатку воно не так працює, то потім не варто говорити, що в залі має працювати якимось по-іншому. І порядок денний мав би з'явитися трохи раніше, а не за півгодини до засідання, сподіваючись на те, що народні депутати просто не прийдуть. Прийшли.

Дякую. Я чекаю відповідь шановного представника комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь виключно щодо цих поправок. Я ще раз нагадаю, що 47 поправок стосуються зміни назви проекту закону. Яка позиція комітету щодо тих поправок, тому що далі ми знову будемо обговорювати назву законопроекту. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, дякую вам. Позиція комітету: такі поправки не підтримуються, тому що є позиція комітету з приводу назви законопроекту, яка вже визначена. З приводу бюджетів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Відповідь тільки щодо поправки.

Наступна поправка 33. Дмитре Олександровичу, які ще поправки будуть у вас?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 39.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 33-39.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки, дійсно, схожі, як і відповідь, якої немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Однакові поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Так, однакові, як і відповідь, якої немає. Це нагадує позицію страуса, який сховав голову в пісок. Дайте мені відповідь на те, про що вас запитують, не щодо поправки, а по суті. На відміну від вас, шановний колего, голова комітету давала відповіді і фахові, і глибокі. Ми з нею можемо не погоджуватися, я не розумію, як вона боролася за той ганебний законопроект, який, на жаль, ви проголосували, але вона фахово давала відповідь. Я сподіваюся, що не лише вона з представників монобільшості у вашому комітеті в чомусь розбирається, що інші народні депутати знають, як дати відповідь на запитання, чому приймаються закони, які порушують Конституцію.

Руслане Олексійовичу, якщо можна, додайте час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви просили скільки – 3 хвилини? Додайте ще 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Не треба казати, що назва не відповідає, тут суть законопроекту взагалі нічому не відповідає. Ви приймаєте законопроект, який порушує все на своєму шляху. Порушує принцип нашої з вами реформи децентралізації, про яку ви багато говорили під час виборчої кампанії. Але, знаєте, місце сидіння міняє точку «поведіння» для дуже багатьох. Не забувайте, що ви знову можете повернутися туди, де були до роботи в парламенті, і треба буде дивитися людям в очі. Дуже сподіваюся, що у вас на це вистачить сил.

Шановний Юрію Михайловичу, скажіть мені, будь ласка, як комітет прийняв рішення про закон зворотної сили, який порушує Конституцію, Регламент, і чому взагалі ми сьогодні розглядаємо в залі?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Йдемо далі. Наступна поправка 40. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, не будемо міняти традицію, з поправки 40 по поправку 45.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Так, 3 хвилини. Шановні колеги, а скажіть мені, будь ласка, в цьому залі ніхто не хотів би порушити питання про розкрадання 42,5 мільярда гривень, які розійшлися на Міністерство оборони? І це наша структура дала таке заключення – шановна Рахункова палата. Давайте запросимо тимчасово виконуючого повноваження голови Майснера, послухаємо, що він на це скаже. Це ж ваш бюджетний комітет, це ж ви ці гроші також виділяли, правильно? Куди вони пішли? Яким чином вони витрачалися? Чому ви не контролювали бюджет?

Скажіть мені, будь ласка, а як так відбувається, що зараз ви знову ставите гарну назву? Проект закону називається: про комплекс обороноздатності, так? А скажіть мені, будь ласка, а як у вас так вийшло, що на другий рік війни ви цього не зробили? Ви ж працівники влади! А де заводи Гусева? Де снаряди Гусева? Де снаряди, закуплені у Польщі? Де ракети для систем залпового вогню? Де це все? Це ж бюджет. Це гроші, які ви виділяли разом з Міністерством фінансів, з профільними структурами. Куди вони поділися?

У вас є звіт Рахункової палати, який ви мали б внести в зал. Я вам більше скажу: ми будемо звертатися до правоохоронних органів з проханням дати йому оцінку. Якщо я не почую адекватної відповіді від народних депутатів з профільного комітету, буду вимушений звертатися і щодо вашої бездіяльності, тому що, на жаль, зона відповідальності щодо бюджету – це ваша зона відповідальності. Ви можете і далі не давати відповіді на абсолютно прозорі і логічні запитання, чому ви порушуєте закон, але, на жаль, на них треба рано чи пізно буде дати відповідь або в залі, або десь в іншому місці.

Але, шановні колеги, давайте працювати на державу, а не на те, що від вас хтось вимагає, або скажіть, що ви заручники, і ми будемо розуміти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 46. Разумков.

Поправка 47. Також пропускаємо.

Поправка 48. Разумков. Пропускаємо.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 55. Дайте мені слово, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До цього ви не наполягаєте? З поправки 55?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 55-59. Дайте, будь ласка, 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 55-59. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, я повертаюся до кількості народних депутатів у залі, а потім давайте не дивуватися тому рівню довіри, який ми бачимо в соціологічних дослідженнях. Верховній Раді вже ніхто не довіряє, м'яко кажучи, не дуже люблять на фронті. Народних депутатів взагалі не цінують, тому що бачать весь той цирк, який відбувається.

Можна мені багато закидати про те, що йдемо за поправками, але скажіть, будь ласка, це ж не моя ініціатива сьогодні, в суботу, таємно намагатися їх поставити в порядок денний із сподіванням того, що народні депутати не прийдуть. Скажіть, будь ласка, ви ж член монобільшості, а чи писали вам у чаті, що можете взагалі сьогодні не приходити, тому що будуть розглядатися поправки і не страшно, якщо ви за них не будете голосувати. Це, може, і не страшно, але це ваша робота, робота всіх народних депутатів, яких сьогодні немає в залі.

Руслане Олексійовичу, я звертаюся до вас. Це ваш функціонал як Голови Верховної Ради: забезпечити присутність народних депутатів. Ми з вами неодноразово спілкувалися щодо голосування як за поправки, так і за проект закону. Якщо в залі немає 226 народних депутатів, голосувати не можна. Це рішення Конституційного Суду. Або є якийсь інше рішення, то ви, будь ласка, мені його покажіть, я із задоволенням з вами подискутую. А якщо ні, то давайте дотримуватися закону. Ви – Голова всього парламенту, не лише монобільшості. Я сподіваюся, що ви будете дотримуватися закону. Тим більше, що ви добре знаєте Конституцію, на відміну від багатьох. Це всі знають, це абсолютно стовідсоткова інформація, яка не потребує будь-якого підтвердження. Тому ми не можемо сьогодні розглядати цей законопроект, не можемо взагалі перетворювати Верховну Раду в те, чим вона сьогодні є. Ми не можемо далі зменшувати рівень довіри до Верховної Ради України.

Якщо можна, будь ласка, дайте пояснення, як ми розглядатимемо цей законопроект. Я розумію, що це не щодо поправок, але я впевнений, що у вас є відповідь як у досвідченого фахівця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, цей законопроект, як і всі попередні, ми розглядаємо у відповідності до Конституції України і Регламенту Верховної Ради України.

Йдемо далі, шановні колеги. Наступна поправка 61. Безгін. Не наполягає.

Поправка 62. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 63. Мазурашу. Будь ласка, Георгію Георгійовичу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, поправки 63, 83, 100, 148, 192, 241 і 294. Прошу дати 5 хвилин. Поправку 294 пропонуватиму поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми її поставимо на голосування, коли до неї дійдемо. А зараз, будь ласка, 5 хвилин на сім ваших поправок, які ви назвали. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г. Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. Спершу я хочу відреагувати на цинічні слова колеги по фракції (на жаль, його немає), який розказував, що прийшли сюди послухати аргументи і проголосувати. Одразу згадалося, як нещодавно я був присутній на засіданні комітету, який він очолює. Коли я попросив одну з пропозицій поставити на голосування, він відмовив. Я запитав: «Чому?» А він відповів: «Просто не хочу». Ця людина говорить, що готова слухати, чути. Це трохи цинічно, прошу все-таки бути більш послідовними.

Тепер спочатку про поправку, яку пропонуватиму поставити на голосування для врахування. Я ще до цього законопроекту подавав свій законопроект, яким пропонував забирати в держбюджет на оборонні потреби 85 відсотків ПДФО військових та інших учасників заходів з відсічі рашистської агресії. У принципі, якби було таке рішення в остаточній редакції цього законопроекту, я був би готовий голосувати за це. Але хочу запитати. Тут є, в принципі, представники Міністерства фінансів. Я з повагою ставлюся до роботи всіх, це не проста робота і міністра, і Міністерства фінансів у країні, яка воює, – сформував бюджет і якось знаходити ресурси, резерви, зокрема для забезпечення армії. Зараз ми хочемо направити ці кошти на добру справу – вироблення дронів тощо. Минуло більше, ніж півтора року повномасштабної війни. Лише тепер ми знаємо, що є такі проблеми з дронами?

Хочу сказати, що, наприклад, я дуже пишаюся тим, що п'ятеро моїх громадських помічників пішли добровольцями на фронт. Велика честь і вдячність їм за те, що пішли боронити державу. Але від одного з них, наприклад, я чую, що основним засобом розвідки в їхньому підрозділі була розвідка боєм. Знаєте, коли запитують, а чи немає в тій посадці рашистів, ворогів, відповідають, що буде розвідка боєм.

Звісно, що потрібно чим побільше дронів. Про це потрібно було думати ще минулого року. Не секрет, що та невеличка допомога, яку ми отримуємо, і велика допомога в якості кредитів, які нам надають партнери все це на умовах, що ці кошти не можуть йти на війну, на оборонні потреби. Це їхня філософія, ми не можемо вимагати від них іншого. Але хіба не просили в цих умовах значно раніше порушити питання про те, щоб надходження в місцеві бюджети стягувати в держбюджет, тому що лише з власних надходжень ми можемо фінансувати

армію і оборонні потреби? А з коштів, які ми отримуємо, здебільшого беремо в кредит у міжнародних партнерів, компенсувати місцевим громадам, бюджетам, не в ручному режимі, а за якоюсь зрозумілою прозорою формулою. Це було б цілком логічно. Не вирішувати, тому що у нас дуже люблять це робити. Я пам'ятаю, як ми розглядали один із законопроектів, лейтмотив якого був приблизно такий: на місцях зловживають. Справді, десь зловживають, давайте ми стягнемо в центр і будемо тут зловживати. Для того, щоб ефективно використовувати ці кошти, треба мати достатній рівень порядності на центральному рівні влади, щоб не було прикрих історій, коли чуємо про яйця, куртки і тому подібне. Навіть у самій армії, у самому Міністерстві оборони примудряються вкрати, що є, звісно, ганебним. Напевно, треба було раніше це робити. Можна хоч трохи почути і місцеве самоврядування? Не просто все забрати.

Я розумію, з чим це пов'язано. Напевно, з тим, що десь «запахло» виборами. Нехай не вони піаряться на тому, що будуть надавати допомогу з місцевих бюджетів, а давайте ми заберемо до центру і будемо піаритися на центральному рівні. Взагалі піаритися на підтримці армії не варто, крім тих, хто витрачає кошти з власної кишені. Треба мати трохи совісті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 64. Алексеев. Не наполягає.

Поправка 65. Бондар. Не наполягає.

Поправка 66. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 67. Мамка. Не наполягає.

Поправка 68. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Для забезпечення стійкості місцевих громад, які перебувають у складному становищі у зв'язку з війною, пропонується дозволити збільшити загальний обсяг місцевого боргу, та гарантованого Автономною Республікою Крим, обласною радою чи міською територіальною громадою, який станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 300 відсотків (для бюджету міста Києва – 500 відсотків) від середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди. Ви відхилили цю поправку. Я хотів би почути позицію комітету, чому це було зроблено і чим ця поправка заважає як місцевим бюджетам, так і цьому абсолютно недолугому законопроекту, який був поданий урядом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Колеги, збільшення граничного обсягу місцевого боргу та гарантованого боргу в умовах нестабільності економіки та входження до відповідних місцевих бюджетів може

негативно вплинути на виконання боргових зобов'язань. Тому ми залишаємо той граничний рівень, який є зараз: 200 відсотків. Цю поправку просимо не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зрозуміла позиція, так? Ідемо далі. Поправка 69. Мокан. Наполягає? Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, одразу дві поправки: 69 і 70. Дайте мені, будь ласка, 2 хвилини.

Правильно я розумію, що у вас кредити, які набирає держава, щоб забезпечити і армію, і ті «хотелки» влади, які є сьогодні, але ви фактично перевалюєте за 100 відсотків ВВП?

Дайте 2 хвилини, будь ласка, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, додайте ще 1 хвилину.

РАЗУМКОВ Д.О. Сто відсотків ВВП для себе і для того, щоб їх втратити на закупівлях того, що не приїздить до держави. Втратити на яблуках, картоплі, яйцях по 17 – це нормально? Це вас як бюджетний комітет влаштовує. А дати можливість збільшити обсяг залучення кредитів для місцевої влади – ненормально.

Це називається подвійні підходи влади, подвійні підходи вас як народного депутата, тому що ви сьогодні доповідаєте про це з трибуни Верховної Ради, подвійні підходи комітету. Тобто для державного бюджету вас усе влаштовує, для місцевого – ні. Поясніть, будь ласка, в чому різниця? Не просто тому, що залишаєте 200 відсотків, бо вам так хочеться, а чому ви прийняли таке рішення?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, ми залишаємо в тих розмірах, яких є, за однієї простої причини: значне боргове навантаження на місцеві бюджети може призвести до того, що вони можуть не справитися з поверненням цих боргів під час воєнного стану. Тому логіка проста: не обтяжувати місцеві бюджети тими видатками, які вони потім не зможуть перекрити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це були поправки 69 і 70. Поправка 71. Аліксійчук і колеги. Не наполягають. Поправка 72. Аліксійчук і колеги. Не наполягають. Поправка 73. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 74. Тимошенко та колеги.

Я так розумію, Соболєв. Замість усіх поправок, які у вас є, 10 хвилин. Так, Сергію Владиславовичу?

Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, я хотів би навести ті аргументи, на підставі яких ми внесли всі поправки, і скомпонувати їх в декілька ключових позицій.

Перше. Навіть якщо комітет розрахував все до копійки і вважає, що ці кошти підуть без крадіжок, через відкриті тендерні процедури, є питання. Міста, міські громади і мери міст абсолютно чітко розраховували все до кінця року. І те, що ви робите, я вже не кажу щодо заднього числа з 1 жовтня, заборонено Конституцією, і під час повторного внесення ви цього не врахували, хоча це було одним із ключових застережень, але навіть забирати ці кошти до кінця року, на мій погляд, це означає залишити громади без ключових фінансів, які йдуть на ремонт каналізаційних, водоводних та інших критичних споруд, які не дадуть можливості містам спокійно пережити зиму.

Тому хоча б врахуйте поправки, які стосуються того, що не можна вводити заднім числом з 1 жовтня, але це і не можна вводити в бюджет цього року. Бо на ті місяці, які залишилися, кошти вже закладені на фінансове обґрунтування, без якого жодні роботи не будуть проводитися. Це ключова поправка, на якій ми наполягаємо, щоб ні в якому разі ці кошти не відбирати заднім числом і в цьому році.

Друге. Ми взяли дані з офіційної доповідної вашого комітету і Міністерства фінансів, який фінансовий ресурс ви хочете отримати в результаті цієї операції. Якщо брати, що на наступний рік це приблизно 100 мільярдів гривень, то це означає, що на цей квартал ви плануєте отримати приблизно 25 мільярдів гривень. Я не знаю, чи ви отримали дані від асоціації мерів, а такі дані є.

Станом на сьогодні міста витратили на пряму підготовку, передачу коштів, пряме фінансування Збройних Сил з початку війни близько 60 мільярдів гривень. Все це підтверджено кошторисами, які затверджуються на сесіях і дуже легко перевіряються.

Близько 30 мільярдів міські громади виплатили на непряму підтримку Збройних Сил. А скільки громади витратили, а це реально десятки мільярдів по Україні, на підтримку родин загиблих. Поки люди чекали допомоги від держави, міста виплачували по мільйону гривень кожній родині загиблих. Міста виплачували сотні тисяч тим, хто втратив кінцівки, тим родинам, які залишилися з дітьми без годувальника. Ви ці кошти врахували, що пішли в тому числі і цього року на всі ці виплати?

А тепер ви заднім числом хочете забрати кошти за один місяць і не даєте можливості використати їх до кінця року. На наш погляд, це друга група

поправок, які вимагають однозначного врахування. Якщо ви вже йдете на цей безпрецедентний крок, на наступний рік ви повинні врахувати ті кошти, які пішли на ці виплати.

Третє. Хочу, щоб ви слухали, я ж не із стіною розмовляю, колеги. Ви чудово знаєте, що ПДФО буде братися в тому числі і з воєнізованих формувань, які не є зараз на фронті, а які мешкають в цих містах і селищах. Це поліцейські та інші воєнізовані формування. Їхні родини проживають у цих містах, їхні діти навчаються в школах, дитячих садочках. Ці кошти йдуть на забезпечення необхідних потреб міста. Як можна забирати їх у міст, розуміючи, що ці люди далі проживають у цих містах?

Четверте, що потребує негайного врегулювання. Ці люди і раніше сплачували податок місту, ви це чудово знаєте. Нічого не змінилося, вони сплачували цей податок і рік, і два, і три роки тому. Так, були окремі міста, такі як місто Київ, або, наприклад, окуповане місто Енергодар у Запорізькій області, які мали надприбутки з цього податку, для них були відрахування. Але що змінилося? Ці податки далі виплачуються і ці родини проживають у цих містах і населених пунктах. Як можна це не враховувати? Якщо ви вже йдете на те, що ПДФО військовослужбовців зобов'язані перераховувати в центральний бюджет, як можна було це не врахувати вам як бюджетному комітету, Міністерству фінансів або Кабінету Міністрів?

П'яте, на мій погляд, найважливіше в цій ситуації. Кошти, які вже були виділені, не розділяли, коли це був бюджет міста або селища. Це був єдиний фінансовий ресурс, їх витратили безпосередньо на ті потреби, які необхідні для міста. Ви ж не можете маркувати гривню, що ця гривня за попередні 10 місяців прийшла від ПДФО військових, а ця гривня прийшла від когось іншого. Це загальні потреби міста, які повинні бути враховані так чи інакше.

Наступне. Це вже моральна складова. Скажіть, будь ласка, що легше проконтролювати: недбайливого мера, який використовує кошти, які йдуть як додаткові збори від ПДФО військових і військовослужбовців, а також пов'язаних з ними професій, чи міністра фінансів чи Прем'єр-міністра? Та ясно, що якщо військові, які повертаються з фронту, дай Боже, цілими і здоровими, а не дай Боже, з каліцтвами, які взагалі не повертаються, їх родини розірвуть такого мера (ми знаємо такі приклади), який дозволить собі використати кошти, які повинні були йти на допомогу родинам військових. Хтось прийде в кабінет до міністра фінансів. Ви цього чекаєте? Чи хтось прийде в кабінет до Прем'єр-міністра, який нічого абсолютно не контролює? Він чудово бачить, що відбувається. Міністр оборони зрозумів, що треба робити із закупівлями для армії в абсолютно розумних межах, створивши спеціальну агенцію з відповідними контрольними та іншими функціями. Є питання, чи громада контролює ці кошти, чи хтось інший.

Що ви тепер зробите з тими 50 мільярдами гривень, які були використані попереднім Міністерством оборони не за призначенням або на закупівлі за завищеними цінами? Ну і що, визначили, що далі?

Тому наша позиція є такою. Якщо ви враховуєте ключову поправку щодо неповернення з 1 жовтня і врахування цього в бюджеті наступного року, це відкриває абсолютно нормальний шлях до переговорів. Тоді є ціла низка поправок, які стосуються, а куди саме за цільовим призначенням можуть використовувати ці кошти громади і мери міст. Ми готові підтримати цю логіку. А так ви фактично залишаєте міста в осінньо-зимовий період напризволяще, чудово розуміючи, який ресурс ви відбираєте у міст. Тому, якщо комітет хотів реальної роботи, у вас було достатньо часу, щоб підійти до того, яким чином розв'язати це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Владиславовичу. Цей виступ був замість поправок всіх ваших і колег по фракції. Дякую.

Поправка 75. Саврасов. Не наполягає.

Поправка 76. Крулько. Не наполягає.

Поправка 77. Пуртова. Не наполягає.

Поправка 78. Микиша. Не наполягає.

Я перепрошую. Поправка 78. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Відповідно до того, що ми повинні виступати по поправках, може здаватися, що відходимо від теми. Все, що я кажу, поєднано і пояснює, чому саме так написано, навіть якщо там пропонується змінити кому. Все це я пояснюю в поправках.

Поправка 78 про Національний фонд дослідження. Це, мабуть, єдиний фонд в Україні, який недефективно працює з грантами, надаючи підтримку науковій і науково-технічній діяльності, всім безпосереднім учасникам. Вони працюють вже не перший рік абсолютно самостійно, у них своя бухгалтерія, але кошти йдуть через Міністерство освіти і науки. Навіщо ви ставите фонд, який є самостійним і ефективно працює, в залежність від відповідного міністерства, яке керує? Для чого це робити? Давайте зробимо їх повністю незалежними і щоб вони розпоряджалися своїми коштами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коротко позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, на сьогодні створені відповідні умови для забезпечення діяльності Національного фонду досліджень. Видатки на забезпечення діяльності Національного фонду досліджень та надання їм грантової підтримки щорічно передбачаються в державному бюджеті у складі видатків Міністерства освіти і науки, як правильно ви зазначили, за окремою бюджетною програмою. Тому водночас звертаємо увагу, що під час формування показників проекту державного бюджету на 2024 рік пропозиції від Міністерства освіти і науки щодо визначення Національного фонду досліджень головним розпорядником бюджетних коштів не надходило. Тому ця поправка відхилена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 79. Микиша. Будь ласка.

Ставлю на голосування поправку 78 авторства Микиші з колегою. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 79. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Колеги, знову, мабуть, черговий підхід до знищення регіональних комісій з Державного фонду регіонального розвитку. Давайте зробимо величезну ласку для регіонального розвитку, для місцевого самоврядування, і загалом для регіональної політики, приберемо цю корупційну ланку. Саме про це моя поправка, у якій йдеться про ліквідацію цієї складової загалом. Також у цій поправці чітко пояснюється, який буде механізм замість цього. Він буде ефективний і не буде створювати додаткового навантаження на Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, як кажуть окремі його представники. Простий, зрозумілий, чіткий алгоритм і механізм, як тепер це буде працювати без регіональних комісій. Все буде легко і зрозуміло для будь-якої громади. І нічого ми не втратимо, а навпаки виграємо від цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 79 авторства Микиші та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 80. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 81. Мамка. Не наполягає.

Поправка 82. Фріс. Не наполягає.

Поправка 83. Мазурашу. Ми вже пройшли.

Поправка 84. Крулько. Не наполягає.

Поправка 85. Алексеев. Не наполягає.

Поправка 86. Петруняк. Не наполягає.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 86, 93, 95. Вони ідентичні. Дайте 2 хвилини, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, я щось не бачу тих народних депутатів, які дуже розповідали, що хочуть поговорити і послухати принципові поправки щодо цього законопроекту. Вони десь «випарилися». Немає? Держава нічого не втратить.

Поправки стосуються того, що на рівні Бюджетного кодексу потрібно закріпити доходи загального фонду бюджету сільських, селищних, міських територіальних громад в обсязі 64 відсотків. Я знаю, що насправді це частково зроблено цим законопроектом. У мене запитання: чому ми знову спостерігаємо з вами подвійні підходи? Чому поправки монобільшості ви враховуєте, а поправки команди об'єднання «Розумна політика», які насправді були подані раніше, ніж представниками монобільшості, ви не враховуєте? Я думаю, що буде коректно, якщо всі вони будуть враховані, якщо ідентичні, правильні. Чи тут знову політика? У всіх законопроектах політика. Немає логіки, але є політика.

Ви взагалі не планували їх враховувати, потім були вимушені це зробити. Але ми з вами або про результат, або погратися, розумієте. І саме цим ви займаєтеся.

Поясніть мені, чому дана поправка є відхиленою? Чому всі три відхилені? В чому принципова відмінність від того, що було враховано в інших поправках? Хочу почути позицію вас як представника комітету, а не вашу особисту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо цих поправок.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, ви абсолютно правильно відзначили, що були враховані поправки, які передбачають надходження до місцевих бюджетів у розмірі 64 відсотки ПДФО, це крім військового. Були враховані поправка 729 та поправка 1394 з дорученням передбачити в проекті Закону «Про Державний бюджет України на 2024 рік» відповідні зміни нормативів з урахуванням ПДФО, що і було зроблено Міністерством фінансів. Тому ці поправки вже враховані колегіальним рішенням комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ідемо далі, шановні колеги.

Поправка 87. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 88. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 89. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 90. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 91. Тимошенко. Вже виступили.

Поправка 92. Бондар. Не наполягає.

Поправка 94. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 96. Безгін і колеги. Не наполягають.

Поправка 97. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 98. Мамка. Не наполягає.

Поправка 99. Фріс. Не наполягає.

Поправка 100. Мазурашу. Вже виступив.

Поправка 101. Крулько. Вже виступив.

Поправка 102. Бондар. Не наполягає.

Поправка 103. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 104. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 105. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 106. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 107. Тимошенко та колеги. Виступили.
Поправка 108. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 109. Лозинський. Не наполягає.
Поправка 110. Безгін. Не наполягає.
Поправка 111. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Це настільки надважлива поправка, що існує навіть окремий законопроект [№ 9559-д](#). Про що йдеться? Ми вимагаємо, щоб місцеве самоврядування могло безперешкодно надавати, крім фінансової, ще й матеріальну підтримку сектору безпеки і оборони. Зараз за це наступає відповідальність для місцевого самоврядування. Ми ж пропонуємо, щоб цю відповідальність прибрали, адже з 24 лютого переважна більшість громад допомагали Збройним Силам, ГУР, СБУ, іншим військовим підрозділам, і за це на них тепер буде покладена відповідальність. Ми пропонуємо, щоб такої відповідальності не було і в майбутньому. Колеги, прошу підтримати, це важливо для місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету коротко.

КУЗБИТ Ю.М. Колеги, в даній поправці пропонується доповнити видатки місцевих бюджетів видатками на підтримку сектору безпеки і оборони. Але загалом такі прямі видатки – це функція і повноваження держави, а відтак державного бюджету. Водночас хочу зазначити, що в кодексі є норми, що визначають механізми передачі коштів місцевих бюджетів на відповідні заходи.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 111 Микиші та колєг. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Поправка 112. Мамка. Не наполягає.
Поправка 113. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 114. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.
Поправка 115. Ті самі автори. Не наполягають.
Поправка 116. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 117. Фріс. Не наполягає.
Поправка 118. Мамка. Не наполягає.
Поправка 119. Фріс. Не наполягає.
Поправка 120. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 121. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 122. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 123. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 124. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 125. Южаніна. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). У мене вісімнадцять поправок: десять було до другого читання і вісім – до повторного другого читання. Прошу надати мені 10 хвилин замість вісімнадцяти поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто замість всіх ваших поправок – 10 хвилин. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, хочу, щоб ми один одного поважали, і розгляд цих поправок зараз сприймаю як парламентські слухання. Але це потрібно було робити до того, як уряд зареєстрував цей проект закону. Ми не володіли цифрами і не мали тієї достатньої інформації, щоб робити висновки навіть під час розгляду в першому читанні цього проекту закону. Але на сьогодні ми достатньо отримали інформації з місць і маємо повну картину, що робить місцева влада під час широкомасштабної війни.

Я думаю, ви, колеги, також отримали звернення і широку розшифровку Асоціації міст України, де вони дали повну інформацію щодо того, скільки надійшло ПДФО в місцеві бюджети, скільки витрачено для військових з прямого фінансування і по інших витратах. Мені соромно за нас, що під час страшних перших місяців широкомасштабної війни ви не запитували в них, а як ви ліквідуєте зруйновані об'єкти, допомагаєте людям і забезпечуєте проживання, де ви знаходите той ресурс і фізично, і фінансово для того, щоб ліквідувати страшні наслідки і суспільство продовжувало жити вірою в нашу перемогу. Це ж не ви робили, центральна влада, ви навіть не подумали тоді, в якій ситуації знаходяться на місцях громади і де вони знаходять той ресурс для того, щоб це все вирішувати. І правильно робили, тому що це наслідки децентралізації, бо вони відповідальні за те, щоб у громадах відчували, що є керівництво на місцях. Їм не обов'язково йти наверх і просити з кожного приводу копію, бо ми маємо щось робити. Це об'єднувало країну, ми всі були на одному диханні. Ми робили все можливе для того, щоб швидше реагувати на прильоти, ремонтувати об'єкти інфраструктури, і не питали, а де субвенція на ці цілі із державного бюджету, а витрачали кошти місцевих бюджетів.

Шкода, що за ці декілька тижнів, коли готували законопроект до повторного другого читання, ми не змогли послухати навіть прифронтові регіони, які для нас мають ключове значення. Ви запитали у Харкова, як вони завтра будуть виживати без цих грошей? Як ми можемо робити такі кроки, не розуміючи величезних наслідків для регіонів?

Мені здається, що в цьому зверненні Асоціації міст України вичерпно написано про те, що із військового ПДФО регіони витратили мінімум 77 відсотків. Це не лише допомога силам безпеки і оборони – це забезпечення ВПО, розчищення та відновлення зруйнованих вибухами будівель і інфраструктури, утримання лікарень, допомога сім'ям військовослужбовців, відбудова зруйнованого житла в громадах. Ми не бачимо ніяких рухів з центральних фондів, лише місцеві бюджети.

Крім того, вони наголошують, що постановою уряду № 547 від 01.06.2023 року їх зобов'язали надати безкоштовне харчування для 1 мільйона 640 тисяч людей, на що мало піти 28,7 мільярда гривень? Але ніякого фінансування з державного бюджету не забезпечили. Тому це питання є ключовим. Ми не почули місцеве самоврядування. Соромно! І не прикривайтеся, будь ласка, що ці кошти потрібні для Збройних Сил. Я вам назвала, якщо 77 відсотків витрачалися безпосередньо на підтримку Збройних Сил і на подолання наслідків, то що ви ще хочете?

А ще Асоціація міст України і всі громади просили зробити таке звернення, якщо ви бачите непорядних мерів... До речі, негарно організовувати ці мітинги, підкуповуючи типу активістів, танцювати біля міських рад і говорити речі про асфальт, бруківку. Якщо ви насправді влада, зробіть правила бюджету безпеки і оборони для місцевої влади, передбачте виключні видатки, які мають витратитися з коштів місцевих бюджетів для того, щоб забезпечити всі цілі, які ви ставите перед собою, і тоді ми ще раз побачимо об'єднання країни. Наша відповідальність спільна, ми всі маємо працювати на перемогу. Це однозначно.

Що стосується наших поправок. Я не розумію, чому бюджетний комітет так і не звернув увагу на можливість не просто зараховувати кошти із спеціального дорожнього фонду в загальний фонд державного бюджету, а все-таки його пустити на спеціальну програму кредитування відновлення оборонного комплексу, про що вже говорили мої колеги. Це цивілізований прозорий інструмент. Ви взагалі цей пункт не читаете. Ви всі аплодуєте, і поряд зі мною знаходяться фракції, які говорять, що дорожній фонд буде зараховуватися в загальний фонд державного бюджету. Ні, не так треба поступати. Дослуховуйтеся, будь ласка, коли ми об'єднуємося навколо однієї цілі.

Щодо витрачання вільних залишків коштів. Ви хочете навести порядок. Зумійте хоча б виписати правила, куди мають витратитися кошти. Знову декілька розмитих речей, під які це будуть підсовувати. Я вже бачу, ваші колеги з фракції «Слуга народу» готують проекти законів, щоб витратити із залишків вільних коштів на деякі речі, які точно є не на часі і неможливі. Це знову про ввезення автомобілів без сплати мита. Скільки разів ви на одні й ті самі граблі будете наступати? Це коли-небудь закінчиться чи ні?

Мені здається, що коли ми говоримо про пропорцію, як мають витратитися кошти, так ви (я привертаю зараз увагу голови бюджетного комітету) в бюджеті на 2024 рік виписали нову формулу зарахування ПДФО в спеціальний фонд, залишивши в загальному фонді державного бюджету ту частину, яка раніше туди надходила, а в цих поправках до законопроекту № 10037 зовсім інший механізм.

Якщо ви зараз приймете проект закону №10037, як у вас буде кореспондуватися з бюджетом на 2024 рік використання військового ПДФО? Я тепер не розумію, навіщо ви сьогодні внесли на розгляд проект закону №10037? Зробіть маленький законопроект, якщо ви все-таки наполягаєте, щоб за грудень забрати в місцевих бюджетів ПДФО, і тоді вносьте на розгляд. Просто наводите «тень на плетень».

От зараз ви просто вимотуєте свої і наші сили, бо вже в бюджеті на 2024 рік закладена інша формула, і все детально розписано. А що стосується змін до бюджету цього року, то точно вже не можна робити таким шляхом, як ви запропонували. Це має бути інший шлях. І якби ви його виокремили і швидко внесли на розгляд, то, можливо, всі би це і підтримали.

Я не хочу навіть розглядати поправки, бо немає логіки в тому, що ви зараз робите ні з технічної точки зору, ні на забезпечення додатковими грошима можливостей фінансування нашого сектору безпеки і оборони. Прикро спостерігати, що на це ніхто не реагує. Насправді Міністерство фінансів насамперед мало б відреагувати.

Я хочу ще одне попросити вас після мого виступу. Поясніть, будь ласка, ті залишки місцевих бюджетів (понад 200 мільярдів гривень) на 1 жовтня цього року, про які тут тисячу разів уже говорили, ви вилучатимете в якийсь спосіб у загальний фонд державного бюджету чи ні? Чи вони будуть використовуватися як вільні залишки коштів на кінець року за тим регламентом по витратах, який ви запланували? Я хочу, щоб ви з трибуни підтвердили чи розвіяли міф про те, що ви будете вилучати насильницьким шляхом у позазаконний, а, можливо, в законний спосіб, чи якусь постанову розробляєте, але дайте відповідь, чи залишаться до кінця року хоча б ті кошти, які були на 1 жовтня 2023 року?

Дякую за увагу. Прошу поставитися до цього проекту серйозніше, тому що все уже зазнало значних змін через розгляд інших проектів законів і відкриває нове вікно для розкрадання коштів. Зверніть на це увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно (*Шум у залі*). У мене просто немає переліку цих поправок. Ніна Петрівна сказала, що в неї вісімнадцять поправок і вона просила надати 10 хвилин. Добре. Дякую, Ніно Петрівно.

Відповідь комітету. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Шановна колего, я вам хочу точно зазначити, що ми робимо все лише в законний спосіб, згідно з чинним законодавством. Ніякими насильницькими методами ніхто не буде ні у кого нічого вилучати. Зараз ми йдемо за законом, і я сподіваюся, що Верховна Рада підтримає цей законопроект і ніхто з політиків не буде маніпулювати з приводу того, що ми в когось щось забираємо. Ми просто перенаправляємо податки на обороноздатність країни. Це єдина мета. Ми шукаємо ресурс і сподіваємося, що ми його всі разом спільно знайдемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 126. Гончаренко Олексій. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). У мене поправки 126, 141, 176 і 177 – чотири поправки. Дайте мені 3 хвилини для виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, ми розглядаємо надзвичайно важливе питання. Але сьогодні День залізничника. Хочу привітати всіх залізничників України і подякувати за ту колосальну роботу, яку вони проводять для того, щоб країна трималася. Сьогодні залізниця – це як хребет України, на якому все тримається. Це і перевезення, і люди, і зброя, все. Тому величезна подяка.

Звичайно, найкращою подякою було б, якщо сьогодні, у День залізничника, ми прийняли б хоч якесь рішення щодо соціальної підтримки залізничників. Рівень заробітних плат в АТ «Укрзалізниця» – просто жах! Провідник може отримувати 4, 5 тисяч гривень, машиніст (надскладна, надвідповідальна робота) – 8, 10, 11 тисяч гривень. Це абсолютно неприйнятно, бо працівники заслуговують на абсолютно інше.

Однак сьогодні ми розглядаємо інший законопроект про те, як влада хоче забрати гроші в місцевих громад на центральний бюджет, щоб ділити в Києві, в центрі, звичайно, прикриваючись військовими. Якщо б дійсно центральну владу хвилювали військові, то напевно, не було б історії, як з «тридцяткою», яку пообіцяли до кінця війни, а потім забрали. Ми в цьому сесійному залі прийняли закон 10 квітня, щоб повернути «тридцятку» всім військовим, поліцейським, рятувальникам, але цей закон заблокований постановою. Таке нове ноу-хау. Скоро буде вже вісім місяців, як він не підписаний ні Головою Верховної Ради, ні Президентом.

Якщо б ми реально хотіли підтримати військових, то розглядали б законопроект про демобілізацію після 18 місяців служби, який я вніс ще в березні. І досі він лежить у Верховній Раді, навіть Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки не знаходить у собі сили його розглянути.

До речі, де зараз депутати, у тому числі представники комітетів, я не знаю. У залі знаходиться десь 40 депутатів. Сьогодні перший робочий день у листопаді.

Якщо влада реально хотіла б допомогти військовим, то, напевно, не було б яєць по 17 гривень, яблук – по 50 та іншого неподобства. Ми бачили висновки Рахункової палати про те, що були завищені ціни в Міністерстві оборони. Так за це треба щось відривати, а не залишати так, як є.

Ми зараз розглядаємо законопроект начебто для військових. Кажуть: давайте заберемо кошти в центральний бюджет. Як вони будуть витрачені, ми

знаємо: яйця – 17 тощо. Тому так не можна робити. Нам треба зобов'язати місцеві ради приймати рішення на користь військових, не забирати у них кошти, а щоб вони ці кошти витрачали на військових. Оце правильний підхід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 127. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 127-134. Дайте 5 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. По-перше, я дуже радий, що представник комітету визнав, що політична мотивація переважає здоровий глузд, тому що поправки стосовно мого попереднього запитання стоять набагато далі, аніж поправки команди об'єднання «Розумна політика». Тобто ви поправки влади приймаєте, а розумні поправки не приймаєте. Це дуже погано, але хоча б чесно.

Якщо ми говоримо з вами про ПДФО і про принципи, якщо, не дай Боже, буде прийнятий цей законопроект. Ваші представники розповідають, що це місцевій владі «впало» на голову завдяки вашій «бездоганній» професійній роботі. А в поліцейських ви ПДФО забираєте з якого переляку?

Воно у них було до війни, воно у них є зараз. Це люди, які там живуть, працюють, на відміну від багатьох представників влади, не повтікали 24 лютого, залишилися разом з місцевою владою на місцях, часто організовували оборону цих міст. Зараз їх ПДФО має залишатися там.

З якої логіки ви закладаєте це в законопроект? Чому ви вирішили, що ви можете забрати всі гроші місцевої влади? Тому що вам хочеться?

Я вам ставив запитання, а чому ви взагалі вирішили, що не можна збільшувати кредитні обсяги і кредитні ліміти для місцевої влади. У вас була дуже цікава відповідь про те, що вони не зможуть це виплатити. Тобто ви як представник профільного комітету, представник монобільшості гарантуєте, що ви зможете забезпечити дефіцит бюджету в 50 відсотків, який ви закладаєте і який ви готуєте на рівні бюджету 2024 року. Тобто це буде ваша персональна відповідальність як народного депутата, як представника влади, як представника партії Президента. Ви гарантуєте такі надходження, постійно збільшуючи кредити. Я вже мовчу, що ці кредити ви брали в минулому році під 2, під 3 відсотки, в цьому будете брати під 8 відсотків, в наступному – взагалі незрозуміло.

І це робиться не тому, що війна завершилася або у вас безвихідь, а тому що наші міжнародні партнери бачать, у тому числі в статтях *Times*, про те, що представники влади заробляють, як в останній день. Це я цитую міжнародних журналістів, я ж не сам вигадав, щоб ви мені тут не розповідали про гру в політику. Це наші міжнародні партнери, і це заявка не лише Шустера, не лише того журналіста, якого нагороджував Президент, дав йому орден, а це міжнародна

позиція, яка доноситься до вас, що бездарно витрачаються кошти, що ви не змогли використати той державний бюджет, який був сформований, що ви намагалися забрати гроші у військових, що ви заблокували і далі не пускаєте...

До речі, я щось не бачу представників фракції «Голос», які заблокували цей законопроект. Я не бачу в залі Цабаля, який розповідав, що це погано для бюджету. Я не бачу їх в залі, хоча це бюджетний проект закону, є принципові поправки. Я щось не бачу тих народних депутатів, які декілька хвилин тому розповідали, що прийшли послухати конструктивні поправки. Вони будуть далі конструктивні.

Поправка щодо поліцейських була конструктивна, ви її не враховуєте. Поправку щодо того, що не можна запускати закон зворотної сили з 1 жовтня, не враховано. Поправка про те, щоб дати можливість залучати... Це ж не ваші гроші, це буде залучати місцева влада. Ви з ними в політику граєтеся, ви не хочете, щоб вони нормально перезимували, хоча ви до зими не підготувалися як представник влади. Я розумію, що це не ваш профільний комітет, але ви несете повну відповідальність. Ви – представник влади, від вас іншої позиції, на жаль, ми не чуємо. Якщо вона є, ви можете про неї сказати. Але я не впевнений, що ви довго залишитесь представником влади, що з вами не відбудеться те саме, що відбулося, наприклад, з командувачем Сил спеціальних операцій, якого просто звільнили і навіть забули йому про це повідомити. Оце підходи влади: тут гроші не даємо, а тут просто виганяємо людину, навіть слова йому не кажучи. Треба поважати всіх!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідемо далі.

Дмитре Олександровичу, я також за конструктивний розгляд поправок. Складно назвати поправки конструктивними, де пропонується замінити слова «такого змісту» на русизм «наступного змісту». Немає в українській мові таких слів: «наступного змісту». Давайте все-таки по тих поправках, які є, ми будемо проводити глибоку дискусію. Ми готові, і я думаю, що і народних депутатів буде більше, тому я прошу, якщо можна, все-таки до конструктиву.

Ідемо далі (*Шум у залі*). Що голосуємо? Давайте.

Шановні колеги, поправка 127 авторства Разумкова відхилена комітетом (*Шум у залі*). Я просто нагадую, про що вона. Тому що дуже складно зрозуміти, до чого тут всі ті питання, які ви ставили, до поправки щодо зміни слів «такого змісту» на слова «наступного змісту», дуже складно зрозуміти. А хотілося б зрозуміти, про що ця поправка. Дмитре Олександровичу, ще раз говорю, дуже складно в такому форматі зрозуміти, за що ми голосуємо.

Ставлю на голосування поправку 127 Разумкова. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Бачите? Монобільшість найбільше підтримала вашу поправку, а ви кажете, що вас якось «ущемляють». Якось це несправедливо.

Йдемо далі. Наступну поправку ставимо на голосування чи йдемо далі, Дмитре Олександровичу? Дякую.

Наступна поправка 335. Крулько. Не наполягає.

Поправка 136. Железняк. Не наполягає.

Поправка 137. Яценко. Не наполягає.

Поправка 138. Чорноморов і колеги. Не наполягають.

Поправка 139. Леонов. Не наполягає.

Поправка 142. Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. У мене вісім поправок. Прошу надати мені 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Йдеться про поправки 142, 178, 308, 543, 544, 618, 747, 748, 749. Все вірно?

АР'ЄВ В.І. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість них 5 хвилин і ви знімаєте свої поправки. Будь ласка, пане Ар'єв.

АР'ЄВ В.І. Там, де я є головним автором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там, де ви – головний автор. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, спочатку.

АР'ЄВ В.І. Шановні колеги, насправді те, що ми зараз обговорюємо, це інша крайність від того, що називали бруківкою, асфальтом і таке інше. Так, дійсно, не можна під час війни витратити гроші на асфальт, бруківку там, де це не потрібно, хоча навіть бруківку на вулиці Грушевського, на якій розташована Верховна Рада, нещодавно також переклали, і ніхто із Кабінету Міністрів чи Верховної Ради дуже не протестував. Але настав час, о'кей, зараз починаються зміни.

Якщо ми говоримо про те, що нам треба щось змінити, то зараз для усунення проблеми ми ліквідуємо абсолютно весь будинок разом з тарганами, а можна просто вивести тарганів. Таргани виводяться дуже просто. Для того, щоб не було перевитрат на якісь незрозумілі цілі, визначається чіткий перелік тих напрямів, на які може бути витрачено військовий ПДФО протягом дії воєнного стану. Якщо це питання бомбосховищ у школах або в місцях загального користування, то це питання оборони. Якщо це питання підведення, закупівлі

електроенергії для критичної інфраструктури міст, то це питання оборони. Якщо це закупівля енергоносіїв для того, щоб місто функціонувало, або нагальний ремонт міських комунікацій, які є критичною інфраструктурою, тоді це нагальні потреби. Але є міста, в яких є 600 відсотків перевиконання, а є міста, в яких ПДФО становить понад 30 і більше відсотків від загального річного бюджету міста. Ми ж рубаємо абсолютно все.

Що відбудеться тоді? У багатьох містах виникне дефіцит коштів. Що пропонується? Щоб уряд компенсував ці речі через міжбюджетні трансфери. Але сам цей механізм абсолютно не визначений. Він буде так, як завжди, коли меру доведеться приходити і говорити про те, що йому потрібно зараз на щось компенсувати гроші, бо йому не вистачило. Якщо ми так робимо, ми вбиваємо реформу децентралізації, яка є одною із головних по дорозі до Європейського Союзу. Сьогодні президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн говорила про необхідність цих реформ.

Пояснювати це суто необхідністю оборони... Для оборони можна знайти інші кошти. Давайте відновимо ренту на газ у тому самому обсязі, як було раніше, а то чомусь закладено в бюджеті на наступний рік на 40 мільярдів гривень менше. З якого такого дива? Давайте менше грошей на марафон, а все, що є в дорожньому фонді, закинемо на питання оборони.

Але що сьогодні відбувається? Державна структура дуже вайлувато забезпечує Збройні Сили України, до півроку виконуються замовлення відповідних військових частин через Міністерство оборони абсолютно по всіх речах. Елементарні шини купити не можуть. Немає приладів нічного бачення, і наші захисники йдуть у нічні рейди без них. Це дуже небезпечно для їхнього життя. Проте місцеві органи влади можуть буквально за два тижні, максимум за двадцять днів, через систему закупівель придбати все, що необхідно для Збройних Сил, вже і зараз.

То давайте не ліквідувати абсолютно все і не кидатися з однієї крайнощі, де були бруківка і асфальт, в іншу, щоб забрати абсолютно всі гроші із місцевих бюджетів. Давайте вже знайдемо щось посередині. Але, на превеликий жаль, судячи з того, скільки народних депутатів зараз знаходиться в залі, мій голос – це голос волаючого в пустелі. Аби Україна не стала цим волаючим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Йдемо далі. Поправка 143. Артур Володимирович Герасимов.

Артуре Володимировичу, у вас велика кількість поправок... (*Шум у залі*). Хто? Ар'єв? Артуре Володимировичу, він зняв свої поправки. Ви також знімаєте свої поправки? Артуре Володимировичу, поправка 143 є дуже важливою. Але, можливо, ви замініте на годину виступу?

Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, ми зараз подумаємо, подискутуємо у фракції.

Але, шановні колеги, я підтримую те, що сказала Ніна Петрівна Южаніна. Зараз у залі присутні небагато народних депутатів, але частина з них дуже впливові. Я бачу представника Президента пана Зеленського в парламенті, керівників комітетів, керівництво фракції «Слуга народу». Я виступатиму щодо кожної поправки, частково буду їх об'єднувати. Але я буду надавати цифри, висловлювати думки, давати обґрунтування, чому за цей законопроект у тому вигляді, в якому він зараз є, голосувати категорично не можна. Ми будемо говорити про корупцію, про крадіжки державних грошей і про місцеве самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Це дуже важливо, тому що в цьому глибока і плідна дискусія, результатом якої повинен стати ще кращий закон. Це була поправка 143.

Поправка 144. Крулько. Не наполягає.

Поправка 145. Мамка. Не наполягає.

Поправка 146. Прощук. Не наполягає.

Поправка 147. Гриб. Не наполягає.

Поправка 148. Мазурашу. Вже виступив.

Поправка 149. Савчук. Не наполягає.

Поправка 150. Пуртова. Не наполягає.

Поправка 151. Микиша. Наполягаєте, Дмитре? Будь ласка, Дмитре Сергійовичу.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, поправки 151, 152, 165 – 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини на три поправки. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, пояснюю, про що казав Дмитро Олександрович Разумков і загалом команда об'єднання «Розумна політика». Так, ці поправки технічні. Але вони пояснюють загалом, що відбувається з цим законопроектом, що ми прибираємо і змінюємо, щоб покращити хоча б те, що ви пропонуєте.

Цим законопроектом загалом забирається ПДФО військових, які зараз знаходяться на території відповідної громади, поліцейських, спеціалістів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, які були і до повномасштабного вторгнення, також забирається. Залишки від іншої діяльності місцевого самоврядування вони економлять, роблять все для того, щоб зекономити копійчину і ефективно використати на інше направлення, іншу діяльність. Її не можна використати посеред року, вона залишається на кінець

року, потім падає на вільні залишки, а громада може їх використати. Ви кажете, що ні, ви маєте використовувати. І на що? Ви маєте використати на погашення заборгованостей. Ось про що законопроект № 10037.

А тепер я вам поясню, які заборгованості. В Державному бюджеті на 2024 рік, а залишки будуть на наступний рік, Міністерство фінансів визначило заборгованість для всього місцевого самоврядування – 10 мільярдів гривень. Це ті помилкові кошти, які сформував (увага!) уряд Януковича. Більше того, це лягає на плечі не просто місцевого самоврядування, що неправильно нарахував уряд, вони навіть поклали заборгованість місцевих районних державних адміністрацій. Почуйте цей абсурд! І тепер ви кажете, що треба ці залишки використати на погашення цієї маячні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановний доповідачу, це по суті поправок. Ні, у вас поправка пропонує замінити слова «такі зміни» на слова «наступні зміни». Добре. Дякую, Дмитре.

Наступна поправка 153. Васильченко та колеги. Не наполягають.

Поправка 154. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 155. Тимошенко та колеги. Вже використали своє право.

Поправка 156. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 158. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 159. Ті самі автори. Не наполягають.

Поправка 160. Шаповалов. Не наполягає.

Поправка 161. Бондар. Не наполягає.

Поправка 162. Алексєєв. Не наполягає.

Поправка 164. Южаніна. Вже використала.

Поправка 166. Тістик. Не наполягає.

Поправка 167. Мазурашу. Вже висловився.

Поправка 168 (*Шум у залі*). Поправка 165 Микиші та колег вже була використана.

Поправка 168 – ваша. Друзі, я кажу все чітко.

Демченко. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я є обраним народним депутатом на мажоритарному окрузі № 29 в Дніпропетровській області. На цьому окрузі є ОТГ Слобожанське, де проживає майже 25 тисяч мешканців. У цьому селищі знаходиться майже 2,5 тисячі тимчасово переміщених осіб. Відповідна поправка, яку я зараз озвучую, є ініціативою саме цих людей, які звернулися до мене і просили, щоб я зробив все, щоб ця поправка була підтримана. Вона стосується використання коштів, які залишаються в громадах, у тому числі на відновлення умов життя для тимчасово переміщених осіб. Я розумію, що я і мої повноваження є єдиною формою задля того, щоб люди використали свою форму народовладдя і ця поправка була проголосована.

Прошу поправку поставити на голосування для врахування після того, як у залі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, автор просить поставити цю поправку на голосування для врахування.

Ставлю на голосування поправку 168 Демченка. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається відхиленою.

Поправка 169. Неклюдов. Не наполягає.

Поправка 170. Васильченко та колеги. Не наполягають.

Поправка 171. Савчук. Не наполягає.

Поправка 172. Єфімов. Не наполягає.

Поправка 173. Геращенко. Що? Десять поправок? Так, використали. А щодо одної ви скажете окремо. Це саме ця.

Поправка 173. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Будь ласка, дайте 2 хвилини. У мене три поправки. На цьому я завершую презентувати поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Будь ласка, 2 хвилини на три поправки.

Геращенко. Дякую.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановні колеги, дуже важливо, щоб ми самі дотримувалися Конституції і здорового глузду. В законопроекті № 10037 йдеться про зворотню дію закону, і вже зараз у регіонів хочуть забрати 200 мільярдів гривень і направити в спецфонд. Водночас у Міністерстві оборони створено спеціальний фонд за натівськими стандартами – фонд закупівель.

У мене одне запитання до доповідача цього законопроекту: а чому тоді ви направляєте кошти не Міністерству оборони, яке має відповідати за тил, а Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації, Міністерству з питань стратегічних галузей промисловості? Дуже багато інших неузгодженостей в цьому законопроекті.

Я сподіваюся, що ті «слуги», які залишилися в залі, читали статтю головнокомандувача Залужного, де він вказав, наскільки важливими для перемоги є фортифікаційні споруди. За фортифікаційні споруди прикордонних територій відповідають військово-цивільні адміністрації. Поставте запитання Шмигалю, який ні за що не відповідає в країні, чому і досі, після звільнення Чернігівщини, Сумщини, Харківщини, не побудовані нові фортифікаційні споруди і мінні поля на кордоні з росією, яка може знову вдертися на нашу територію?

Ми пропонуємо в законопроекті № 10037 залишити в регіонах 10 відсотків, щоб вони йшли саме на фортифікаційні споруди, бомбосховища і ремонти місць постійної дислокації військових, 30 відсотків – на підрозділи, ремонти, закупівлю дронів та інше, 35 відсотків – на Міністерство оборони, яке відповідає за тиліві

закупівлі, та інше – на Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості. Але не роздати своїм прикормленим фірмам і фірмочкам, які невідомо що виробляють, а спрямувати ці кошти через кредитування, тому що тоді за них треба буде відповісти, віддати їх, і закуповувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету щодо поправок Ірини Володимирівні.

КУЗБИТ Ю.М. Шановна колего, ви у своїй поправці 173 пропонуєте в іншій редакції викласти пункт 22⁸ розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу. Хочу зазначити, що встановлене обмеження щодо використання вільних залишків коштів місцевих бюджетів за вичерпним переліком видатків дає можливість в умовах воєнного стану якраз спрямувати кошти на захищені та першочергові витрати.

А з приводу того, що ми не даємо гроші на військо, так це неправда. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації, Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості якраз будуть виробляти і закуповувати продукцію, яка буде потрібна на фронті. Це основна мета.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 174. Рубльов. Не наполягає.

Поправка 175. Кицак. Не наполягає.

Поправка 179. Герасимов. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

Ар'єв? Ну, ви ж використали. Слово джентльмена, Володимире.

Добре. Поправка 179. Ар'єв. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Руслане Олексійовичу, я сказав, що я доповідаю щодо тих поправок, де я є першим автором. Але тут наші спільні поправки з Артуром Герасимовим і Ростиславом Павленком, тому я можу брати слово.

Я ще раз наголошую на тому, що я говорив у попередньому виступі. У нас немає іншого виходу, як просто визначити витрати, на які можуть йти гроші з військового ПДФО під час воєнного стану. Якщо ми виріжемо зараз ці гроші з бюджетів громад, вони посипляться. Це буде, до речі, набагато гірше, тому що нам непотрібна внутрішня напруга, особливо в тилу. А вона буде, якщо цей законопроект буде підтриманий у такому вигляді. Давайте шукати золоту середину. Це нормальна історія, потрібен розумний підхід, а не так, як зараз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З приводу того, що ваше прізвище починається на літеру «А», ви завжди перший по алфавіту, тому я так і зрозумів. Йдемо далі.

Наступна поправка 180. Герасимов, Павленко, Ар'єв.

Будь ласка, Володимире Ігоровичу.

АР'ЄВ В.І. Хочу наголосити на тому, що реформа децентралізації була однією з найуспішніших реформ після 2014 року. Якраз питання того, що ПДФО залишається в громадах, допомогло громадам розвиватися. Так, зараз частину грошей можна взяти на потреби оборони, але не всі разом. Громади повинні розвиватися й надалі.

Сьогодні в нас у парламенті була президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн. Ми чекаємо рішення про початок перемовин із Європейським Союзом. Але якщо ми говоримо про те, що ми йдемо в Європейський Союз, то нам не можна ухвалювати антиєвропейських рішень. Ось в цьому логіка.

Нам потрібно зараз більше займатися реформами і в порядок денний вносити всі відповідні законопроекти. Але те, що відбувається зараз, це антиреформаторство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 181. Крулько. Не наполягає.

Поправка 182. Батенко. Не наполягає.

Поправка 183. Мамка. Не наполягає.

Поправка 184. Гриб. Не наполягає.

Поправка 185. Фріс. Не наполягає.

Поправка 186. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 187. Тістик. Не наполягає.

Поправка 188. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 188, 193, 194. Це аналогічні поправки, але все одно я сподіваюся, що ви так само їх будете потім коментувати, тому що вони більш ніж конкретні. Дайте 2 хвилини, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 2 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Вони більш ніж правильні. Сподіваюся, що за них будуть голосувати, прислухаючись до вас. Я хотів би подивитися, куди поділися ті критикани, які розповідали, що тут немає логічних поправок. Давайте поговоримо за логікою, здоровим глуздом і розумних підходів.

Про що йдеться у цій поправці? Це надання дозволу місцевим громадам виділяти кошти на оборону, зокрема під час дії воєнного стану, сільських (селищних), міських рад. Вони зможуть приймати рішення про надання фінансової, матеріальної підтримки сектору безпеки і оборони, затвердження місцевих програм підтримки сектору безпеки і оборони.

Це якраз те, про що мав би бути цей законопроект. Наприклад, наш колега Дмитро Микиша подавав окремий законопроект, у якому пропонував, щоб місцева влада мала можливість допомагати в рамках чинного законодавства, щоб потім не приходило до них ДБР, як це робиться зараз. Допомогати, виділяючи кошти на сесіях через програми, допомагати тим, хто виведений, знаходиться на ППД, або безпосередньо купувати машини, дрони, які не може

купити центральна влада, тому що скільки по фронту не їздили, жодного дрона з проекту «Армія дронів» не побачили. Може, хтось і бачив, але, на жаль, ми – ні. І ні від кого не почули, що їх бачили. Давайте, Олександр Сергійовичу, Руслане Олексійовичу, разом з'їздимо (я думаю, що ви давно були), поговоримо, побачимо наших захисників, подивимося, де ж «Армія дронів». Можемо кулуарно про це поговорити, тому що ви, Олександр Сергійовичу, казали, що вони є. Але їх немає. Думаю, що це було б корисно – продемонструвати армії, як Верховна Рада плідно працює на те, щоб їх забезпечувати.

Тому я дуже сподіваюся, що ці поправки будуть проголосовані і підтримані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 118. Будь ласка, коротко позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, питання надання підтримки сектору безпеки та оборони з місцевих бюджетів вже врегульовано Бюджетним кодексом України. Місцеві ради можуть приймати рішення про передачу коштів з місцевих бюджетів до державного бюджету з подальшим розподілом таких коштів Кабінетом Міністрів України, а також перераховувати у вигляді міжбюджетного трансферту кошти іншим бюджетам на заходи в підтримку сектору безпеки і оборони. Ця поправка була відхилена, бо в нас вже є регулювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Йдемо далі.

Поправка 189. Бабенко. Не наполягає.

Поправка 190. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 190, 195, 209, 191, 210, 211, 212.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секунду, поправки 195...

РАЗУМКОВ Д.О. До поправки 212.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто від поправки 190 по...

РАЗУМКОВ Д.О. Так, це сім поправок. Дайте 5 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Ви попрацювати прийшли, правильно, колеги? Якщо ми говоримо з вами про те, що сказав доповідач, ви вводите в оману, тому що це не стосується матеріального. Плюс ви хочете забрати в них гроші у свій так званий державний бюджет, і там розподілити, щоб конкретна громада допомогла

конкретному підрозділу, який у них базується. Покажіть мені, будь ласка, чи є це в чинному законодавстві. Якщо є, давайте про це поговоримо.

Ви пропонуєте знову забирати в них гроші до державного бюджету, після цього отримувати постійні корупційні скандали з неефективним витрачанням коштів на барабани. Це ж не місцева влада закупувала барабани? Це закупувала військова адміністрація. Також закупували пательні за бюджетні кошти, які ви передали туди, закупували весь інший непотріб на мільйонні суми, робили так звані ремонти, яких немає. Після цього ви говорите, що знову заберете місцеве ПДФО? А де були 24 лютого Міністерство фінансів, Міністерство економіки, інші міністерства? Куди вони поїхали, в якому напрямку знаходилися, на відміну від місцевої влади? А місцева влада здебільшого залишалася на своїх місцях разом зі своїми громадами і допомагала армії, ТРО, ССО, командувача якого ви так ганебно звільнили буквально вчора, ГУР, підрозділу спеціального призначення «Азов», 72-ій бригаді, якщо ми говоримо про Київ, яка заходила з маршу і займала позиції на першій лінії оборони на річці Ірпінь.

А багатьох міністерств не було, вони знаходилися на далекому-далекому «західному фронті». Саме завдяки місцевій владі, а не центральній, дуже часто ворог туди не дійшов. Але зараз ви вирішили забрати в них гроші і знову їх розподілити між собою. Потім ви дивуєтесь, чому ж виходять статті в *Times* про те, що ніхто не вірить у нашу перемогу, що витрачаються кошти не туди, про величезну корупцію. Це ж проблема не лише влади, яка безпосередньо залучена до цього процесу, це проблема всієї держави, тому що воно б'є по всіх. Це деморалізує наших міжнародних партнерів, не допомагає стримувати ту коаліцію, яка була сформована навколо нашої перемоги. Люди розчаровуються, бачать ті підходи, які ми бачимо в центральній владі. Ви просто хочете забрати ще один ресурс для себе, для свого власного гаманця і з нього витратити гроші туди, куди непотрібно, неефективно, закупаючи, ще раз повторюю...

Гарно називається законопроект: про розвиток оборонно-промислового комплексу. У нас майже два роки війна. Якщо ви приходите до будь-якого інвестора (в даному випадку, народ України – це інвестор), який вам може дати гроші, може не дати, і кажете, що ви зробили одне, друге, третє, випускаємо снаряди, дрони, знищили нашими дронами половину рашистської армії, не волонтерськими, не тими, за які армійці за «тридцятку» і «сотку» купують, не тими, які надає міжнародна допомога, а тими, що ви зробили... Покажіть, що ви зробили. Відповіді, на жаль, немає. Потім будете розповідати, де ваші снаряди калібру 152 і 122. Де ці заводи? Ви ж буваєте на фронті, спілкуєтесь із захисниками, правда? Чого не вистачає? Снаряди є? Міни калібру 122 є? Снаряди калібру 120 є? Немає. Чи я неправду кажу? Чи це не ключове, що сьогодні турбує наших захисників? А зараз ви майже наприкінці другого року війни кажете, що треба забрати гроші у місцевої влади для того, щоб знову їх запхати кудись собі під егідою того, що ми почнемо будувати заводи. А що ви два роки робили? Або скажіть, що нічого не робили, бо такі великі професіонали, що не змогли зробити

найменшого за ці майже два роки війни, побудувати свої заводи, і після цього тоді нехай український народ визначається, що з вами робити далі. А поки що ви цього не зробили, давайте не забирати гроші в ефективного користувача – українських громад.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це була поправка 190, 191... Що? Ще час дати?

Разумков, 30 секунд.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, я наполягаю на поправках 190, 195 і 209 для врахування. Це якраз про те, щоб дати фінансову змогу місцевим громадам виділяти кошти для наших захисників. Концептуальні й абсолютно коректні поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 190, 195 і 209. Добре.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Разумкова про врахування поправки 190 авторства Разумкова, Загоруйко та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Разумкова про врахування поправки 195 депутатів Мокана, Загоруйко, Солодухи, Разумкова та інших. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Разумкова про врахування поправки 209 народних депутатів Петруняка, Загоруйко, Разумкова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 192. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 197. Лаба. Не наполягає.

Поправка 198. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 199. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 200. Тимошенко. Не наполягає.

Поправка 201. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 202. Аліксійчук. Не наполягає.

Поправка 203. Кисилевський. Не наполягає.
Поправка 204. Бондар. Не наполягає.
Поправка 205. Бакунець. Не наполягає.
Поправка 206. Бакунець. Не наполягає.
Поправка 207. Яценко. Не наполягає.
Поправка 208. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 209. Добре.
Поправка 210. Дмитре Олександровичу, далі поправка 216, потім знову великий блок ваших поправок.
Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 213 також наша, якщо я не помиляюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас попередній блок був...

РАЗУМКОВ Д.О. До поправки 212.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До поправки 212?

РАЗУМКОВ Д.О. Так. Поправки 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219 – сім поправок. Дайте мені 5 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков, 5 хвилин. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександрє Сергійовичу! Шановні колеги, які, на жаль, залишилися в залі Верховної Ради і які не переживають за те, як Україна пройде випробовування зимою! Ви зараз за це не проголосували. Мені шкода, що і президія не проголосувала за поправки 190, 195, 209. Ці поправки надавали б місцевим громадам можливість виділяти кошти не лише на оборону, а, зокрема, дозволили б фінансування заходів щодо роботи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки, підготовки сил безпеки, проектування, будівництва, ремонту, захисту споруд цивільного захисту. Це стосувалося б не лише питань сховищ, які, можливо, зберегли б наших співгромадян від обстрілів, які, на жаль, ми маємо прогнозувати, що будуть цієї зими, територію під назвою «росія» нічого не зупиняє. Вони будуть бити по цивільних містах, по об'єктах критичної інфраструктури.

Про що ці поправки? Я і мої колеги з команди об'єднання «Розумна політика» якраз пропонували дати можливість зробити те, що не може завдяки недолугості і відсутності фахових знань зробити центральна влада. Хай вибачають мене, профільних міністерств сьогодні немає, але тим не менше. Це ненормально, коли у нас уже практично розпочалася зима (дякуючи Богу, вона тепла), почався опалювальний сезон, але ми абсолютно не готові до того, що наші об'єкти критичної інфраструктури будуть зазнавати ударів ворога. Це

ненормально, коли виступає Найєм і каже, що ми лише до нового року перші з 22-х підстанцій приведемо до ладу, до того, що вони будуть якимось захищені. Причому він каже, що ми в цьому плані ще й ідемо «попереду паротяга». А всі інші – до кінця зими.

Це виглядає як добрий стендап, якимось комедійне шоу, а не як підхід до державницької позиції, до державницької політики, до підготовки країни, яка воює, до зими. Ми з вами забули, що таке блекаут? Дякуючи нашим енергетикам (низький їм уклін), дякуючи тій спадщині (в даному випадку в позитивному сенсі), яка нам дісталася після розпаду Радянського Союзу, ми змогли його пройти, тому що наші енергетики дуже часто голіруч з'єднували дроти і ми отримували електроенергію: через 10, через 5, через 4 години. В цьому сенсі такої вже потужності, такого захисту немає, і ми за це літо мали до цього підготуватися. Ви не подали жодного законопроекту, який виділив би на це додаткові ресурси. Ви не даєте можливості місцевій владі зробити цю роботу за вас.

Я розумію, що ви дуже часто використовуєте наратив про бруківку. Це ганьба, тому що перекладати бруківку або будувати стадіони на прифронтових територіях або вирощувати, вибачте, квіти в Краматорську дуже добре, але не потрібно. Краще там поставити укриття, підготувати інфраструктуру до майбутньої зими. Сто відсотків. Але, дивіться, ви ж не робите взагалі нічого, ви не підготували енергетичну систему держави до війни. Нашими пропозиціями, якщо б ви їх врахували, ми могли дати можливість місцевій владі підготуватися до зими разом з центральною владою спільними зусиллями. Ви ж цього не робите.

Коли почнуться проблеми взимку, хто за це нестиме відповідальність? Ви знову вийдете і скажете, що це не ви винні, а місцева влада. Так ви ж в них позабирали гроші. Ви готові до того, що мешканці міст, сіл, селищ будуть приходити безпосередньо до вас як до мажоритарників у гості і вимагати від вас, щоб ви полагодили водогін, каналізацію, електромережу тощо? Мені здається, що відповідь буде «ні». Я хотів би почути від вас відповідь.

Заздалегідь дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На яких поправках ви наполягатимете, Дмитре Олександровичу?

РАЗУМКОВ Д.О. Я хотів би почути позицію комітету, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Юрій Кузбит. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, я все-таки хочу зрозуміти, щодо якої конкретно поправки вам дати відповідь, тому що, наприклад... Давайте щодо будь-якої.

Пропонується в абзаці другому розділу I законопроекту слова «вільні залишки» замінити словами «невикористані кошти». Відповідь. Запропонована

термінологія не відповідає положенням статей 2, 14, 72 Бюджетного кодексу України. У мене перед очима ці поправки, які я можу коментувати в межах Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юрію Михайловичу.

Дмитре Олександровичу, поправка 220. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 220-224. Дайте 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Юрію Михайловичу, вам, мабуть, на трибуні погано чути. Я вас просив, щоб ви дали відповідь щодо поправки 190. Ви розумієте, поправка 190 – 1, 9, 0. Ви щодо неї дали б відповідь, не читали все підряд, не щодо тих поправок, які замінили на виступ, а щодо тієї, яку ваш комітет і ви безпосередньо не врахували. Давайте поважати тих, хто нас дивиться. Ви не поважаєте Верховну Раду, колег народних депутатів. На жаль, так склалося, що вимагати поваги від суспільства нам також не доводиться.

Я поставив запитання щодо конкретної поправки. Ви мені починаєте розповідати щодо будь-якої. Ви взагалі виберіть, що захочете в цій таблиці. Ви щодо нормальних поправок не даєте відповідь, тому що у вас її немає. Дайте відповідь щодо поправки 190. Там все зрозуміло? Я дуже хочу почути відповідь, а не висмикувати будь-яку іншу, в тому числі технічну. Не буває технічних. Коли ви під гарними назвами ховаєте погані закони – це не технічна поправка, а демонстрація того, що в даному випадку вже ви (це повторне друге читання) не можете зробити більш ефективним хоча б назву проекту закону, я вже мовчу про сам законопроект. Розумієте? Ви ще по літерах почніть розповідати, що літера «б» не відповідає літері «а».

Скажіть, будь ласка, чим поправка 190 заважала цьому проекту закону? Чому ви не хочете дати можливість місцевій владі займатися підготовкою, у тому числі і об'єктів цивільної інфраструктури до опалювального сезону, об'єктів укриття, які будуть вкрай необхідні для зими. Тому що ваші військові адміністрації себе вже продемонстрували. Пательні по декілька сотень тисяч гривень ми побачили, дуже класні конструктори по мільйону гривень побачили. Поставте гарний контроль над всіма. Мені байдуже, якщо буде десь мерія або керівництво ОТГ щось красти, їх також можете притягати до відповідальності, абсолютно з вами погоджуюся. Можемо навіть разом подати відповідний законопроект. Але потрібно щоб закон був один для всіх, і для військових адміністрацій, які призначаються центральною владою, Кабінетом Міністрів. Це безпосередня гілка вертикалі Президента, і ваша в тому числі як представника влади.

Тому, будь ласка, дайте відповідь щодо поправки 190.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Михайловичу. Відповідь щодо поправки 190, я так розумію.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, я, можливо, відволікся, не почув, що ви мали на увазі саме поправку 190. А відповідь така. Ви пропонуєте змінити пункт 22⁸ за власною редакцією. Хочу нагадати, що бюджетним комітетом вже є встановлений і підтриманий напрям використання вільних залишків. Встановлене обмеження щодо використання вільних залишків коштів місцевих бюджетів за вичерпним переліком видатків дає можливість в умовах воєнного стану спрямувати кошти на захищені та першочергові витрати, не допускаючи неефективних витрат. Я це спеціально зачитую для стенограми, щоб не було двояких трактувань. Запропоновані ж напрями видатків мають плануватися, як і у вашій поправці, за рахунок поточних надходжень до місцевих бюджетів. Крім того, доповнення є в поправці 163, яка була подана і врахована. Тому, я думаю, ми все-таки будемо залишати конструкцію, прийняту бюджетним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, поправка 225. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, поправки 225-249. Це одинадцять поправок. Дайте 6 хвилин, якщо ви не заперечуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 249, так?

РАЗУМКОВ Д.О. Ні. Поправки 225-249.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Разумков, 11 хвилин. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, 6 хвилин. Вибачте.

РАЗУМКОВ Д.О. Я просив 6 хвилин, але можна й 11 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одинадцять поправок – 6 хвилин. Юрій Михайлович цікавиться. Якщо ви захочете почути відповідь щодо якоїсь із поправок, називайте номер, він собі занотує.

РАЗУМКОВ Д.О. У даному випадку – ні, ці поправки належать до технічних. Юрію Михайловичу, до вас запитань не буде. Насправді я розумію, що попередню відповідь підготував секретаріат. Я знаю, що ви – фахова людина і розбираєтеся в поправках, які приймає комітет, але дуже хотілося б, щоб ви не просто зачитали, а дали вичерпну позицію так, як ви вмієте. Люди нас дивляться,

я ставлю запитання: чому ми не хочемо допомогти центральній владі за рахунок місцевої? Щоб вони підготувалися до зими, щоб у них в домішках було тепло, світло, був газ, вода, не була забита каналізація, багато інших речей, які турбують кожного нормального громадянина, іноді навіть і народних депутатів. А ви їм називаєте номери поправок – 218, 38 і тому подібне. Давайте поважати тих, хто нас дивиться.

Простими словами можна пояснити, чому ви не хочете підтримати логічну поправку команди об'єднання «Розумна політика». Потрібно поважати мене, поважати себе, поважати авторів поправок, які це підготували. Просто потрібно поважати людей, і тоді ми з вами як народні депутати будемо користуватися повагою, а не так, як зараз. Немає Безуглої Мар'яни Володимирівни, яка подає відповідні опитування, а сама в зал не ходить. Потім ми дивуємося тому результату, який отримуємо в її так званих опитуваннях.

Я розумію, що каденція для когось завершується, але здається, що деякі народні депутати почали освоювати для себе нові професії, ставати соціологами. Там вчитися треба, так не працює: просто в Фейсбуці написав запит – і все, побігло. Ні, там треба рахувати, там математика. Треба ходити на засідання, тому що рахувати свою зарплату, я думаю, що всі вміють. Мені сьогодні один колега каже, що отримує зарплату вчасно. Це круто, що ти отримуєш зарплату вчасно, а на фронті якраз є затримки по зарплатах. Розумієте, у депутата немає затримки зарплати, йому добре. А потім ми дивуємося результатам таких опитувань, що депутатів ненавидять. Так а як ви хочете, щоб до вас ставилися? Якщо ви хочете, щоб вас поважали, ви повинні поважати людей. Вони обирали вас, сподівалися, що це будуть розумні, фахові люди, які будуть переживати за країну, а не лише за свою зарплату. Які поправки не були б, хороші, погані, але ти маєш їх послухати, тому що почитати їх не мав часу, тому що ти отримав інформацію про те, що сьогодні буде розглядатися цей законопроект за півгодини до засідання. За 10 днів до засідання потрібно було дати для ознайомлення. Це великий проект закону. Я адекватно оцінюю, є невеликі законопроекти з декількома поправками.

У нас з колегами з міжфракційного об'єднання «Розумна політика» було відрядження і ми були в наших захисників. От ми приїхали, а вони кажуть: «А ви взагалі там в адекваті?» Ви подаєте законопроект, яким будете давати можливість виїзду за кордон за 13 тисяч гривень. Знаєте, що вони мені сказали? «Давайте я зараз віддам вам 50 тисяч». Давайте застосуємо цей законопроект не лише до тих, хто ще не мобілізований, а до всіх. Влада пропонує цей законопроект. «Я вношу в касу 50 тисяч гривень і їду з цієї держави». Це сказала людина, яка 24 лютого пішла на війну добровольцем, не сидить у тилу, не ховається в Києві, не втекла на Закарпаття, кожного дня ризикує своїм життям. Я з ним спілкуюся вже деякий час і можу сказати, як змінюються в нього підходи. Він казав декілька місяців тому, що «хто буде воювати, окрім нас», і як він говорить зараз. Розумієте? Вони телефонують і кажуть, що дивляться на те, що відбувається в залі. Якщо нам запропонують сформувати батальйон «парламент», так от нас якраз вистачає на батальйон. А скажіть мені, будь ласка, якщо з батальйону

залишитися 25 народних депутатів, ми втримаємо позиції? Ви думаєте, вони цього не бачать? Не дивлячись на напружений бойовий графік, у них і на це вистачає часу. Вони телефонують і кажуть: «Так немає бути, це неправильно». Я розумію, що так неправильно, а наші колеги чомусь вважають, що так правильно.

Знаєте, є фраза: якщо ти не будеш годувати свою армію, будеш годувати чужу. То в даному випадку, якщо ти не будеш поважати свою армію, вона перестане бути твоєю. Це гарний урок, який треба запам'ятати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, поправки 225, 226, 227, 228, 229, 210. Все.

Поправка 235. Арахамія. Не наполягає.

Бачите, не враховані поправки навіть керівництва монобільшості, а ви кажете... (*Шум у залі*). Це вже його справа.

Тістик. Відхилено. Не наполягає.

Поправка 237. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 238. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 239. Шуляк. Не наполягає.

Поправка 240. Южаніна. Немає.

Поправка 241. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 242. Гончаренко.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Пане Олександр, наступні поправки: 242, 297, 307, 352, 438, 455, 456 і 478. Це вісім поправок. Прошу дати мені 6 хвилин, а потім на одній я наполягатиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ще раз. Поправка 352...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Поправки 438, 455, 456, 478.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дайте 6 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Гончаренко – 6 хвилин. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, у нас надзвичайно важливе обговорення, дуже шкода, що немає депутатів. Це побачать люди в трансляції. Я думаю, що дуже важливо, щоб вони бачили, що все-таки у Верховній Раді порушуються ті питання, які реально їх турбують. Люди пишуть: «Як може прожити медсестра-лаборант на 5 тисяч гривень зарплати, яку сьогодні отримує?» Це питання їх турбує, але його не обговорюють у Верховній Раді. Тут лише

обговорюється, як забрати кошти на центральний бюджет. Але людей хвилює інше питання: «Як прожити молодому вчителю на 5 тисяч гривень зарплати?»

Як прожити... Це взагалі кричуща історія, коли влада нам говорить, що цей законопроект направлений на те, щоб забрати кошти для допомоги війську. Сьогодні у війську є люди, виведені поза штат. Наприклад, непридатний до ДШВ, але придатний до сухопутних військ, непридатний до морської піхоти, але придатний до сухопутних військ. Їх не переводять місяцями, виводять поза штат в ДШВ відповідно, в морській піхоті. Якщо обмежено придатний по хворобі, виводять поза штат, і ці люди отримують 500-700 гривень на місяць. На місяць! Ми бачимо постійно новини: той депутат собі нову автівку купив, той – будинок, особняк, той – ще щось, а люди, які віддали своє здоров'я за державу отримують 500-700 гривень на місяць. Це ж катастрофа! Так про це треба говорити і приймати закони.

Залужний у своєму інтерв'ю *The Economist* говорить, що найголовніше – це люди, людський потенціал. У нас що з людьми? Ми втрачаємо кожен день людей тричі. Так, зрозуміло, на нас напав ворог і люди гинуть на фронті, в тилу від ворожих обстрілів. Однак у нас люди ще й не народжуються. А що ми зробили? Виплачуємо 860 гривень у місяць на дитину? Неможливо утримати дитину за ці кошти. Жодних змін немає, ніякої індексації. У цьому законопроекті про це також нічого немає.

У нас люди не повертаються з-за кордону. А чому? Тому що там переважно жінки з дітьми. А де їхні діти будуть навчатись, як зимою будуть отоплюватися школи? Є відповіді на ці запитання? Немає відповідей на ці ключові запитання. Сьогодні щомісячна допомога самотньому інваліду на те, щоб він знайшов людину, яка може його доглядати, 50 гривень на місяць – п'ять, нуль. Стільки не коштує кава в київському кафе. І далі в нас це залишається. Пенсії у людей є 2 тисячі гривень, 2 тисячі 200 гривень, 2 тисячі 300 гривень на місяць.

Так ми говоримо зараз, який має бути бюджет. Все очевидно: перше – армія (все на перемогу) і друге – соціалка, щоб люди просто вижили в цей складний час. Все, не має більше бути нічого. А в нас серіали, барабани, що завгодно можна знайти, нічого не вирішується в цьому напрямі. Про корупцію мовчимо. Журнал «*Time*» пише про те, що крадуть так, начебто завтра не буде. Ми взагалі розуміємо, що ми робимо і наскільки це все небезпечно?

Отже, щоб у нас була розмова не тільки загальна, а й розглядалися конкретні поправки, я буду наполягати на голосуванні поправки 352. Ви збираєтеся вилучити кошти ПДФО з місцевих громад, військових, хоч ви говорите, що хочете дати гроші на армію. Як ви даєте гроші на армію, вже всі знають. Яйця по 17 гривень всі бачили. О'кей, це військові. А поліцейські тут до чого? Поліцейський не живе в громаді? Його родина не живе в громаді? Чому ми збираємося забрати і їхнє ПДФО? Чому? Мало того, що військовим, поліцейським, рятувальникам не повернули «тридцятку», яку, до речі, Зеленський обіцяв, сказав, що буде до кінця війни. Війна не закінчилася – «тридцятка» закінчилася. До речі, Зеленський обіцяв нам, що не буде йти на другий термін,

а ще обіцяв, що не буде виборів під час війни. А тепер я чую, що хоче провести вибори і хоче йти на другий термін. Щось всі його обіцянки – це такі «цяцянки».

Повертаємося до питання щодо поліцейських. Чому ми маємо забрати їхнє ПДФО в громад? Яка логіка цього? Тоді чому все не забираємо? Чому не забираємо ПДФО лікарів, вчителів? Яка різниця?

Моя поправка щодо поліцейських. Вони живуть у громадах, їхні родини живуть у громадах. До речі, родини військових теж живуть у громадах. О'кей, ви так хочете саме у військових забрати ПДФО, давайте не будемо чіпати ПДФО поліцейських, давайте щось залишимо громадам. Звичайно, ми будемо вимагати, щоб вони допомагали війську, а не витрачали кошти на божевільня – на бруківку та інше. Але хто показав їм приклад? Центральна влада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 352 за пропозицією Гончаренка. Це поправка Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 243. Геращенко. Не наполягає.

Поправка 244. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олександр Сергійовичу, шановні колеги, розпочинаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, може, 2 хвилини?

ГЕРАСИМОВ А.В. Ні, по одній, з голосуваннями, все, як потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ГЕРАСИМОВ А.В. З чого почнемо? Про що цей законопроект, шановні українці? Цей законопроект про те, щоб забрати гроші в місцевих громад і передати їх у центральний бюджет. А тепер увага! Чи довіряємо ми тому, як сьогодні центральний бюджет витрачає кошти? Почнемо говорити про це. Ось я тримаю у своїх руках звіт Рахункової палати про витрачання коштів Міністерством оборони в 2023 році. Про що ж він говорить? Ми про це поговоримо більш детально в наступних поправках, але він говорить про те, що навіть після скандалу щодо яєць по 17 гривень, гроші крали подвійними темпами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Герасимова про врахування поправки 244 народних депутатів Герасимова, Павленка, Ар'єва. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.
Поправка 245. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Олександрє Сергійовичу. Ось я тримаю цей звіт. Увага! Про що там йдеться? Мабуть, всі пам'ятають, був великий скандал, коли з'ясувалося, що яйця коштують 17 гривень. Там потім виявилось, що купують кілограмами, точніше, хотіли так представити. Але після скандалу Міністерство оборони пана Резнікова доповіло, що все виправлено, ціни знижені. Після того був замовлений цей звіт.

Що показав цей звіт? Ціни дійсно були знижені, яйця в Міністерстві оборони почали купувати не по 17, а по 9 гривень. Хочу подякувати заступнику голови Рахункової палати пану Майснеру за цю правду. В цьому звіті показано, що всі інші органи сектору безпеки і оборони купували яйця по 5 гривень, 5 гривень 30 копійок, 5 гривень 40 копійок: і Служба безпеки, і прикордонники, і Національна гвардія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 245 народного депутата Герасимова, Павленка, Ар'єва за пропозицією Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 246. Батенко. Не наполягає.

Поправка 247. Фріс Ігор Павлович. Не наполягає.

Поправка 248, 249. Обговорювали.

Поправка 250. Будь ласка, Дмитре Олександровичу. Поправка 248?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 248 і 250.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви казали про поправку 249 минулого разу.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 248 – не моя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей.

Поправка 248. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Олександрє Сергійовичу, поправки 248, 250 і 253. Мені потрібно 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микиша, 3 хвилини. Будь ласка.

МИКИША Д.С. З початку, якщо можна. Про що ці поправки? Всі ми знаємо, що в Україні існує дорожній фонд. Навколо нього створили, скажімо так, сумнозвісну репутацію, бо він забезпечує «Велике будівництво», але не лише це.

Дорожній фонд дискредитований так само, як зараз дискредитують місцеве самоврядування. Кошти саме з цього фонду надаються не лише на ремонт величезних міжнародних, національних, регіональних доріг, він забезпечує критичну інфраструктуру, мости, які зараз є аварійними і падають.

Також з цього фонду виділяються кошти на безпеку доріг, 35 відсотків цього фонду йде на місцеві дороги.

Нагадаю, що законопроект № 10037, який ми розглядаємо, забирає військовий ПДФО, забирає ПДФО, який сплачують поліцейські і працівники ДСНС – Державної служби з надзвичайних ситуацій. Тобто коштів у громаді не буде. Якщо ваша громада потребує швидкого ремонту дорожнього покриття, відповідного обладнання, яке направлене на безпечний рух по дорогах, цього зробити буде не можна не лише через те, що військовий ПДФО забирають, а через те, що даний законопроект забирає кошти із дорожнього фонду.

Що ми бачимо? У місцевого самоврядування забирають військовий ПДФО, забирають кошти на дороги, на безпекове пересування дорогами в тих громадах, які знаходяться біля фронту, біля зони бойових дій. Там взагалі пересувається важка техніка і руйнується дорожнє полотно. Руйнується й інше: і пішохідні переходи, і зупинки, і всі знаки – все це виділяється з цього дорожнього фонду. Саме цей законопроект забирає кошти з цього фонду.

Команда об'єднання «Розумна політика» каже про те, що потрібно виключити цю ініціативу: забирати все в громад і насамперед з дорожнього фонду. Гроші навіть на ті мости, які зруйновані і скоро впадуть, бо вони аварійні, також ідуть з цього дорожнього фонду. А ми в них забираємо кошти зовсім! Так не може бути.

За що існуватиме ця критична інфраструктура? Ми не зможемо забезпечити нашу економіку! Ми не зможемо підвозити товари! Ми повинні утримати нашу інфраструктуру за ці кошти. Тому прошу якраз підтримати ці поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте, так?

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Микиші про врахування відхиленої комітетом поправки 248 авторства Микиші, Загоруйко, Бабія та інших. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, поправки 251, 252, 254, 255 і 256. Дайте мені 3 хвилини, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Навряд чи в когось вистачить совісті назвати їх технічними поправками. Це якраз про так зване «Велике будівництво». Коли вам це було зручно, ви виділяли туди кошти повним ходом і витрачали їх туди, куди не можна.

Так, наприклад, вібудувалося будівництво одеської траси влітку 2022 року. Коли ми їхали у відрядження, то бачили, що це не ремонт доріг, а саме будівництво. Про це щойно казав мій колега Дмитро Микиша, що туди, куди треба було витрачати кошти, ви якраз не витрачали: на дороги, на підсіпку, щоб хлопців з передової на медаваках можна було довести до стабілізаційного пункту. Там здорова людина їде – могла б приїхати нездоровою, а про поранених я взагалі мовчу.

Я вже мовчу, що це безпосередньо руйнувало техніку, на якій це відбувалося: мікроавтобуси, джипи, пікапи, які розбивали повністю свою ходову, але завдяки нашим захисникам вивозили своїх побратимів з передової і багато кого врятували. Але якщо б ви витрачали кошти на ремонт саме таких доріг, а не, наприклад, як зараз у Чернігові, то, можливо, більше хлопців і дівчат залишилися живими. Їх довели б до стабілізаційного пункту, після цього відвезли в Запоріжжя, Дніпро, Краматорськ і там врятували. Але ви цього не робили, вам треба було витратити ці кошти на будівництво тих доріг, на які не треба було витрачати. На будівництво, не на ремонт, ще раз повторюю.

Наші поправки пропонують якраз взяти ці кошти всього дорожнього фонду і направити на забезпечення армії, 50 відсотків – на закупівлю озброєння, 50 відсотків – на забезпечення виплат нашим захисникам, щоб потім знову ніхто не вибігав посеред року, не скиглив і не розповідав, що військові попросили забрати у них «тридцятку», «сотку», взагалі попросили зарплату не платити, а потім ще хтось вийде дуже розумний і скаже, що попросили, щоб самим доплачувати на будівництво доріг, тому що в деяких чиновників просто немає совісті. Зараз це виглядає як жарт, а через півроку це може виглядати насправді як реальність. Я цьому не здивуюся.

Тому, шановні колеги, я наполягатиму поставити ці поправки на голосування для підтвердження. Хотів би почути позицію комітету щодо поправок 252 або 254. Ці поправки є принциповими, чому ви не хочете виділити ці кошти саме на армію. Не треба мені казати, що ви їх віддасте просто в бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрію Михайловичу, коментар щодо поправок 252, 254. Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую. Шановний колего, ця норма, яку ви пропонуєте, призведе до втрати загального фонду державного бюджету на 95,2 мільярда. Хочу нагадати, що саме оплата праці військовослужбовців проводиться не зі спеціального фонду, куди ви пропонуєте перенаправляти ці кошти, а з загального фонду державного бюджету, і саме за рахунок цих коштів буде формуватися і оплата праці, і допомога для армії тощо.

Тому все-таки пропозиція виключити пункт 59 не підтримується бюджетним комітетом, тому що вже є позиція з приводу того, що ці гроші направляються в загальний фонд і використовуються для обороноздатності країни, зокрема і для нарахування заробітних плат військовослужбовцям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не ставити на голосування, Дмитре Олександровичу?

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Разумкова про врахування поправки 252 авторства Петруняка, Загоруйко, Разумкова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Разумкова про врахування поправки 254 Мокана, Загоруйко та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дмитре Олександровичу, поправка 257.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 257-264. Дайте, будь ласка, 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, ви зараз залишили кошти на конструктори, на пательні. Що там ще купувала Київська військова адміністрація, призначена Кабінетом Міністрів і Офісом Президента? Ще були барабани, я забув, вибачте. Як я міг пропустити такий важливий аспект? Тобто ви на це гроші залишили, а на військових ні. Тому що, Юрію Михайловичу, ви правильно сказали: зокрема витрачаються на виплати нашим захисникам. А я не пропоную «зокрема», я пропоную – «виключно». Отак одне слово абсолютно міняє підходи.

Куди підуть гроші? Зокрема, на яблука, яйця, снаряди, яких немає, пательні, конструктори, «Велике будівництво», величезну корупцію, на те, на що не можна в нормальній державі витрачати гроші під час війни, і зокрема на зарплати наших захисників. Ми з командою об'єднання «Розумна політика» пропонуємо не «зокрема», а «виключно» направити ці кошти на виплати нашим захисникам та на закупівлю і ремонт озброєння. Щоб у влади не було можливості взяти ці кошти кудись перенаправити. Ви не знаєте, як це робиться? Не знаєте, як створити такі фонди? Давайте я вам допоможу. Ви готові зараз сісти? От є і голова комітету, і Перший заступник Голови Верховної Ради, можемо достатньо швидко написати такий законопроект, якщо було б бажання його підтримати. Ви ж знаєте, як це зробити? Я впевнений, знаєте. Якщо ні, я та мої колеги допоможемо із

задоволенням, тим більше, що зараз із врахуванням того, що в залі відбувається, ми взагалі голосувати за жодний законопроект не можемо, за поправки в тому числі. Але, тим не менш, ви це порушуєте. Ми йдемо за цими поправками. Ви ж знаєте, як написати такий законопроект, правда?

Дайте відповідь, чи можна його прописати «за бажанням» – за бажанням зробити армії краще, за бажанням збільшити обороноздатність нашої держави, а не за бажанням знову «бабки» відправити в котел і в корито, з якого будуть їсти всі навколо, окрім забезпечення Збройних Сил України. Розумієте? От у цьому наші підходи відрізняються від того, за що голосуєте ви. Це ненормально, коли хтось приймає рішення, а ви його потім намагаєтеся натягнути на глобуса. Воно так не працює. Якраз це пряма демонстрація того, що вам байдуже на армію, на обороноздатність, на наших захисників. Я зараз не беру вас персонально, а в цілому підхід влади, тому що сьогодні кожну гривню на рахунок треба відправити на забезпечення сил безпеки й оборони, а ви їх відправляєте будь-куди. А потім знову вийдете в січні і скажете, що немає можливості платити зарплати військовим, бюджетникам, лікарям чи вчителям.

Ви ж не будете знову економити на дорогах? Не будете, тому що команда їх далі фінансуватиме. Ви не хочете забезпечити тих, хто на це точно заслуговує: медиків, які фактично воюють на іншому фронті, вчителів, які готують наше з вами майбутнє, щоб ця держава залишилася. Іноді мені взагалі здається, що робиться все для того, щоб зруйнувати майбутнє цієї країни, посіяти зневіру серед наших захисників, серед нашого народу в те, що ми йдемо правильним шляхом і ми можемо бути успішною країною. Прямо все робиться для того, щоб люди перестали вірити. Ви знаєте, на жаль, спілкуючись з військовими, з людьми на вулицях, вам це вдається. Вам вдається зруйнувати віру в нашу державу, в наше успішне майбутнє після перемоги. Але це точно неправильний шлях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Добре.

Поправка 257. Будь ласка, Дмитре Олександровичу. Пардон, поправка 265.

РАЗУМКОВ Д.О. З поправки 265 по поправку 281. Дайте мені 7 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков. Будь ласка, 7 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, шановні колеги, в продовження того, що я тільки що казав. Ми з вами живемо в двох паралельних реальностях. Є фронт, є ті, хто на фронті, є ті, хто живуть поряд з фронтом, кожного дня знаходяться під обстрілами, і є інша частина держави, яка почала боятися людей у формі. Ми всі бачили і чули про цей ганебний випадок з патронатної служби підрозділу «Азов», коли вони прийшли, а їм кажуть: «Ви кудись там підіть, бо ми форми почали боятися». Не чули? Бачу, що не чули. Дуже шкода. А це правда. І в нас багато хто у формі у Верховну Раду ходить, а нічого

не боїмося, а з урахуванням того, що тих, хто має право носити форму, не так і багато. Форма потрібна на фронті, в Києві можна ходити і без форми, але не нашим захисникам. Для них це повага, для них це досягнення. Насправді рік тому на цю форму всі молилися, розумієте. А сьогодні хтось дозволяє собі займати позицію – ви відійдіть у сторону, бо нам трошки лячно. Розумієте? Це якраз демонстрація того, що починається згори. Я ще раз повторюю, є території, де люди мають право носити форму. Можемо поїхати в Запоріжжя, Харків, навіть Дніпро, де кожного дня щось прилітає, а тут можна трохи по-іншому: піаритися, можна допомагати армії, можна поважати наших захисників, можна робити так, щоб вони відчували цю повагу. Коли ми приймаємо закони для того, щоб нібито наповнити державний бюджет під егідою того, що допомагаємо людям у формі, а насправді ці кошти намагаємося відправити будь-куди, це виглядає просто ганебно.

Я дуже вас прошу не підтримувати цей законопроект. Ви їм зруйнуєте не лише реформу місцевого самоврядування, про яку дуже багато розповідали, що це одна з найкращих і найбільш ефективних реформ, але й систему, яка сьогодні є, на відміну від центральної влади, яка себе продемонструвала на початку повномасштабного вторгнення, яка забезпечила той результат, який є. Я зараз не хочу переходити на персоналії, але можемо навести багато прикладів у Харківській, Київській, Запорізькій, Донецькій областях. У Донецькій області була ВЦА, і треба віддати належне керівництву, яке продемонструвало достатньо серйозну ефективність у своїй діяльності. Але давайте підходити до будь-якого процесу з розумом, з логікою, не просто бездумно виконувати чиїсь забаганки і завдання, а робити так, щоб ті закони, які ми приймали, йшли на користь держави, нашої безпеки, нашої армії, нашого народу, а не просто на користь окремо взятих компаній, які на цьому будуть заробляти, продаючи форму по завищених цінах, будуючи дороги, закупаючи провізію. Я вже не хочу повторювати знову про яйця по 17, про які вже Рахункова палата надала інформацію і продемонструвала, які величезні втрати ми маємо в державному бюджеті.

Насправді мене дивує, що профільний комітет досі не заслухав цей звіт. Чому? У вас не знайшлося на це часу? Підготувати проект закону № 10037 знайшовся час, а заслухати Майснера, членів Рахункової палати, щоб зрозуміти, а як так відбувається, що в країні, яка воює, ми просто розбазарюємо кошти, про що говорить Рахункова палата України. Це орган Верховної Ради України, я хотів би нагадати тим, хто не знає, або тим, хто не пам'ятає. Давайте запросимо їх представника в сесійний зал з відкритим, публічним звітом. Нехай він висловить свою позицію і зазначить, хто за це буде нести відповідальність. А то знову поговорили і забули, тобто у нас продовжує працювати принцип: ворогам – закон, а своїм – все. Так не має бути в нормальній країні, яка бореться за свою незалежність і хоче побудувати європейську державу.

Сьогодні тут виступала пані Урсула і ті, хто прийшли її послухати, вже, мабуть, у кафе сидять, каву п'ють, бо щось я їх в залі не бачу. Це ті, які дуже

виступали щодо концептуальних поправок. Ми щойно ставили на голосування концептуальні поправки, проговорювали їх, а великих борців за демократію, верховенство права і свободу бізнесу немає.

Скажіть мені, будь ласка, у європейських парламентах так само розглядають закони про забезпечення місцевого самоврядування і сектору безпеки і оборони, чи ні? А то ви однією рукою або однією ногою до Європи хочете йти, а іншою ногою, мені здається, що ви кудись в інший напрям прямуєте, не за яким хоче йти український народ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 283. Арахамія. Не наполягає.

Поправка 284. Лаба. Не наполягає.

Поправка 285. Лаба. Не наполягає.

Поправки 286, 287, 288, 289, 290, 291. Лаба. Не наполягає.

Поправка 292. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 293. Березін. Не наполягає.

Поправка 294. Мазурашу Георгій. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г. Для врахування. Я вже виступив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 294. Поставити її на голосування?

МАЗУРАШУ Г.Г. Так, я вже виступив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей.

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Мазурашу про врахування поправки 294. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 13.

Поправку не враховано.

Поправка 295. Неклюдов. Не наполягаєте? О'кей.

Поправка 296. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 297. Гончаренко. Ми її, здається, вже висвітлили.

Поправка 298. Савчук. Не наполягає.

Поправка 299. Єфімов. Не наполягає.

Поправка 300. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 301. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 302. Кицак. Не наполягає.

Поправка 303. Безгін. Не наполягає.

Поправка 304. Геращенко. Не наполягає.

Поправка 305. Рубльов. Не наполягає.

Поправка 306. Жмеренецький. Не наполягає.

Поправка 307. Гончаренко. Висвітлили.

Поправка 308. Ар'єв. Висвітлили.
Поправка 309. Батенко. Не наполягає.
Поправка 310. Батенко. Не наполягає.
Поправка 311. Мамка. Не наполягає.
Поправка 312. Артуре Володимировичу, там є ваше прізвище. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Поправка 319.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 319. Добре.
Поправка 313. Власенко. Не наполягає.
Поправка 314. Гриб. Не наполягає.
Поправка 315. Яцик. Не наполягає.
Поправка 316. Фріс. Не наполягає.
Поправка 317. Шпенюв. Не наполягає.
Поправка 318. Шпенюв. Не наполягає.
Поправка 319. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Олександрє Сергійовичу. Колеги, в залі знаходиться всього 17 «слуг народу», їм це нецікаво. Але я маю відзначити, що найбільш дисциплінований – правоохоронний комітет (я бачу і голову комітету, і дуже багато членів комітету, які зараз присутні в залі). Це дуже правильно, тому що інформація, яку зараз я буду розповідати, мабуть, буде дуже цікава тим народним депутатам з правоохоронного комітету, які якраз і «ведуть» правоохоронні органи.

Дивіться, хочу продемонструвати таблицю (я думаю, глядачам не буде видно, але, тим не менше) зі звіту Рахункової палати, яка чітко каже, що краще в центральний бюджет гроші не віддавати, тому що звітність і підзвітність місцевих громад на порядок краща, бо там мер ходить по вулицях додому і спілкується з виборцями. Що стосується міністрів на центральному рівні, то їх зловити, мабуть, буде трохи...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 319 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Поправка 320. Герасимов. Спробуємо ще раз, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Я вже висловлював подяку, але ще раз подякую заступнику керівника Рахункової палати пану Майснеру. У звіті Рахункової палати чітко вказано, що після скандалу з яйцями по 17 гривень знизили ціну

на яйця – вони стали 9 гривень за штуку. Але чомусь розвідка купувала їх по 5 гривень 30 копійок, Національна гвардія – по 5 гривень 23 копійки, прикордонники – по 5 гривень 27 копійок, а СБУ – по 5 гривень 46 копійок, університет Шевченка – по 5 гривень 50 копійок. Ви знаєте, я навіть попросив своїх друзів проїхатися по супермаркетах Донецької області майже на лінії фронту. Так ось, найдорожчі яйця знайшли в Костянтинівці: по 6 гривень за штуку. Ви розумієте, що це означає? Це означає, що військовій частині дешевше поїхати в супермаркет біля лінії фронту купити яйця, ніж отримувати їх від Міністерства оборони. Про це йдеться в цьому звіті, про який ми поговоримо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 320 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 321. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 322. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 323. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 324. Рєпіна. Не наполягає.

Поправка 325. Мазурашу. Висловився. Ми домовилися, що ми її голосуємо.

Так?

МАЗУРАШУ Г.Г. У мене було 5 хвилин на сім поправок. Я виступив. Тепер у мене поправки 325, 523, 573, 760, 960, 1809, 1090 – прошу 5 хвилин. Поправка 325 – наполягатиму на врахуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 325 – на врахування. Ще раз повторю: поправки 325, 523, 573, 760, 960, 1809, 1090. Все правильно? Будь ласка, 1 хвилина. Вибачте, 5 хвилин. Мазурашу. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г. «Слуга народу», виборчий округ № 203. Тут згадували опитування. Я розумію, що не зовсім гарно це було зроблено, я також не підтримую такі дії колеги, але можу пояснити, чому там такі результати, чому така ненависть, зокрема, до парламенту і народних депутатів. Так, багато чого ми приймаємо незрозумілого для наших виборців, для народу. До речі, на цьому наголошували наші партнери з Швейцарії, коли ми обговорювали один з проектів законів, і вони дипломатично розповідали, що це надто складно. У них, знаєте, багато референдумів проводиться, які кажуть, що якби такі закони висували б у себе на референдум, то швидше люди не проголосували б. Навіть не тому, що вони не підтримують, а тому що просто не зрозуміли б, бо надто складно.

А в даному разі я наголошую на тому, що, на жаль, багато хто з наших виборців, громадян, читачів, глядачів, споживачів тих різних маніпуляцій не дуже орієнтуються, про що насправді йдеться. У нас настільки багато «гуляє» маніпуляцій і різних фальшивок, що вже навіть дійшло до того, що відео зі

спікером, з Русланом Олексійовичем, поширюється, де навіть не співпадає звук з рухом губ, але, тим не менше, багато людей навіть з вищою освітою цікавляться, чи це правда. Це є ненормально, коли наша система не реагує на це і не здатна протидіяти.

Тут згадували правоохоронний комітет. Це, до речі, камінь їм у город, тому що у нас маніпуляції зашкалюють, а адекватної відповіді і адекватної боротьби з цими маніпуляціями немає. І це є проблема. До речі, це одна з причин, що такі результати різних опитувань.

Я хочу наголосити, що згадували законопроект, який я подавав, без назви і без прізвища. Я завжди виявляю повагу і до колег, і до інших представників органів влади, в хочу сказати, що це не влада подавала законопроект [№ 8029](#) від вересня минулого року. Влада подає, якщо Кабмін подає, або якщо було рішення фракції «Слуга народу» підтримати цей законопроект. Ні, це подав я як народний депутат України, Георгій Мазурашу, обраний на виборчому окрузі № 203 у Чернівецькій області. Я стверджую, що цей законопроект підтримується абсолютною більшістю, а, в принципі, ніхто ще проти цієї ініціативи не висловився з моїх виборців, з якими я комунікую. Я, до речі, раджу іншим колегам комунікувати саме з тими, які вас уповноважили працювати в парламенті. Це важливо, тому що немає логіки, коли нам розказують опоненти або виборці опонентів, що ми не так працюємо і таке інше. Моральне право впливати на нас як обраних народних депутатів мають насамперед ті, які нас обрали і уповноважили.

Тепер щодо цього законопроекту і щодо коштів, які вкрай необхідні для підтримки армії. Я дуже багато спілкуюся з військовими. Тут модно згадувати поїздки і спілкування. Так сталося, що якимось серед мого оточення більшість військових – це добровольці, я їм виявляю особливу повагу, шану, вдячність. Зокрема, є ті, які повернулися з-за кордону після 24 лютого 2022 року і пішли добровольцями на фронт. Їхню думку, позицію я теж дуже ціную. Але, вибачте, я застерігав би колег від того, щоб вони подавали щось почуте як якусь позицію всіх військових. Треба бути коректними. На фронті, навіть в окопах, є різні військові з різними позиціями. Це треба розуміти, поважати і подавати інформацію, тому що у них є різна позиція. І треба, щоб у нашій демократичній країні люди хоча б не боялися висловлювати свою позицію, тому що в нас спостерігаються якісь елементи переслідувань тих, які відходять від єдинонарафонної позиції.

А поправка стосується того, щоб залишити місцевим громадам, але 70 відсотків направляти на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Георгію Ігоровичу.

Ставлю на голосування поправку 325 Мазурашу. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправка 326. Пивоваров. Іменинник не наполягає сьогодні.

Поправка 327. Бакумов Олександр Сергійович. Не наполягаєте? Ні. Дякую.

Поправка 328. Лаба. Не наполягає.

Поправка 329. Микиша. Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, поправки 329, 331, 334 та 337. Чотири поправки – 3 хвилини, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Найголовніша суть, що ми пропонуємо в цих поправках. Дивіться, зараз податок на доходи фізичних осіб, про який ми говоримо, і про його частину – військовий ПДФО, загалом податок на доходи фізичних осіб надходить у місцеві громади в обсязі 64 відсотки. Це була домовленість, до цього було 60 відсотків, тобто 4 додаткових відсотки начебто отримує орган місцевого самоврядування. Але в Бюджетному кодексі ці 64 відсотки закріплені тимчасово в розділі «Перехідні та прикінцеві положення», тобто ця норма тимчасова. Ми пропонуємо її зробити постійно діючою і внести зміни в Бюджетний кодекс, щоб відповідна норма в 64 відсотки ПДФО за громадами залишилася на постійній основі в тілі Бюджетного кодексу.

Європейська комісія відмітила як прогрес в децентралізації відповідну норму і поставили нам додатковий бал якраз щодо того, що ми це закріпили. Але вони гадки не мають, що в нас у деяких, скажімо так, добродіїв із влади є бажання за певних умов забрати і повернути до 60 відсотків. Саме тому це ще й досі залишається в розділі «Прикінцеві та перехідні положення». Єврокомісія навіть не розуміє, що таке можна видумати, є прогрес децентралізації, а хтось хоче його відмотати. Це перше.

Друге, найголовніше. Якщо вже є ініціатива забрати військовий ПДФО, ми пропонуємо зовсім інше. Для чого загалом хочеться забрати, як нам кажуть? Для того, щоб наповнювати оборонний фонд, щоб допомагати війську. Ми пропонуємо наступне: щоб 50 відсотків усього військового ПДФО, що отримує громада, йде обов'язково на військові підрозділи сектору безпеки і оборони. Це половина. Інша половина йде на облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), з яких також направляється на армію. Тобто ми вже пропонуємо, як це зробити в нинішніх реаліях. Не треба нічого забирати! Ми пропонуємо дієві механізми. Перший – 64 відсотки зафіксуйте в тілі Бюджетного кодексу. Другий – 50 відсотків із військового ПДФО направити з громад на військові підрозділи сектору оборону, а іншу частину, яка є, на ОВДП, які також направляються на армію. Все, не треба нічого видумувати, не треба нічого колотити і нічого забирати. І тоді ОМС будуть допомагати армії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 330. Крулько. Не наполягає.

Поставити поправку 329 на голосування?

Ставлю на голосування поправку 329 авторства Микиші та колег. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 12.

Рішення не прийнято.

Поправка 330. Крулько. Не наполягає.

Поправка 332. Бабенко та колеги. Відхилена.

Поправка 333. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Олександр Сергійовичу, поправка 336.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович пішов.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 336, 333.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі вже втомилися.

РАЗУМКОВ Д.О. Та ні, повні сил. Поправки 338, 424.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 333, 336. Далі?

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 338, 424, 339. Скільки це? Дайте мені 3 хвилини, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 3 хвилини. Час з початку.

РАЗУМКОВ Д.О. Я продовжу, про що говорив наш колега з команди об'єднання «Розумна політика» пан Микиша. Якщо були б прийняті ці поправки, ми вирішили б питання забезпечення громад, забезпечення сталого розвитку децентралізації, забезпечення української армії. У когось є бажання «розпиляти» державний бюджет і це перевести до державного бюджету. Вибачайте, у нас інші пріоритети, аніж наживатися на державному бюджеті під час війни, на відміну від багатьох, хто цим сьогодні займається.

Що ми пропонували? Це стосується поправки 336, у якій ми пропонували закріпити на рівні Бюджетного кодексу 64 відсотки. Я знаю, що ви це прийняли, ми про це з вами сьогодні говорили, але ви знову називали поправки, які є поправками монобільшості, на жаль, використовуєте політичні підходи під час врахування поправок. Мені на вашому місці було б байдуже, хто подавав поправки, якщо вони стосуються правильних речей. Вони мають бути враховані. А потім розповідаєте, що ви молодці. Ви це прийняли виключно тому, що по-інакшому воно у вас не проходило, і якраз орієнтувалися на ті поправки, які подавали в тому числі і ми з нашою командою об'єднання «Розумна політика».

А другий аспект – це те, щоб, зберігши військовий ПДФО, 70 відсотків віддавати на потреби сил безпеки і оборони. Це заходи, спрямовані на посилення обороноздатності і безпеки територій, допомогу нашим захисникам, закупку озброєння, дронів, форми, всього необхідного для облаштування пунктів постійної дислокації, що, на жаль, не робить сьогодні держава, а робить місцева влада, іноді ВА. Треба віддати належне, і такі приклади є, за що їм хотілося б подякувати. Але в даному випадку вони є виключенням. Місцева влада в цьому плані набагато ефективніша, аніж центральна або так звані намісники центральної влади. Не всі, ще раз повторюю, не хочу образити тих порядних і ефективних менеджерів, які є, але це поодинокі випадки.

Тому якраз ми і пропонували цими поправками дати можливість забезпечити потребу української армії, не порушуючи принципів збалансованості між місцевою, центральною владою. Ви це не врахували, вам не потрібно допомогти армії, вам потрібно ці гроші забрати в бюджет, після цього їх розподілити і, на жаль, дуже часто відправити на корупційні історії, про які сьогодні багато говорили в залі колеги, посилаючись на звіт Рахункової палати. Я сподіваюся, Руслане Олексійовичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ідемо далі (*Шум у залі*). Яку?

Шановні колеги, поправки 336, 338, 424. Я правильно сказав, Дмитре Олександровичу?

Ставлю на голосування поправку 336 авторства Разумкова та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 338 авторства Разумкова та колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 424 авторства Разумкова та колег. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 335. Нагорняк. Не наполягає.

Поправка 340. Піпа та колеги. Не наполягають.

Поправка 341. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 342. Тимошенко та колеги. Вже висловилися.

Поправка 343. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 344. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 345. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 346. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 347. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 348. Шаповалов. Не наполягає.
Поправка 349. Бондар. Не наполягає.
Поправка 350. Приходько та колеги. Не наполягають.
Поправка 351. Алексєєв. Не наполягає.
Поправка 352. Гончаренко вже висловився з цього приводу.
Поправка 353. Чорноморов і колеги. Не наполягають.
Поправка 354. Крулько та колеги. Вже висловився.
Поправка 356. Гриб. Уже висловилася.
Поправка 357. Арахамія Давид Георгійович. Не наполягаєте, так? Дякую.
Поправка 358. Арахамія. Не наполягаєте, так? Добре.
Поправка 359. Арахамія. Не наполягаєте, Давиде Георгійовичу? Добре.
Поправка 360. Чорноморов і колеги. Не наполягають.
Поправка 361. Чорноморов і колеги. Не наполягають.
Поправка 362. Бакумов Олександр Сергійович. Не наполягає.
Поправка 363. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 364. Мамка. Не наполягає.
Поправка 365. Мамка. Не наполягає.
Поправка 366. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. З поправки 366 по поправку 379. Дайте мені 6 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. З початку час.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, дійсно, пролунала позиція щодо правоохоронного комітету, що він найбільш стійкий і відповідальний, за що хотілося подякувати колегам. Але насправді погано, що ваші тенденції і підходи не сповідує Комітет з питань бюджету. Якщо не помиляюся, в залі лише доповідач з цього комітету, всім іншим байдуже. З Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки в залі взагалі нікого немає, правильно я розумію? Це ми про безпеку законопроект розглядаємо, так, забезпечення армії? Все гаразд у них? У них це враховано? Це якраз є показником відповідальності. Це якраз є показником, хто за що переживає. Ми можемо багато з вами спілкуватися щодо технічних поправок, але ми щойно розглядали більш принципові поправки, які могли б вирішити питання забезпечення інтересів всіх, насамперед наших захисників, не на папері, а реального забезпечення наших співгромадян, особливо на прифронтових територіях. Ми сьогодні згадували Харків. Ми можемо згадати Запоріжжя, Костянтинівку, Краматорськ, Дніпро та багато інших міст, які сьогодні без цих грошей, які ви хочете забрати цим законопроектом, просто не виживуть.

Щодо Харкова. Олександр Сергійович Бакумов може підтвердити, що в наступному році ви хочете забрати, за різними оцінками, 3-4 мільярди гривень. Ви ж їх хочете забрати не в конкретно взятого мера, ми зараз не говоримо про

персоналії, ми говоримо про людей, які там живуть, що в них може не бути тепла, електрики, води, не працювати каналізація і багато інших речей. Ви на рівні свого Кабінету Міністрів, особливо якщо щось знову буде не так, який повтікає на Західну Україну і буде там сидіти, розповідати, як треба Батьківщину любити, ви не зможете виділити швидко ці гроші і направити їх на потреби міста. Є багато інших прикладів. Київська область – так само. Ще багато міст.

Я зараз не хочу переходити на персоналії, тому що є різні мери і голови ОТГ, яким там не місце і які займаються казна-чим, витрачаючи кошти не на те, що потрібно його громаді, а ми говоримо про людей, які працюють на своїх територіях. І ви хочете їх посадити на гачок.

Навіщо вам цей законопроект? Гроші – це одне. Ні, ви на іншому ще знайшли. Ви хочете забрати в них гроші для того, щоб після цього дуже зручно ви могли їм казати: «А ну швиденько присягни високим кабінетам у Верховній Раді, в Офісі Президента, в Кабінеті Міністрів, і роби те, що ми тобі скажемо». Особливо якщо повертатися до ідеї виборів, про яку говорив і Руслан Олексійович. «А якщо ти це не зробиш, то ми в тебе заберемо всі гроші, будеш сидіти і дивитися в стелю, а до тебе приведемо ще людей під будинок і під адміністрацію, і будемо розповідати, що це ти винен, що у них немає світла». Хоча будете винні ви. Безпосередньо всі ті, хто натисне зелену кнопку за цей законопроект.

Я б на місці мерів, голів ОТГ тощо просто роздрукував ваші адреси та телефони і на будь-яку проблему, яка буде виникати, віддавав їх тим людям, які будуть приходити. І ще й на сайті місцевої адміністрації написав, хто з якої області, де проживає і куди звернутися для того, щоб знову з'явилось світло, вода, не була забита каналізація, і, вибачте, лайно через верх не полізло. Це я про біологічне. Розумієте? Дуже було б логічно, щоб вони зробили саме так. Не знаю, чи зроблять, чи не зроблять, може, прислухаються. І щоб люди приходили до вас і казали: «А як далі нам жити? Коли буде світло, коли буде вода, коли буде відремонтований дах, коли буде зроблено те-то, те-то, те-то?» А не велика дорога в не їхній області незрозуміло як.

Ще хвилинка. Вам треба буде мене потерпіти. Я дивлюся, що ви на таймер звертаєте увагу. Але, Юрію Михайловичу, немає вашого комітету. Я бачу, що з'явився Гончаренко. Навіть комітету нецікаво, чим займається Верховна Рада. Навіть комітет не розуміється в тій таблиці, яку він надав до зали. Я розумію, чому. Тому що за півгодини вивчити її неможливо. І ось вам конкретний результат. Це в тому числі неповага до вас, коли ваші колеги навіть не знайшли часу побути разом з вами і вас підтримати в непростій процесії відстоювати ці поправки в залі. Яку повагу ви хочете бачити від людей, якщо ви їх не бачите від колег?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, було названо прізвище Бакумова. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний пане головуєчий. Я використаю своє право на репліку. Дякую Дмитру Олександровичу, який згадав місто Харків.

Я вимушений констатувати, шановні колеги, що це дійсно величезні суми для Харківської міської територіальної громади. Зокрема, в цьому році міська територіальна громада недоотримає 650 мільйонів гривень. У наступному році це буде обраховуватися в мільярдах гривень (це більш ніж 3 мільярди гривень).

Дуже складне рішення. Я підтримує те, щоб не транжирити, вибачте за неакадемічне слово, гроші хтозна-куди. Всі гроші мають спрямовуватися для забезпечення потреб Збройних Сил України та інших військових формувань, на оборону. Однак я теж звертаю увагу, що такі прифронтові територіальні громади як Харківська, де треба збалансовувати і враховувати, щоб ми виплатили заробітну плату всім бюджетникам, які працюють на комунальну сферу, на енергетику...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 369. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 373. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 377. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги, моя поправка 377 стосується того, щоб ПДФО залишилося в бюджетах місцевих територіальних громад. Вона стосується поліцейських і осіб рядового та начальницького складу. Це дві категорії, які пристали разом до військовослужбовців, разом в одній плеяді, але які безпосередньо, про що вже вказували мої колеги, це переважно місцеве населення, це ті, хто проживають разом із своїми сім'ями, родинами в тих територіальних громадах і завжди сплачували там відповідні податки, які надходили до місцевого бюджету і використовувалися безпосередньо вже органами місцевого самоврядування. Я не вважаю, що це будуть величезні суми, а тому пропоную в поправці 377 ПДФО рятівників та поліцейських, які все життя належали саме до місцевого населення, залишити в територіальних громадах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте, так?

Я ставлю на голосування поправку 377 авторства Бакумова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях та групах, будь ласка.

Дивіться, Артуре Володимировичу, ви один від фракції «Європейська солідарність» проголосували. Шкода.

Йдемо далі. Шановні колеги, наступна поправка 378. Цабаль. Відхилена. Не наполягає.

Поправка 380. Петруняк, Загоруйко, Разумков.
Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. З поправки 380 до поправки 395. Це одинадцять поправок. Дайте мені 6 хвилин, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 6 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, щойно піднімалося абсолютно логічне питання. На жаль, комітет ні на своєму засіданні, ні в залі не підтримав пропозицію про те, щоб залишити ПДФО поліцейських і рятувальників. Причому, якщо ви щось видумуєте, тому що це поясненням важко назвати, придумайте аргументацію, чому ви хочете забрати військовий ПДФО, бо ви розповідаєте, що він їм з неба впав, а іноді здається, що щось з неба впало вам. У мене запитання таке. Яка логіка в тому, щоб забрати з місцевих бюджетів ПДФО поліцейських і еменесників? Вони ж там живуть, працюють, їхні діти ходять до школи, навчаються у вишах, вони їздять по тих дорогах, лікуються в тих лікарнях, там живуть їхні батьки. Яке ви маєте право забирати ці кошти з місцевого бюджету? Поясніть мені, хто вам дав таке право? Я розумію, що вам прийшла рознарядка, ви це імплементували. Але ж ви поважні люди, маєте думати, приймати розумні рішення, бо від нас усіх очікували розумної політики, а не те, що бачать сьогодні в залі. Розумієте? І ви голосуєте жовтою кнопкою. Як ви будете спілкуватися зі своїми виборцями, у тому числі поліцейськими, коли приїдете в свої округи? Так, хтось залишив своє місце роботи, але здебільшого люди взяли зброю і стали на захист своєї Батьківщини, у перші дні поїхали з тилкових територій на фронт або туди, куди було потрібно, сподіваючись на те, що на місцях їхні родини будуть забезпечені елементарними потребами, їхнім дітям буде тепло і комфортно дома, вони ходитимуть до дитячих садків, шкіл, лікуватимуться в поліклініках, а якщо, не дай Боже, потраплять до лікарні, теж отримають нормальну допомогу. З їхніми батьками така сама ситуація. А ви берете і це забираєте. Вам не соромно від цього? Прошу пояснити це не з політичної позиції, а з людської: хто це має забезпечувати, хто це буде забезпечувати? От ви забираєте, а хто, звідки, в якому об'ємі це буде компенсовувати? Чому ви вважаєте, що маєте право забрати цей ресурс? На жаль, ви не дали відповідь.

Я просив би вас прокоментувати це, щоб ми розуміли, бо в нас були аналогічні поправки, думаю, і ще будуть, я, якщо чесно, не пам'ятаю до кінця. Хотілося б зрозуміти позицію комітету і вашу як представника влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, основна мета – знайти ресурс для фінансування двох державних військових програм і ще частину ресурсу перенаправляємо напряму військовим частинам. Які будуть компенсатори? Це спеціальна дотація в розмірі 33,4 мільярда гривень, яка компенсуватиме втрати місцевих бюджетів на рівні 2021 року навіть з урахуванням інфляції і того, чого їм не вистачатиме. Можливо, буде трохи некомфортно, полегшення не буде, але місцеві бюджети отримають кошти на своє функціонування, враховуючи і втрати, пов'язані з ПДФО поліцейських і деесенесників.

Окрім того, ми залишаємо реверсну дотацію на місцях, закріплюємо 64 відсотки, із яких 4 відсотки треба буде використати на потреби енергетики. Думаю, все буде гаразд, ми нормально пройдемо зиму і, дасть Бог, переможемо.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Усе зрозуміло, так?

Поправка 382. Вона відхилена. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 386. Бакумов Олександр Сергійович. Наполягаєте? Не наполягає.

Дякую.

Поправка 387. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 392. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 396. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 397. Разумков.

РАЗУМКОВ Д.О. Там аж до поправки 414. Це десь 15 поправок. Прошу дати мені 9 хвилин на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте час на виступ.

РАЗУМКОВ Д.О. Ви ставите питання, де взяти гроші на дві ключові програми. А не розбазарювати або не красти з бюджету ніхто не пробував? Ви ж не ставите питання, щоб якимось притягнути когось до відповідальності за закупівлю літніх курток за ціною зимових. Немає такого питання в порядку денному, ні? А як щодо 42,5 мільярда гривень, які показала Рахункова палата, витрачені незрозуміло на що?! Не витрачені, а вкрадені, давайте називати речі своїми іменами. А що зі снарядами, закупленими у польської компанії – вісім тендерів поспіль? Жодної поставки не приїхало! Від нуля до 20 відсотків. Це ж не просто вкрали, а вбили, тому що люди на фронті не отримали снаряди і міни, не отримали снаряди для реактивної системи залпового вогню БМ-21 «Град». Можливо, через цю корупцію хтось загинув.

Ми думаємо, що буде не дуже комфортно. Було не дуже комфортно давно, в минулому році, тому що в них були хоча б якісь ресурси, в цьому буде гірше, бо ви їх зараз забираєте.

Ми далі продовжуємо гратися в політику. Два законопроекти команди об'єднання «Розумна політика» щодо ввезення без мита генераторів

і комплектуючих до них. Що ви, монобільшість, робите? У зал не пускаєте. Зверталися до Руслана Олексійовича, каже, що не він формує порядок денний, а монобільшість. То ви ж члени монобільшості. У минулому році ми за це голосували. Я вам казав, внесіть хоча б свої законопроекти. Ваш міністр виступає, каже світла не буде, закликає закуповувати генератори. Таке враження, що ви на цьому заробляєте, що у вас бізнес з ввезення генераторів.

Дайте людям завезти генератори дешевше. Ні. Чому? Тому що це політика, тому що це запропонував Разумков і його команда, ми це в зал вносити не будемо. Це що, проблема? Ви ж зекономите трохи грошей. Ні, ми не хочемо так економити.

Ми вам пропонуємо шукати інші механізми для забезпечення потреб армії – 70 відсотків забрати зараз з місцевих бюджетів і направити на закупівлю необхідного. Були готові направити ці кошти до спецфонду, щоб забезпечувати виплати військовим, закупівлю та ремонт озброєння тощо. Ви сказали: ні, нас це не влаштовує. Краще це все злити в один котел і з нього сьорбати. Так дуже легко і зручно, потім не проконтролюєш, куди ці кошти пішли.

Далі. Ви вже почали готуватися до виборів. Хочете місцеву владу таким чином посадити на свій гачок, щоб потім визначалася, з ким вона. А те, що вона просто з людьми, а не з вами, вас це не влаштовує. Ви говорите про все, ви повторили всі тези, що треба зробити для того, щоб можна було провести вибори, але ви забули головне, просто забули. Ви згадали про окуповані території, про тих, хто виїхав за кордон, про те, що грошей немає, але так, як ви їх розбазарюєте, їх і не буде. Тобто назвали п'ять чи шість тез. А я вам скажу про ще одну, ключову, про яку ви забули, вірніше, про неї не думаєте, – люди та їхня безпека. Жодна людина в цій державі не може гарантувати безпеку під час виборів. Жодна! Хто готовий, нехай не на словах несе відповідальність, а у справах. Зараз ви таким чином намагаєтеся знищити місцеву владу, щоб вона вам не заважала під час виборів. Ви не про вибори думали б, а про країну, про те, як люди проживуть опалювальний сезон, як воюватиме армія, чим вона забезпечена або не забезпечена, вірніше, нічим не забезпечена. Ми сьогодні багато говорили знову про дрони. Де вони? Ви витратили мільярди гривень на дрони. Де ці дрони? У кулуарах ми з колегами говорили, що туди всі їздять. Я в усіх запитував, хто бачив ці дрони. Лише Олександр Сергійович сказав, що в якомусь підрозділі їх бачив, і більше ніхто. Якщо вони є, то добре, але де? Ви не можете на це відповісти. Так само буде і з цими грошима. Вони у вас розчиняться, не буде ні дронів, ні форми, ні танків, ні снарядів, ні набоїв – нічого. А потім будете розводити руками і розповідати, що по дорозі десь воно загубилося. Знаю я, куди воно губиться. Так, як у вас губилося на «Великому будівництві». Розумієте? Я розумію, що ви до цього звикли, але давайте якось апетити трохи зменшимо, давайте хоч трохи, хоч іноді попрацюємо на державу, на перемогу, на наших захисників, на їхні потреби, а не на потреби окремих міністерств, Офісу Президента і таке інше. Я розумію, що хтось має заплатити за сонячну електроенергію на окупованих територіях. Брату, так? Розумію. Ви ж не вийшли

і не сказали: давайте цим законопроектом знову заберемо в них гроші. От заступник Керівника Офісу Президента взяв гроші, їх отримав його брат з виплат на окупованій території за сонячну електроенергію, яка відключена від української мережі. А він каже, що це не він, що він нічого не знає. А кому ще так пощастило? Ну, кому ще так пощастило? То, може, спочатку ці гроші якось повернемо до бюджету, а потім вже далі будемо говорити.

О, в залі потроху збільшується кількість представників комітету. Ще й голова комітету повернулася.

І так в усьому. Ви намагаєтеся із того, що працює, забрати, замість того, щоб полагодити те, що у вас не працює. Ось ваші ключові підходи. Ви намагаєтеся поламати те, що може працювати. Ви хочете засунути руку туди, де її не повинно бути взагалі. Не ви наповнювали ці бюджети, не вам їх забирати.

Зважаючи на те, що в залі присутні менше 20 народних депутатів, ви хочете розглядати законопроекти? Ну, як можна розглядати? Замість того, щоб потім розглянути ключові поправки, ви почали розгляд сьогодні. Ну, добре. Ви хочете попрацювати? Бачу, пані Роксолана хоче ще щось доповідати. Ні? Ви підтримуєте? Дякую вам за підтримку, але погано, що ви не проголосували за ці хороші поправки на засіданні комітету. Я вас дуже прошу, давайте не руйнувати державу, тому що комусь так захотілося, давайте не руйнувати систему і державний бюджет, тому що завтра його не буде. Не буде бюджету – не буде армії, не буде армії – не буде країни. А ви такими законопроектами наповнюєте не бюджет, а кишені окремих чиновників, дуже сподіваюся, що не свої.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 403. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 407. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 411. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 415. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 416. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Поправки 416, 463. Дайте мені 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Сьогодні ми багато говорили про бюджет. Думаю, що ще будемо говорити. На жаль, сьогодні немає міністра фінансів, міністра оборони. Новому міністру оборони трохи важче, а буде ще важче, зважаючи на те, як ним намагаються затицати всі дірки. Наприклад, вчорашнє звільнення Хоренка, який дізнався про своє звільнення з інтернету. Я впевнений, міністра оборони змусили написати, що це було його подання, хоча, якщо я не помиляюся, подання мав зробити Залужний Валерій Федорович. Але інформаційно-аналітичне агентство Главком сказало, що такого подання не було. Ось так руйнується система, так

руйнується система обороноздатності країни, коли бойових офіцерів, бойових генералів ви викидаєте на вулицю, навіть, не подякувавши їм за те, що вони роблять. А вони багато чого зробили і роблять для того, щоб ми сьогодні, нехай у такій невеликій кількості, але могли працювати в стінах Верховної Ради. І це соромно. Але чомусь соромно мені, а робите це ви як влада, у мене немає повноважень призначати або знімати з посади.

Ви навіть не уявляєте, скільки мені, хоча це не моя сфера, телефонувало людей, з якими я перетинався до повномасштабної війни, з якими спілкуюся зараз, а також ті, які служать чи не служать, і ставили одне запитання: а хіба так можна? Але відповіді на це немає. Ви почали знищувати свою армію. Такі дії взагалі мають трактуватися як робота на ворога, тому що найстрашніше для армії не те, що ви не можете їх забезпечити снарядами, набоями, формою, броніками, касками і багато чим іншим потрібним на фронті, а деморалізація, яку сьогодні ви забезпечуєте. Ви знищуєте те, що знищувало ворога 24 лютого – моральний дух і впевненість у перемозі. Потім ви жалієтеся, що залишилося небагато тих, хто вірить у перемогу. То ви самі робите так, щоб армія не вірила в свою перемогу, ви самі вчиняєте так з бойовими генералами – просто забули йому сказати... *(Шум у залі)*.

Артуре Володимировичу, я завершу, з вашого дозволу?

Ви просто берете і нищите бойових офіцерів! Як ви можете сподіватися на те, що вони завтра захищатимуть вас, ваших дітей, ваші міста, ваші родини, відчуваючи таку зневагу в тилу. Під час спілкування з військовими вони кажуть: «У вас вже інша війна, у вас 2016 рік. Для вас війна завершилася. До Києва приїздиш – цивільне, мирне місто. Війни немає». Але якщо тут не буде війни, якщо військові не будуть відчувати, що вся держава разом з ними, повірте мені, вони не воюватимуть. Вони кажуть: «Ми переможемо і поїдемо за кордон». І це страшно слухати. Вони кажуть, що виборюючи перемогу, таким чином віддають свій борг перед державою, але поїдуть до іншої. І з ким ви залишитесь? З тими, хто добре вміє «пиляти» бюджет? Але тоді бюджету не буде, не буде що «пиляти». Це ще добре, якщо вони не полишать свою державу і свій обов'язок раніше.

Ми багато говорили ще під час виборчої кампанії. Єдине, що хочеться сказати: думайте, це дуже корисно, а іноді забезпечує життя і здоров'я вам, нам, нашим співгромадянам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 419. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 423. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 425. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 426. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 427. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 428. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 429. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 430. Цабаль.

Ви взагалі не наполягаєте на поправках? Не наполягає. Дякую.

Поправка 431. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 432. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 433. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 434. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 435. Березін. Не наполягає.
Поправка 436. Цабаль. Не наполягає.
Поправка 437. Васильченко і колеги. Не наполягають.
Поправка 438. Гончаренко. Уже виступив.
Поправка 439. Кицак. Не наполягає.
Поправка 440. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, продовжуємо. Отже, повертаємося до таблиці (звіт Рахункової палати, працівникам якої не втомлююся дякувати), яка чітко показує, що гроші зараз в Україні використовуються набагато корупційніше, на жаль, на державному рівні, ніж на місцевому рівні.

Ми говорили про яйця, але давайте поговоримо й про інші речі. У нас тут Міністерством оборони закуповується хліб з різницею на буханці 8 гривень. Ще раз підкреслюю, військовим дешевше доїхати з лінії фронту до супермаркетів Херсонської, Миколаївської, Донецької, Харківської областей, ніж отримувати цей хліб від Міністерства оборони.

І яке резюме цього процесу? Дуже просте: виявилось, що заробляли навіть на годуванні собак, навіть там крали неміряними темпами. Читайте звіт Рахункової палати.

І щодо того, як крали, то...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 440 Герасимова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 441. Артуре Володимировичу, знову ваша поправка. Повертаємося до ваших поправок. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Так. Знаєте, що виявилось? У I півріччі 2023 року, після того, як був оцей знаменитий скандал щодо яєць по 17 гривень, Міністерство оборони під керівництвом пана Резнікова закуповувало продукти харчування за цінами, мінімум, на 30 відсотків вище за споживчі ціни, які є в супермаркетах, ми не говоримо про гуртові ціни, за якими мали б закуповуватися продукти харчування. Не проводився аналіз цін, не контролювалася реальна кількість поставленої продукції, 75 відсотків позицій каталогу продуктів взагалі не постачалося частинам. Ви просто вдумайтеся, який цинізм влади, яка сьогодні так ставиться до солдат.

Чому я зараз про це все розповідаю? Я хочу, щоб через мої виступи українці побачили, наскільки сьогодні на державному рівні є системна корупція, яка курується центральною владою, що гроші мають залишатися на рівні громад, де мери ходять вулицями...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 441 Герасимова і колег. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 442. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Отже, виявляється, що завищення цін – це була системна політика Міністерства оборони. І ви знаєте, що цікаво? Ми дуже багато чули, що такі великі ціни через те, що в них закладається ще й доставка продуктів харчування до військової частини. І я знову дякую Рахунковій палаті за її роботу, яка чітко з'ясувала, що компанії брали по 9 гривень за яйце та на 8 гривень більше за буханку хліба, а доставку робив кінцевий виробник продукції, в якого вони це яйце купували по 3,5-4 гривні, і саме цей виробник у своїй ціні закладав цю доставку.

І в мене виникають питання, які вже піднімали колеги: а чому бюджетний, антикорупційний комітети...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 442 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 443. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. І в мене питання: чому комітети з питань бюджету, з питань національної безпеки, оборони та розвідки, з питань антикорупційної політики – звертаюся до присутніх у залі, бо в залі присутня більшість депутатів правоохоронного комітету, – терміново не запросили Рахункову палату з цим звітом до себе на засідання? Як на мене, після такого мають бути відкриті термінові кримінальні справи.

Навіть по ціні 9 гривень за яйце, де вони крадуть в два рази більше, щоб ви розуміли, різниця між яйцями по 17 гривень становить 1 мільярд 570 мільйонів гривень, і Рахункова палата на своєму сайті вже розмістила цей офіційний документ, ми сьогодні його роздрукували. Тобто для розуміння, коли яйця були по 17 гривень, то гроші кралися десятками мільярдів, на жаль, на центральному рівні. Ми продовжимо зараз про це говорити, а поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 443 Артура Володимировича Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 444. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Так от, коли виявилася брехня про постачання продуктів на фронт, Рахункова палата, молодці, надає конкретні речі, що, коли досліджувалися первинні документи за червень 2023 року, у складі видаткових накладних щодо надходжень продуктів харчування як постачальник значився, наприклад, Глобинський м'ясокомбінат, який це і постачав. І найцікавіше, саме цей виробник продукції своїм коштом постачав продукцію військовим частинам. Це для розуміння, що коїться на державному рівні.

Тепер переходимо до ПДФО, про який ми сьогодні говоримо, чи правильно він використовувався на місцевому рівні. Далеко не скрізь і далеко не так, але ця цифра вже говорилося, – лише за 2023 рік понад 60 мільярдів місцевого ПДФО було спрямовано на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Артуре Володимировичу, факти, які ви зачитуєте із звіту, дуже важливі. Але я вас прошу, ближче до поправок, до їхнього змісту.

Ставлю на голосування поправка 444 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 445. Южаніна. Вже доповіла.

Поправка 446. Яцик. Не наполягає.

Поправка 447. Бабенко і колеги. Не наполягають (*Шум у залі*).

Що? Южаніна вже її доповіла (*Шум у залі*).

Та ви щойно її доповіли, ми її голосували. Артуре Володимировичу, ви не слідкуєте за своїми поправками.

ГЕРАСИМОВ А.В. Поправку 443 не голосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосували поправку 443. Усі голосували, Артуре Володимировичу (*Шум у залі*). І ми не знаємо. Ви просто дуже зарядилися емоціями. Але треба слідкувати.

Ідемо далі. Поправка 450. Горбенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 451. Горбенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 451. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 453. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 454. Приходько. Не наполягає.

Поправка 455. Гончаренко. Уже виступив.

Поправка 456. Гончаренко. Уже виступив.

Поправка 457. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 461. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 464. Мокан.

Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, прошу дати мені 5 хвилин замість поправок 464, 466, 468, 470, 472, 474, 475, 487, 489 і 495.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

МИКИША Д.С. Дякую. Про що ці поправки. Ми змінюємо адресатів, хто має отримувати кошти, на два головні адресати: Збройні Сили України і найефективніший, найвідоміший розвідувальний орган – Головне управління розвідки Міністерства оборони. Це дві структури, які мають отримувати всі кошти. Поясню, чому саме так ми вирішили.

Зараз ми бачимо, в тому числі й у телемарафоні, що відбуваються постійні акції, мітинги стосовно того, що місцеве самоврядування має спрямовувати кошти на Збройні Сили і на сектор безпеки та оборони. Я повністю підтримую це, розділяю занепокоєння й обурення людей щодо використання коштів незрозуміло на що окремими головами та представниками певних територіальних громад. Це не повсюди, це декілька десятків громад, але це не мало. Нагадаю, в Україні 1469 територіальних громад, а злодійкуваті мери та їхні посіпаки в декількох десятках. Чому ми маємо зараз забирати кошти у місцевого самоврядування, не даючи їм можливості допомагати Збройним Силам України, в тому числі Головному управлінню розвідки, про що йдеться в цих поправках, врахування яких ми вимагаємо?

Ще хотів би звернутися до тих людей, які виходять на акції і постійно кричать про те, що треба направляти кошти на ЗСУ. Вам точно скажуть, що якийсь там мер десь прокрався, але вам ніколи не скажуть, що місцеве самоврядування станом на серпень 2023 року вже допомогло Збройним Силам, загалом сектору безпеки і оборони на суму понад 60 мільярдів гривень. Вам ніхто цього не скаже, про це мовчать. Ви абсолютно обґрунтовано кажете, що місцеве самоврядування має допомагати армії. А чи знаєте ви, що згідно з законодавством матеріальну допомогу – придбання автомобілів, дронів, а також тракторів, щоб передати, наприклад, артилерії, бо САУ та *Paladin* – самохідні артилерійські установки, які треба закопувати, але вручну це не будеш робити, тому і треба трактор, проте, де його взяти, і тут могло б допомогти місцеве самоврядування, але воно не може, йому це не дозволено? У разі порушення законодавства спочатку починаються перевірки аудиторської служби, після неї приходять правоохоронні органи – поліція, ДБР та інші, потім – притягнення до

відповідальності за нецільове використання коштів, за що можуть і посадити. Про це вам також не кажуть.

Ми зареєстрували законопроект № 9559-д, його норми викладені в поправках до цього законопроекту, про те, щоб місцеве самоврядування безперешкодно могло передавати матеріальну допомогу військовим підрозділам сектору безпеки і оборони. Як думаєте, підтримали ці поправки? Ні. А законопроект № 9559-д взагалі блокується Прем'єр-міністром, всіляко сприяє тому, щоб він не потрапив до порядку денного Верховної Ради. Про це вам також не скажуть. До речі, ваші виходи на мітинги з вимогою про спрямування коштів на армію є зібранням під час воєнного стану. Зараз це дозволяється, а виходити на мітинги під час воєнного стану щодо яєць по 17 гривень забороняли. То, як так виходить?

І насамкінець. Є постанова Кабінету Міністрів № 590 про виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану щодо розподілу коштів: перше – армія, друге – соціалка, потім усе інше. Чому в 2022 році вона працювала, а зараз у ній нічого не змінилося, а йдуть такі шалені трати. Тобто дозволяють. Хто дає на це дозвіл? Нам усім треба про це подумати і не підтримувати відповідні законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 465. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 467. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 469. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 471. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 473. Цабаль. Не наполягає.

Поправка 476. Березін. Не наполягає.

Поправка 477. Васильченко. Не наполягає.

Поправка 478. Гончаренко. Вже виступив.

Поправка 479. Кицак. Не наполягає.

Поправка 480. Герасимов Артур Володимирович.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ця поправка про те, щоб не спрямовувати гроші на Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України. Що я маю на увазі. У мене стійке відчуття, що їх там будуть не просто красти, а шаленими темпами. Крали на дорогах, але провели соціологічні дослідження, зрозуміли, що це тепер непопулярно, знайшли шикарну схему, де красти далі – створення озброєння.

Я впевнений, що озброєння будуть виробляти, але питання: за якими цінами? Як на будівництві доріг, завищуючи ціни в 1,5-2 рази, чи по-іншому? Відповіді ми не отримуємо, тому що це оборонна промисловість, під час війни дані утаємничені. Той, хто придумав цю схему, мабуть геній. Зверніть увагу, ми не згадуємо тут ДССЗІ і дрони. Так, ми можемо дискутувати стосовно цього

механізму, але ці хлопці прийшли до нас, презентували, показали все, і ми розуміємо, що це може бути робоча історія.

Поправку прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 480 авторства Герасимова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 481. Южаніна. Вже доповіла.

Поправка 482. Южаніна. Доповіла.

Поправка 483. Южаніна. Доповіла.

Поправка 484. Южаніна. Доповіла.

Поправка 485. Яцик. Не наполягає.

Поправка 486. Бабенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 488. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 490. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 491. Гончаренко. Будь ласка, Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний пане Голово, прошу дати мені 4 хвилини на виступ замість поправок 491, 492, 514, 542, 552, пропонуватиму дві з них поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, ще якихось пару поправок?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте на цих зупинимося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Дуже важливі поправки. Пропоную поставити на голосування поправки 491 і 492. Ними передбачається, щоб частина грошей, яку ви хочете забрати в місцевого самоврядування начебто на армію, дійсно пішла на армію, а саме спрямувати 50 відсотків на виплату винагороди грошового забезпечення військовослужбовців ЗСУ та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України. У нас колосальна проблема – на сьогодні затримка бойових за вересень, вони не сплачені в повному обсязі, а вже листопад. Це далеко не вперше. У Нацгвардії, ДПСУ регулярні затримки, доводилося вибивати ці кошти. Зараз проблема з бойовими у Збройних Силах України. Кричуща ситуація з виведеними поза штат. Тисячі військовослужбовців, більшість із них вже віддали своє здоров'я за державу, визнані або обмежено придатними, або непридатними до ДШВ морської піхоти, зараз мають зарплату 500, 600, 700 гривень на місяць. Щоб виправити це, і якщо вже є бажання забрати на армію, давайте реально віддамо на армію.

Також люди місяцями чекають виплати одноразової грошової допомоги за втрату працездатності по інвалідності. Тобто люди, військовослужбовці, які під час своєї служби отримали інвалідність першої, другої, третьої груп, місяцями чекають цих виплат. Зараз можна було б виправити таку ситуацію і стосовно обмежено придатних і непридатних, виведених поза штат.

До речі, абсолютно кричуща ситуація. Верховна Рада 30 червня прийняла закон, співавтором якого я мав честь бути, про виплати військовослужбовцям: строковикам, курсантам, обмежено придатним, які захищали Батьківщину, виведеним поза штат, інструкторам. І буквально 10 днів тому почали виплачувати строковикам і останні два тижні курсантам, на цьому тижні почали нарешті виплачувати обмежено придатним, виведеним поза штат. Це вже щось. А стосовно інструкторів і досі нічого немає. П'ятий місяць як діє закон, інструктори досі чекають. Це якесь знущання.

Ще один пункт цього закону – надання можливості строковикам перевестися в мобілізовані. П'ятий місяць мають бути внесені зміни до указу Президента про порядок проходження військової служби. Офіс Президента п'ятий місяць не може розродитися двома аркушами паперу. Ну, це ж виконання наших законів.

Пане Голово Верховної Ради, можливо, ви зробите якесь звернення? Закон діє, на підзаконні акти давалося 30 днів. Чому 30 днів перетворилися на 130 днів і досі результату немає? Будь ласка, зверніться до Офісу Президента, нехай вже «родять» цей нещасний документ. Бо як бігати за Залужним, то вони молодці. Учора вийшли такі великі вояки: заступник Єрмака – критикан критикує, а як виконати свою роботу і два папірці написати, щоб строковики могли перевестися в мобілізовані добровільно, якщо в них є бажання, то – ні.

І поправка 492. Пропонуємо 30 відсотків цих коштів віддати на виплати допомоги родинам загиблих. У нас люди чекають цих виплат, на жаль, часто місяцями. Величезна невивплата, величезне затягування. Нехай це буде реальною допомогою армії.

Пропоную поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 491 авторства Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 492 авторства Гончаренка. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 493. Бакумов. Не наполягає. Дякую.

Поправка 494. Арахамія і колеги. Не наполягають.

Поправка 496. Петруняк і колеги. Не наполягають.

Поправка 497. Моқан і колеги. Не наполягають. Наполягаєте?

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Прошу дати мені 5 хвилин замість поправок 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 501, 502, 503. Правильно?

РАЗУМКОВ Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, дивлюся, вже навіть керівництво монобільшості не витримало і пішло. Зараз у залі 199 народних депутатів, їхніх карток. Для тих, хто нас дивиться, кажу, що це картки для голосування, які 199 депутатів не витягли із пульта системи «Рада». А, дивлячись на зал, всі бачать і розуміють, що це порушення рішень Конституційного Суду, порушення закону, і, в принципі, ми не можемо зараз нічого розглядати, ні за що голосувати.

На початку засідання я казав про це і ще раз звертаюся до Голови Верховної Ради з проханням перенести розгляд ключових, важливих поправок на наступне пленарне засідання. Я і мої колеги з міжфракційного об'єднання «Розумна політика» на технічних поправках не наполягатимемо. Але вам так подобається, добре, попрацюємо, я за. Шкода, що в залі залишилося лише 15-20 депутатів, із них один керівник фракції і більше нікого й немає. Правильно? Якимось дивно воно виглядає: всі розповідають, що такий важливий законопроект, що дуже треба його прийняти, тому в суботу почали його розгляд, але, коли є пропозиція, щоб конструктивні позиції щодо ключових поправок розглянути на наступному пленарному засіданні, щоб були люди в залі для їхньої підтримки або невідтримки, ви не хочете. Добре, будемо працювати в такому режимі. Я, в принципі, за, давайте хоча б інколи попрацюємо.

Щодо закупівель, щодо того, як витрачаються державні кошти. І тут я хотів би згадати міністра юстиції. Думаю, всі бачили відеоролики, коли він продемонстрував, що в нього непоганий бар, але споживає виключно олію. Ви розумієте, що Державний бюджет ми перетворюємо на цирк? Вам не соромно за таких міністрів? Може, паралельно з цим законопроектом внести подання про відкликання таких спеціалістів зі своїх посад і призначити когось адекватного, в тому числі із профільних комітетів? Там є розумні, ефективні люди, які, думаю, будуть корисні для держави набагато більше, ніж міністр юстиції, який проводить навчання чи просто екскурсії по платним камерам для працівників парламенту, а паралельно займається закупівлею локшини, ще чогось. Він гарно може виступати в якості стендап-коміка. Але, думаю, це не є функціоналом міністра юстиції. Я розумію, це не стосується саме цього законопроекту. Це про те, як ставляться до державних грошей – на посміятися. Гадаю, варто було б серйозніше підходити до цього процесу, до його наповнення сенсами. Це і швидше, і якісніше, і більша кількість колег за це проголосувала б і ми не порушували б зараз ні Конституції України, ні Регламенту Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 504. Мокан. Наполягаєте?
Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 521 і 728 однотипні. Прошу дати мені 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз скажіть номери поправок.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 521, 728.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, я знову про ті поправки, які, якби дослухалися до пропозицій міжфракційного об'єднання «Розумна політика», дають можливість зробити так, щоб і вівці були цілі, і бюджет наповнювався, і вовки ситі, і армія забезпечена (*Шум у залі*) Ми – ні, але, на жаль, є в нас такі колеги, яких навіть цією поважною худобою назвати важко. Колеги мені підказують, що ми не вівці. Це правда.

Про що ці поправки? Якщо цей ганебний законопроект все-таки буде ухвалений і військовий ПДФО спрямовуватиметься до державного бюджету, пропонується забезпечити дієвий механізм контролю за цим, причому і для парламенту, щоб ми могли контролювати, куди йдуть ці кошти, щоб був забезпечений контроль за незалежними структурами. Але комітет це знову відхилив. Я наполягатиму на врахуванні цих поправок, проситиму, щоб комітет дав своє пояснення.

Ми пропонували, щоб Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості дотримувалося критерію локалізації виробництва – не менше 50 відсотків. Тому що, як ви «добре» витрачаєте кошти за кордон, виводите їх, ми вже побачили, хотілося б, щоб підприємства, їх локалізація були на рівні не менше 50 відсотків.

Далі. Кабінет Міністрів повинен протягом 30 днів затвердити відповідні бюджетні програми. Тут теж немає проблем, будь ласка. Ви розповідаєте, що це так важливо, так важливо, але вже один раз цей недолугий законопроект «провалили». За цей час можна було б доопрацювати, щоб ці програми були напрацьовані, щоб усе було прозоро, щоб знову ніхто собі в кишеню нічого не поклав. Але комітет це відхилив.

Далі. Встановити чіткий графік використання виділених коштів: 25 відсотків – до 1 квітня 2024 року, 40 відсотків – до 1 липня 2024 року і 35 відсотків – до 1 жовтня 2024 року. Кабінет Міністрів протягом 30 днів з дня набрання чинності цього закону має утворити комісію для здійснення контролю за витрачанням коштів, до складу якої мають входити члени Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки, яких сьогодні в залі немає жодного, то, можливо, тут і не варто враховувати саме в цьому аспекті,

члени Комітету Верховної Ради з питань бюджету, члени Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування чисельністю не менше 50 відсотків складу такої комісії. Тобто це реальний парламентський контроль за діяльністю і витрачанням цих коштів. Тут абсолютно немає політики. Я не розумію, чому за це не проголосувала фракція «Слуга народу», адже саме ваших представників у цій комісії було б більше, аніж представників будь-яких інших фракцій, і ви могли б контролювати цей процес, щоб нічого зайвого не «розпилили». Сподіваюся, я братиму участь в роботі цієї комісії, а не в «розпилі» бюджету.

Також до складу цієї комісії мають входити представники Міністерства фінансів України та Міністерства економіки України, тому що 50 відсотків локалізації – це якраз те, що ми приймали – я і Наталуха виборювали цей законопроект, потім завдяки нашій спільній роботі він був проголосований у залі, незважаючи на застороги наших європейських партнерів, але, на жаль, не можу сказати, що він в повному сенсі працює так, як ми це заклали.

І ще до складу комісії мають входити міські, селищні, сільські голови, керівники всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, представники організацій Північноатлантичного договору. Це дало б змогу показати нашим міжнародним партнерам, що ми не освоємо бюджети, а забезпечуємо українську армію, забезпечуємо демократію, готові показувати ці витрати нашим міжнародним партнерам, щоб у них не виникало недовіри до нас, не виникало питання щодо процвітання корупції в Україні, яка, як не соромно нам сьогодні про це говорити, є, на жаль, доконаним фактом, про який говорять на міжнародній арені, в кожному окопі, на кожній кухні.

Будь ласка, підтримайте ці поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, це які поправки?

РАЗУМКОВ Д.О. Це поправки 521 і 728.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 521 авторства Разумкова і коллег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 728 авторства Разумкова і коллег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправка 508. Бакумов. Не наполягає. Дякую.

Поправка 511. Бакумов. Не наполягає.

Поправка 512. Бакумов. Не наполягає.

Олександр Сергійовичу, ви більше не наполягаєте? Поки ні. Добре. Дякую.

Поправка 513. Бакумов. Не наполягає.

Поправка 515. Арахамія. Не наполягає.

Поправка 516. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Через те, що в нас така корупція, поправкою пропонується на центральному рівні встановити додатковий контроль, залучивши до цього Комітет Верховної Ради з питань бюджету (я дякую голові комітету Роксолані Підласій, яка зараз знаходиться в цьому залі). Чому цей контроль треба встановлювати показує нам знову-таки звіт Рахункової палати, в якому одним із важливих пунктів, як виявилось, є годування службових тварин. Міністерство оборони дуже креативно до цього підійшло, не встановило коефіцієнти визначення ціни, заробляли, скажемо так, по-жорсткому на собаках дуже багато. Як наслідок, лише в одній із перевірених частин вартість поставлених харчових продуктів для годування однієї собаки була завищена на понад 60 гривень на день, а сумарно за підрахунками Рахункової палати, якщо не помиляюся, тільки за місяць – понад 30 тисяч гривень. Це в одній із військових частин. Коли ви перемножите на кількість військових частин, зрозумієте, що вони коїли тільки згідно з цим пунктом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 516 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 517. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Ідеться про те саме. Чому потрібен цей додатковий контроль, який пропонується встановити моєю поправкою? Аудитори Рахункової палати звернули увагу, що Міністерство оборони не висловлювало жодних претензій до так званих постачальників харчування, які завищували ці ціни, і пояснювало це тим, що військові (увага!) невчасно замовляють їжу, тому постачальники користуються цим, щоб уникнути відповідальності за низьку якість і кількість продуктів, які постачаються. Тобто Міністерство оборони вирішило звинуватити військових, що вони, незважаючи на війну, невчасно замовляють їжу, просто військові зараз нічим не зайняті. Це я по краплинах доводжу, що ПДФО треба залишати на місцевому рівні.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 517 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 518. Южаніна. Вже виступила.

Поправка 519. Мамка. Не наполягає.

Поправка 520. Яцик. Не наполягає.

Поправка 522. Разумков.

Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, прошу дати мені 2 хвилини замість поправок 522, 524, 525, 526.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Що пропонуємо в цих поправках? У законопроекті, яким пропонується забрати військовий ПДФО, ідеться не тільки про забрання, а й про те, куди він буде використовуватися. У своїх поправках ми пропонуємо шлях і механізм, закладені у використанні цих коштів, як технічно це проходитиме в усіх службах, а також відхилення саме тих пропозицій, які є в законопроекті. Я не буду це зачитувати, це дуже довго, там повністю прописано, як має використовувати це Кабінет Міністрів, в яких термінах і пропорціях. Ми знаємо, як воно, зрештою, може бути використано і буде використано.

У проекті бюджету на наступний рік закладено забрати військовий ПДФО у розмірі близько 100 мільярдів гривень, а повернути 33 мільярди гривень тим громадам, яким буде дуже складно без військового ПДФО. Але ми знаємо, як відбуватиметься процес повернення. Цей механізм відбуватиметься вручну для тих, хто присягне на вірність, буде правильно виконувати те, що треба. Ми це вже проходили у 2018-2019 роках з субвенцією для освітян, коли її не визначали, а потім в ручному режимі повертали і то не більше 80 відсотків від необхідної потреби. Тобто, якщо ти повністю відповідатимеш всім забаганкам центральної влади, тоді ти отримаєш. І, щоб цього не відбувалося в ручному режимі, ми у своїх поправках пропонуємо норму, як правильно, законно, прозоро і чітко робити це згідно з прописаним нами алгоритмом. Саме так це повинно працювати, якщо ви зрештою зможете забрати ці кошти у громад, всі повинні бачити, як це використовується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 527. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 528. Алексєєв. Не наполягає.

Поправка 529. Гриб. Не наполягає.

Поправка 530. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, прошу дати мені 2 хвилини замість поправок 530, 534, 536 і 537.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Фактично це технічні поправки, але не про зміну коми чи тире. В них ми чітко показуємо, за якими алгоритмами, механізмами будь-яка служба, відповідні підрозділи мають використовувати кошти, які заберуться у 2024 році. Ми пропонуємо з певного джерела перенаправляти кошти: 50 відсотків – на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання і 50 відсотків – на виплату винагороди грошового забезпечення військовослужбовців. Ми кажемо, куди саме мають піти гроші. Не на якісь забаганки, ні в ручному режимі, про що я казав у попередньому виступі, а має бути чіткий алгоритм і механізм, за якими будуть спрямовуватися і використовуватися кошти: 50 відсотків – на озброєння, обладнання, на те, що зараз необхідно військовим, про що вони кричать, і 50 відсотків – на виплату винагороди. Новопризначений міністр оборони казав, що в нас є дефіцит у розмірі понад 200 мільярдів гривень на виплату винагороди.

Якщо ви заберете якусь частину, можливо, навіть усе, давайте правильно це використовувати, а не так, як зараз ви направляєте в якісь фонди, щоб потім шукати, причому не пропонуєте механізмів створення контролю за використанням. У попередніх і в цих поправках ми пропонуємо чіткий, зрозумілий, прозорий механізм правильного використання коштів, щоб у громадян не було претензій до нас, до центральної влади, до будь-кого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте, так?

Шановні колеги, народний депутат Микиша, який є автором поправки 530, наполягає на її врахуванні.

Ставлю на голосування поправку 530. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 531. Мезенцева і колеги. Не наполягають.

Поправка 532. Тістик. Не наполягає.

Поправка 533. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 533, 535, 547, 548, 549. Прошу дати мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 533, 535, 547...

РАЗУМКОВ Д.О. 548, 549.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, ми сьогодні вже говорили щодо фінансування доріг, тепер давайте поговоримо про інше. У нас є політичні партії, видатки на фінансування яких ви закладаєте в проекті Державного бюджету.

Я розумію, що вам дуже хочеться повісити борди про те, які ви молодці, тримати структури, які не працюють, тобто витратити кошти державного бюджету і водночас розповідати, що нам дуже не вистачає грошей на армію, взагалі немає, тому давайте ми їх заберемо в місцевого самоврядування. А з себе ви почати не хотіли б? Ви ж представники партії «Слуга народу»? Скажіть мені, будь ласка, що вам заважає забрати кошти з партій і направити їх на армію? Чи то моє, чи то не наше, так? Ти сюди не лізь, ми собі тут самі раду дамо, так? Чому ця поправка не підтримується комітетом? Я хотів би послухати позицію представника комітету.

Наше міжфракційне об'єднання «Розумна політика» пропонує забрати видатки на фінансування усіх політичних партій і направити їх на оборону. Партіями і політикою своєї будете займатися після перемоги, якщо буде така необхідність у суспільстві. Пропонуємо 50 відсотків від того, що ви собі навиділяли, направити на розвиток, закупівлю, модернізацію, ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання і 50 відсотків на виплату винагороди грошового забезпечення нашим захисникам.

От я хочу подивитися, хто навіть із тих, хто залишився в залі, за це не проголосує, хто вважає, що фінансування їх ріднесеньких партій і їх особисто набагато важливіше української армії. Мені дивно, що в цьому залі немає жодного, перепрошую, є один керівник фракції, всі інші розбіглися. Що, пішли партійні бюджети ділити, готуватися до виборів чи де?

Скажіть, будь ласка, якою логікою ви як член комітету, комітет в цілому користувалися, коли відхиляли ці поправки? Чи ви дійсно вважаєте, що країні, яка воює, треба витратити гроші на політичні партії, а не на забезпечення Збройних Сил України?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

Дмитре Олександровичу, ставитимемо на голосування поправки 533, 535? Добре.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, ця поправка не підтримується як така, норми якої вже враховані в поправках 910 і 1394. Щодо цієї поправки ми радилися з Міністерством фінансів і дійшли висновку, що це може призвести до зменшення частки коштів, спрямованих Мінстратегпрому, що недопустимо, тому що основною ідеєю цього законопроекту є все-таки фінансування державної військової програми, необхідних обсягів не буде досягнуто.

Стосовно політичних партій. Є стаття 17¹ чинного Закону України «Про політичні партії в Україні», якою передбачається таке фінансування. Це окреме питання, яке треба вирішувати внесенням окремого законопроекту, а не змінами до Бюджетного кодексу. Тому вашу поправку було відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 533 авторства Разумкова. Комітетом вона відхилена. Аргументацію сторін почули. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Дмитре Олександровичу, ставити на голосування і поправку 535?

Ставлю на голосування поправку 535. Комітетом вона відхилена. Позицію сторін почули. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 538. Піпа і колеги. Не наполягають.

Поправка 539. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 540. Леонов. Не наполягає.

Поправка 541. Савчук. Не наполягає.

Поправка 545. Прощук. Не наполягає.

Поправка 546. Гриб. Не наполягає.

Поправка 550. Леонов. Не наполягає.

Поправка 551. Бондар. Не наполягає.

Поправка 553. Герасимов. Ви одразу берете...

Шановні колеги, Артур Володимирович Герасимов замість 111 своїх поправок, тобто включно по поправку 830, просить дати йому одну годину часу на виступ. Це вперше в історії Верховної Ради України.

Будь ласка, Артур Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановний Олександр Сергійовичу! Шановна президіє! Шановний доповідачу! Шановні голови комітетів, які сьогодні присутні в залі! Шановні народні депутати! Ви знаєте, зараз я використаю ці 60 хвилин, щоб досить системно, обґрунтовано, з цифрами, з висновками довести, чому за законопроект № 10037 у повторному другому читанні голосувати не можна. Але насамперед я хотів би щиро подякувати всім народним депутатам, які не підтримали прийняття цього законопроекту в другому читанні. Ви пам'ятаєте, тоді на табло було 223 голоси. Звичайно, це був шок для влади, але тим не менше це було правильне рішення. Законопроект відправили на повторне друге читання. Чи зробила з цього влада висновки, як рекомендувало дуже багато фахівців? На жаль, жодних висновків не було зроблено. Чому? Тому що мета влади – спрямовувати гроші не на потреби безпеки і оборони, а, на жаль, як ми бачимо, на корупційні схеми, якими можна безкарно користуватися.

Отже, перший момент. Під час моїх попередніх виступів ми дуже багато про це говорили, але зараз будемо більш системно говорити, чому не можна відправляти гроші з місцевого рівня на центральний. За останні декілька місяців ми побачили системну кампанію з боку Офісу Президента проти місцевої влади, що кладеться бруківка, асфальт замість того, щоб все до копійки спрямовувати на

війну. Чи були такі випадки на рівні місцевої влади? Звичайно, були. Чи веде себе центральна влада, я маю на увазі Офіс Президента, його монобільшість і Кабінет Міністрів, який теж повністю представляє пана Зеленського, по-іншому? Ні. І тут я вдячний Роксолані Підласій, яка з трибуни Верховної Ради заявила, що, виявляється, кошти дорожнього фонду, які використовуються центральною владою на будівництво центральних доріг, вже повністю використані в 2023 році. Вибачте, а де ж гроші на війну, про які ви говорили? Що, війни немає в державі? Навіщо ви спрямовували це на будівництво центральних трас?

Коли ми говоримо про розподіл грошей між місцевою і центральною владами, давайте не забувати, що місцева влада, місцеві депутати, мери міст, голови сільських і селищних рад ходять по вулицях щодня, а в урядовий квартал звичайній людині, бабусі, дідусю, пересічному українцю зараз зайти неможливо – всі сховалися. Це до того, чи можна буде взяти контроль над цими процесами звичайним людям.

І ще один надважливий аргумент. Я скрізь, де бував у регіонах, запитував: хто 24 лютого, коли почалося повномасштабне вторгнення, залишився, щоб керувати містом, селом, селищем, організувати опір. І в переліку позицій ДБР, СБУ, місцевої влади, інших правоохоронних органів, як правило, відповідали: місцеві депутати, мери. От центральна влада і ненавидить їх за те, що люди їх поважають, бо тоді, в тяжкі дні, саме вони організували оборону.

Тепер про звіт Рахункової палати, про який ми сьогодні вже говорили. Крадуть дійсно дуже багато. Ми вже говорили, що звіт реально підтвердив, і це, чесно кажучи, якщо не помиляюся, перший офіційний документ від державного органу, який фіксує, що такі закупувалися Міністерством оборони яйця по 17 гривень. Я читав допис Віталія Шабуніна, який правильно нагадав, як дуже багато псевдопатріотів нам тут доводили, що такого не було, що це були кілограми чи там літри, яйця в літрах купували. Але тепер відповідь отримали всі, і підтверджено офіційним документом, що це було.

Другий момент. Звіт Рахункової палати чітко зафіксував, що відбулося зниження. Але знаєте, я сказав би так: якщо тоді вони крали безбожно, то тепер вони почали красти дуже багато. Коли вони навіть знизили ціни і купували ті самі яйця по 9 гривень за штуку, всі інші сектори безпеки і оборони купували набагато дешевше – в межах 5; 5,3; 5,4 гривні за яйце. Це і прикордонники, і Національна гвардія, і Служба безпеки, і Головне управління розвідки. Аудитори пішли далі, почали з'ясовувати, за якими цінами закупували інші: наприклад, державні структури, учбові заклади. З'ясували, що, наприклад, Київський національний університет імені Т. Шевченка чесно закупував в межах 5 гривень. То це що, ви так знизили ціни? Я не полінувався і зателефонував партійцям з «Європейської солідарності», які зараз служать в територіальній обороні в лавах Збройних Сил України, волонтерять у Донецькій області, і попросив їх подивитися в супермаркетах, які знаходяться в 20-30 кілометрах від лінії фронту, ціни на яйця. Виявилось, найдорожче в Костянтинівці (ви знаєте, що там зараз відбувається) – по 6 гривень за штуку, трохи дешевше – по 5; 4,5 гривні за штуку

у Слов'янську і Краматорську, у Покровську – теж в межах 4,5 гривні. Тобто військовій частині дешевше заїхати в супермаркет і купити продукти там з націнкою супермаркету, ніж отримати їх від Міністерства оборони. І це ми говоримо про яйця, як про найкричущий випадок, а ціни завищувалися на все. На буханці хліба заробляли 8 гривень зверху і клали в кишеню. І це тоді, коли українці інколи останні гроші – 5, 10 гривень відправляють на допомогу Збройним Силам України. Крали навіть на собаках, завищуючи те, чого вони потребують, на 60 гривень в день. І тут теж мільйони гривень йшли в кишеню. І одним із таких непрямих доказів того, що Міністерство оборони під керівництвом пана Резнікова це схвалювало, є те, що воно дивилося на всі ці процеси, але не оскаржувало їх, не висловлювало претензій. А коли журналісти-розслідувачі почали питати про це, відповідь була дуже простою: військові невчасно замовляють їжу. Я про це вже сьогодні говорив, але хочу повторити, бо це кричущий факт.

Окрім цього, вирішили прикритися іншою схемою, як ті вужі на сковорідці: в ціні цих продуктів нібито логістика закладена, треба довести від виробника до військової частини. Дякую Рахунковій палаті, дякую тоді ще заступнику Голови Рахункової палати пану Майснеру за надання першого офіційного документа, де чітко написано, що логістика була вже закладена в ціну, за яку ці посередники купували у прямого виробника за цінами виробника, і саме ці виробники, продаючи умовно в два рази дешевше ніж цей посередник продавав Міністерству оборони, були зобов'язані доставити це до військової частини. Ми розуміємо, як це робилося: доставляючи в продуктові магазини, супермаркети Донецької, Харківської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської областей продукти, робили плече логістики трохи довшим і доставляли продукти військовим частинам.

Мені дуже імпонує як журналісти інтернет-порталу «Цензор.НЕТ», хоча про це писали багато видань, підсумували, дали висновок щодо продуктів харчування. Вони чітко написали, що звіт Рахункової палати важливий для розуміння того, наскільки корупціогенна сама система закупівлі харчування в Міністерстві оборони. Виведенням торгів на *ProZorro* ситуація, на жаль, не вирішується. Навіть, якщо в найближчій перспективі буде збільшено кількість лотів, це призведе до того, що відомі гравці зайдуть під невідомими вивісками. Я маю на увазі відомі, які сьогодні і є тими посередниками, хто краде ці гроші у людей і в армії, тоді як важливо вивести на торги саме кінцевого національного виробника. Уже зараз можна вивести окремими лотами постачання хліба, щоб постачальники не заробляли маржу 8 гривень на буханці, потім треба виводити інші товарні групи, затверджувати меню харчування, щоб військових не годували лише перловкою і сосисками. Треба постачання відділити від ціни товару. Ось це є виразом тому, як сьогодні на центральному рівні крадуться гроші.

Третій момент, дуже цікавий, стосується постачання форм Міністерству оборони. Ось я тримаю звіт, роздрукований з сайту Рахункової палати України. Тут пишуть, що сьогодні, незважаючи на майже стовідсоткову передоплату, взагалі не поставлено понад 2 мільйони, якщо бути точним, – 2 мільйони

328 тисяч 670 одиниць речового майна в армію. Про що ще можна казати?! Оце є вже пряма загроза постачанню військовим. Що, військові частини знову взимку будуть без зимової форми? І що цікаво, ми знову не чуємо претензій від Міністерства оборони до цих постачальників.

Я буду дуже вдячний, якщо новий склад Міністерства оборони, уважно почитавши звіт, реально висловить претензії до тих, хто не постачає форму військовим частинам. Знаєте, що цікаво? Ми нормальні люди, розуміємо, як так сталося, що понад 2 мільйони комплектів військової форми досі не надійшло військовим частинам, незважаючи на стовідсоткову чи майже стовідсоткову передоплату. Виявилось, що в нас постачальниками військової форми стали будівельні компанії, які в 2020, 2021, 2022 роках щось для Міністерства оборони будували. Я, звичайно, не хочу вангувати, але мені здається, не випадково саме будівельні компанії Міністерства оборони, які були його підрядниками, стали терміновими постачальниками військової форми, і, звичайно, більшу частину якої не поставили або поставили за завищеними цінами. Проте будь-яка розумна людина зі здоровим глуздом одразу зрозуміє, скоріше за все, визвали і сказали, що ми вже з вами відкатали всі схематози, давайте ще форму спробуєте. Ті сказали, що, звичайно, спробуємо, і мільярди грошей, яких зараз не вистачає армії, йшли саме туди, про що у звіті все це зазначено.

На що ще хочу звернути вашу увагу. Ви знаєте, в цьому законопроекті, коли ви забираєте ПДФО у місцевих бюджетів, уважно читайте висновки фахівців. Переді мною зараз, ми дуже ретельно підготувалися до цього засідання, висновок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. І воно пише: о'кей, ви вирішили забирати ПДФО, податок на доходи фізичних осіб, у місцевої влади і передавати на центральний рівень. Але, колеги, виявилось, що згідно з вимогами пункту 168.5 статті 168 Податкового кодексу України суми податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних поліцейськими, особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, державної пожежної охорони, органів і підрозділів цивільного захисту, а також визначених Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» членами сім'ї, батьками, утриманцями загиблого військовослужбовця у зв'язку з виконанням обов'язків під час проходження служби, спрямовуються виключно на виплату рівноцінної чи повної компенсації втрат доходів цієї категорії громадян. Так поспішали вивести гроші за корупційними схемами, що навіть такі речі не врахували. Між іншим, це питання до Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Наступна надважлива історія. Учора я повернувся з міста Хмельницького, де ми зустрічалися з представниками партії «Європейська солідарність» – депутатами місцевих рад Хмельницької області. Ми дуже ретельно проговорювали, що відбувається з військовим ПДФО, що з ним робити, як вчиняти. Усі зійшлися на думці, що майже весь військовий ПДФО наступного року, а це на хвилинку близько 96 мільярдів гривень, треба спрямовувати

на потреби безпеки і оборони. Але, чи вірять люди, що військовий податок, спрямований на центральний рівень влади, буде реально використаний на допомогу Збройним Силам, іншим формуванням, які захищають Україну? Ні, в це ніхто не вірить, в це не вірять звичайні люди. Під час розмови механізм виявився чітко зрозумілим і «Європейська солідарність» його підтримує: не менше 20 відсотків (зараз у вас закладено 10 відсотків) мають спрямовуватися на пряму на рахунки бригад, інше, якщо ви говорите про дрони і ДССЗЗІ, о'кей, ми вже неодноразово казали, що вважаємо цей механізм недосконалим, він є системно неправильним, але це робочий механізм, – на збільшення постачання дронів нашим оборонцям. До нас приходили і представники, і керівництво ДССЗЗІ, і представники Міністерства цифрової трансформації і ми реально з ними розмовляли стосовно цього. Є проблематика, але я хочу вірити, що цей механізм працюватиме.

Стосовно Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості ми подали масу поправок про те, щоб гроші спрямовувалися не туди, а на Міністерство оборони, причому за чіткими, конкретними напрямками: частина коштів – на закупівлю озброєння за кордоном, частина – на закупівлю озброєння у національного виробника, бо це надважливо навіть в цій тяжкій обстановці, яка сьогодні існує, але частина коштів має залишатися в громадах для їхнього використання. Запитаєте, куди використовуються? «Європейська солідарність» надала перелік статей.

Перше. Обладнання бомбосховищ. Не барабани туди купувати, як це робили в Києві представники адміністрації, і в цьому зі мною погоджується Руслан Олексійович Стефанчук, ці процеси запуслав голова адміністрації, в посвідченні якого стоїть підпис пана Зеленського і призначав на посаду його пан Зеленський, а обладнання, щоб у цьому бомбосховищі могли перебувати люди.

Друге. Облаштування оборонних позицій. З 2014 по 2019 роки і на сході, і на півдні будувалися три лінії оборони. Ви пам'ятаєте, тоді війна була зупинена на великій відстані від Києва, але, починаючи з 2019 року, навіть з 24 лютого, на жаль, фортифікаційних споруджень таких, як треба, і в тій кількості, скільки треба, на жаль, не будується, і це є дуже неправильно. Ось на це громади можуть витратити кошти.

І третє. Відновлення критичної інфраструктури. Давайте будемо відвертими. Я постійно спілкуюся з мерами і сходу, і півдня, з багатьма мерами на заході країни. Так от вчора в Хмельницькому представник Славутської міської ради нам доповів про реальну ситуацію, яка там сталася, – жодної вцілілої школи, жодного вцілілого дитячого садка, понад 1,5 тисячі пошкоджених будинків. Він сказав, якби було вилучено ПДФО з 1 жовтня, як цього хочуть Офіс Президента і «слуги народу», то в них фізично не було б можливості зібрати сесію міської ради і терміново виділити гроші на відновлення хоча б шкіл і дитячих садків. А вони це зробили, бо в них ці гроші були.

І ключове – фронтові території. Харків. У цьому році він втратить понад 700 мільйонів гривень, наступного року – понад 3 мільярди 600 мільйонів гривень, а йому треба відновлюватися. І ви замість того, щоб підтримати фронтові громади, диференційовано підійти до цього питання, забираєте в них військовий ПДФО. Краматорськ наступного року втратить 600 мільйонів гривень, за які вони можуть міняти вікна, латати дахи, відновлювати теплопостачання, електрику, ви в них це забираєте. Натомість ви доблесно кажете: «Приїжджайте до Києва, ми все дамо». Уже проходили. За Януковича було так само. Мені здається, пану Зеленському дуже хочеться «вдягти» лаври Януковича. Тому що, якщо в мера і міської ради не буде грошей, а їм кажуть, ми вам «кинемо» з Києва, ми не знаємо, як ці процеси будуть побудовані. Мери приїжджатимуть, їх реально ділитимуть, про це ми вже сьогодні говорили, на тих, які з нами, і тих, які не з нами, певним мерам видаватимуть гроші, іншим – ні. Так от ключове питання децентралізації було не в цьому, а в незалежності місцевої влади, в незалежності і спроможності громад. Руйнуючи це під виглядом війни, ви руйнуєте децентралізацію, яка є ключовим принципом, ключовим елементом (я маю на увазі спроможність) громад Європейського Союзу. Якщо ви думаєте, що в Європі цього не бачать, помиляєтеся. Вони бачать і роблять зауваження. Ми сьогодні почули очільницю Єврокомісії, впевнені (тримаємо за це кулаки), що отримаємо це рішення. Але, коли почнуться перемовини, одним із 35 напрямів є децентралізація і підтримка місцевих громад, і ми маємо на це зважувати.

Наступний пункт, про який хотілося б поговорити. Ви кажете, немає грошей у державі, давайте забирати місцеві гроші. І ось тут, шановні українці, я хочу вам сказати, пару тижнів тому в цьому залі був проголосований, незважаючи на спротив опозиції, законопроект [№ 10038](#) про зміни до Державного бюджету України на 2023 рік. Так от, окрім того, що виділили дійсно справедливо понад 300 мільярдів гривень на потреби сектору безпеки і оборони, то ще відверто розклали по кишнях за напрямками, які взагалі не стосуються сектора безпеки і оборони, понад 10 мільярдів гривень. От ви хочете в наступному році забрати в місцевої влади 96 мільярдів гривень. Я вам вже 10 мільярдів знайшов. А куди ж їх забрали? На зарплату, на премії чиновникам у міністерствах, про що писали журналісти-розслідувачі, на покращення умов утримання російських військовополонених, що мене дуже здивувало, якщо не помиляюся, виділили 91 мільйон гривень. Ми бачимо, що коять з нашими військовими, які потрапляють у полон. Усі забули Оленівку? А її треба пам'ятати. Вважаю, це є неправильним, коли кажете, що грошей у державі немає. Чи можна було цьому запобігти? Звичайно. Чи потрібні ці гроші міністерствам? Звичайно, ні.

От Міністерство фінансів (я вдячний, що в залі присутній заступник міністра, і це приємно, бо дуже часто представники міністерств ігнорують свої законопроекти, вважають, що і так проголосують) додатково для себе запросило, якщо я не помиляюся, 272 мільйони гривень на зарплати чи виплати, при тому, що в них невикористаних на зарплати і виплати 252 мільйони. Виникає просте запитання: навіщо ви берете гроші, коли не можете ефективно використати ті, які у вас є?

Така сама ситуація з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів: в них невикористаних понад 80 мільйонів гривень і просять ще 40 мільйонів. Незрозуміла ситуація. До чого я це веду? До того, що хтось каже, що грошей у державі немає, а якщо розумно підійти до Державного бюджету, то вони є: наприклад, 10 мільярдів гривень тільки в змінах до Державного бюджету на 2023 рік. Навіщо ви, Офіс Президента, центральна влада, команда Зеленського, весь рік централізовано витрачали гроші на нові дороги? Ямковий ремонт і все, мости і все, але, вибачте, не нові дороги класти. Звинувачуєте місцеву владу, але місцева влада робила набагато менше, ніж ви централізовано. Що казати, якщо в урядовому кварталі, біля Кабінету Міністрів, переклали бруківку?! Навіщо ви це робили під час війни, коли на ці гроші можна було купити дрони, боєприпаси?

Наступне. ПДФО – податок на доходи фізичних осіб. Людина жила в громаді, мобілізували чи добровольцем пішла служити до лав Збройних Сил України, а її родина, дружина, мати, батько, діти залишилися в цій самій громаді. Але ПДФО військовослужбовець вже сплачує не в громаді, а там, де зареєстрована його військова частина. Виникає дуже просте запитання: як компенсувати це там, де живе родина? Компенсували у спосіб, що громади, не скрізь, але в багатьох випадках, отримувати ПДФО від військових частин, які в свою чергу базувалися в населеному пункті, звідки пішов доброволець чи мобілізований до армії. Цих грошей вистачало, щоб підтримувати життєдіяльність громад, допомагати родинам військовослужбовців, у тому числі загиблих, щоб родини тих, хто на фронті, не сиділи без тепла, без газу, електрики. Сьогодні ви це забираєте і завтра у громад не буде грошей на те, щоб дуже швидко відновлювати електрику, теплопостачання і таке інше. Ви думаєте, військовий від цього буде задоволений? Є системне рішення, і про це дуже багато фахівців говорили, щоб ПДФО сплачувався не за місцем реєстрації підприємства, де працює людина, чи за місцем реєстрації військової частини, а за місцем реєстрації самої людини, тобто, пам'ятаєте як раніше, за місцем прописки. Це один із варіантів, дуже системний. І коли відправили цей законопроект на повторне друге читання, вам треба було диференціювати громади і спрямовувати цей ПДФО виключно на потреби безпеки і оборони, за виключенням фронтових, прифронтових громад і тих, де знаходиться велика кількість військових частин.

Наступне питання, дуже цікаве. Зараз швидкість комунікації і швидкість отримання грошей, про що вчора ми також в Хмельницькому проговорювали, між місцевою владою і військовими частинами становить, максимум, від трьох до п'яти тижнів, інколи навіть швидше. Це з урахуванням *ProZorro*, всіх процедур. Це означає, що військова частина приходить зі своїми потребами, надсилає листа, місцева влада на *ProZorro* виходить і передає військовій частині гроші, необхідні послуги, одиниці товарів. А знаєте, скільки триває період проходження між запитом і отриманням чогось на центральному рівні? У найкращому випадку три-чотири місяці. Це якщо все йде добре і злагоджено. Ви розумієте, що сьогодні швидкість – це еквівалент збереження життів людей? От вчора... Знаєте, я дуже раджу всім народним депутатам постійно їздити, як кажуть у переносному сенсі,

на землю, до людей, у військові частини і спілкуватися з військовими. Ви кажете, що спрямуєте 10 відсотків військового ПДФО напряму на рахунки бригад. О'кей, правда, треба не 10, а 20 відсотків напряму на рахунки бригад, і це жорстка позиція «Європейської солідарності». От ми вчора проговорювали таке питання. Ви знаєте, що волонтери й досі поставляють у військові частини дуже багато позашляховиків (пікапів, джипів), але не завжди, бо є багато причин, військові частини ставлять їх на облік. Виникає питання: а як їх заправляти, ремонтувати? Як ремонтувати чи відновлювати дрони, які волонтери доставляють і які не ставляться на озброєння чи на облік військової частини? Наразі це робиться дуже швидко і просто: місцева громада робить так, щоб і дизельне паливо, і запчастини терміново йшли у військову частину і вона це використовувала. Якщо ви заберете у місцевих рад, громад, ПДФО і спрямовуватимете це офіційно до військової частини, завтра всі волонтерські позашляховики стануть або ви, як завжди, покладете на плечі волонтерів ще й постачання палива. Це я вам навів лише один приклад того, що система не працює, до неї треба було підходити більш вдумливо.

Наступне. Ви кажете, місцева влада витрачає на бруківку, а не на Збройні Сили. Але, шановні українці, хочу, щоб ви знали, і сьогодні колеги з різних фракцій і груп про це вже говорили і наводили приклади, що тільки за 2023 рік без жодного закону місцеві громади спрямували на потреби сектору безпеки і оборони понад 60 мільярдів гривень. Є громади, які спрямовують навіть більше, ніж отримують військового ПДФО. Наприклад, Полтавщина, зокрема Опішнянська громада з початку 2023 року отримала військового ПДФО близько 20 мільйонів гривень, а спрямувала на підтримку Збройних Сил України близько 60 мільйонів гривень, і вони не зупиняються, хочуть вийти на суму близько 90 мільйонів гривень, тому що розуміють: сьогодні насамперед треба підтримувати Збройні Сили і військових.

Наступне. Стосовно місцевих громад, я вже наводив вам як приклад Харків. Але мери й інших міст під час інтерв'ю кажуть про втрати місцевих бюджетів. Наприклад, Миколаїв. Ми всі знаємо, що там коїться: постійні обстріли, критична інфраструктура знищується росіянами, треба весь час щось відновлювати. Так ось Миколаїв у разі прийняття цього законопроекту втратить 2 мільярди 700 мільйонів гривень. Чесно кажучи, це половина міських коштів. Це говорить місцева влада. Що ви їм відповідаєте: «Не хвилюйтеся, приїжджайте до нас, ми вам все зробимо, дамо гроші з Києва». Як казав один із відомих фахівців у сфері мистецтва, не вірю, тому що ви будете це робити вибірково. І сьогодні центральна влада, на жаль, продукує таку довіру.

Стосовно інших областей. Корюківська громада говорить про втрати місцевого бюджету у розмірі 40 мільйонів гривень, голова Новгород-Сіверської громади каже, що буде втрачено 30 мільйонів гривень, Семенівська громада – 30 мільйонів гривень. Для багатьох громад це дуже критичні кошти. Жовківська громада на Львівщині, яка знаходиться нібито далеко від лінії фронту, але приклад Славути нам все показав, каже, що військовий ПДФО у них зараз становить близько 12 мільйонів, і якщо його заберуть, місцева громада буде без

грошей. Для чого я наводжу ці приклади? Для того, щоб ви зрозуміли, що не можна так волонтаристські просто взяти і забрати цей ПДФО, який наразі в цілому становить близько 300 мільярдів гривень на 2024 рік, із них місцеві громади отримують 64 відсотки – це 200 мільярдів гривень, а із оцих 200 мільярдів гривень ви кожену другу гривню хочете забрати у місцевої громади і віддати на центральний рівень.

Тепер переходимо до рівня контролю. Ми подали дуже багато поправок щодо встановлення додаткового рівня контролю. Саме через його недостатність є ризику того, що передача грошей з місцевого на центральний рівень призведе до значно більшої корупції. Питання в самоконтролі. І тут я розумію ДССЗЗІ, Міністерство цифрової трансформації, в них цей самоконтроль на даний час є, бо вони приходять, доповідають, відповідають на запити не формально, а з цифрами, намагаються щось робити щось. Самоконтроль в Міністерстві з питань стратегічних галузей промисловості України, на мою думку, зараз майже відсутній. Виникає риторичне питання. Як ви думаєте, кого легше проконтролювати: мерів, які щодня ходять по вулицях своїх міст, чи міністрів, заступників міністрів, керівників департаментів Кабінету Міністрів, які сидять на вулиці Грушевського, прохід навколо якої заборонений? Ми про це вже говорили, це дуже серйозна історія.

Наступне питання, яке хотілося б проговорити. На сьогодні фракція «Слуга народу» налічує, якщо не помиляюся, 234 народні депутати, із них значна частина – це мажоритарники. Я знаю, мажоритарники зі «слуги» не всі, але досить багато, теж їздять до людей, спілкуються з ними. Депутати нашої фракції, до складу якої входить 27 народних депутатів, всі як один постійно в полях, за кермом проводимо багато годин, щоб дістатися до регіону, поспілкуватися з людьми. В Україні, якщо не помиляюся, 1469 місцевих бюджетів. Представники фракції «Європейська солідарність» запитали більшість громад, та майже всі, як вони ставляться до норм законопроекту, згідно з якими військовий ПДФО забирається у місцевої влади і передається на центральний рівень. Ми отримали сотні звернень, із них понад 200 були проголосовані на сесіях (ви знаєте, у багатьох громадах зараз сесій немає, тому що є військово-цивільні адміністрації), ось у мене є цей перелік, щоб це рішення, як мінімум, було змінено, при тому вони відверто кажуть, що більшість місцевих громад спрямовує податок на доходи фізичних осіб, отриманих від військових частин, знову на військові частини.

І ви знаєте, користуючись нагодою, я хотів би персонально звернутися до тих мажоритарників фракції «Слуга народу», які сьогодні присутні в залі, хоча, чесно кажучи, їх тут майже немає, щоб вони не голосували за цей законопроект, а до виборців звернутися з проханням: контролюйте, як вони голосуватимуть за цей законопроект. Підкреслюю, завдання дуже просте: не голосувати за цей законопроект у другому читанні, відправити його вдруге на повторне друге читання, але Регламент, мені здається, цього не дозволяє, хоча ні, один раз ще дозволяє, щоб вже дійсно врахувати і 20 відсотків напряму на бригади,

і виділення грошей на ДССЗЗІ, і спрямування коштів замість Мінстратегпрому на Міністерство оборони, але під контролем, наприклад, бюджетного комітету Верховної Ради і представників НАТО, а також залишити певну частину в громадах для бомбосховищ, критичної інфраструктури і фортифікаційних укріплень і обов'язково диференційовано підійти до громад, які знаходяться на лінії фронту чи в прифронтовій зоні. Ось так треба зробити.

Давайте уважно слідкувати, як за це голосуватимуть Максим Пашковський, обраний у виборчому окрузі № 11, місто Вінниця; Анатолій Драбовський, обраний у виборчому окрузі № 12, місто Вінниця; Ірина Борзова, обрана у виборчому окрузі № 14, місто Жмеринка. Підтримують вони спрямування грошей на бійця, який в окопі, чи хочуть, щоб ці гроші пішли в чорну діру центрального бюджету, значна частина яких, як ми побачили в звіті Рахункової палати, була вкрадена?

А як за це голосуватимуть Богдан Кицак, обраний у виборчому окрузі № 63, місто Бердичів; Дмитро Костюк, обраний у виборчому окрузі № 65, місто Новоград-Волинський; Сергій Кузьмініх, обраний у виборчому окрузі № 67, місто Чуднів? Як вони голосуватимуть? Чи підтримуватимуть вони ідеї, які сьогодні в більшості своїй продукує опозиція («Європейська солідарність» є найбільшою опозиційною силою сьогодні в Україні і фракцією номер два в парламенті), чи захочуть спрямувати це в чорну діру центрального бюджету?

Михайло Михайлович Лаба, обраний у виборчому окрузі № 70, місто Свалява Закарпатської області. От я хотів би реально звернутися: ви підтримуєте, щоб це зникло в центральному бюджеті, щоб крали, як на дорогах, із завищеними цінами, чи щоб це пішло на реального бійця?

Київська область. Пан Олег Андрійович Дунда, виборчий округ № 91, смт Макарів Київської області; пан Валерій Вікторович Колюх, виборчий округ № 92, місто Узин; Олександр Горобець, виборчий округ № 95, місто Ірпінь; Ольга Михайлівна Василевська-Смаглюк, виборчий округ № 96, місто Вишгород; Микола Галушко, обраний у виборчому окрузі № 97, місто Бровари. Чому я зараз оголошую це для стенограми? Щоб вони потім не казали, що не знали, за що голосують, чи не вичитували. Тепер вони попереджені персонально для стенограми, і це може затвердити Голова Верховної Ради, який зараз присутній у цьому залі і чітко розуміє, що тепер це не колективна, а персональна відповідальність.

Кіровоградська область. Олександр Дануца, обраний у виборчому окрузі № 99, місто Кропивницький Кіровоградської області. Подивимося, за що він проголосує. Пан Ігор Мурдій, команда Зеленського, обраний у виборчому окрузі № 100, місто Бобринець; Юрій Кузбит, виборчий округ № 101, місто Голованівськ. У Кіровоградській області є багато військових частин. Що ви підтримаєте: спрямування коштів до центрального бюджету – в чорну діру, де це будуть красти, як показує Рахункова палата (звіт у мене на столі зараз лежить), чи реальну підтримку конкретного бійця на передовій?

Львівська область. Як голосуватимуть Юрій Олександрович Камельчук, обраний у виборчому окрузі № 124, місто Сокаль; Орест Ігорович Саламаха, виборчий округ № 121, місто Дрогобич? Бачите скільки прильотів у Львівській області, і це все треба відновлювати. Зараз, на жаль, ПДФО, який отримується від підприємств, через скорочення кількості робочих місць, на жаль, і там скорочується.

Миколаївська область. Ми говорили, що лише бюджет Миколаєва втратить понад 2 мільярди 600 мільйонів гривень. Як голосуватимуть пан Олександр Станіславович Пасічний, виборчий округ № 127, місто Миколаїв; Ігор Негулевський, виборчий округ № 130, місто Баштанка? Як голосуватиме, на жаль, його сьогодні немає, він був дуже активний під час попереднього обговорення цього бюджету, Максим Євгенович Дирдін, обраний у виборчому окрузі № 132, місто Первомайськ? Думаю, якби він був, міг би зараз відповісти.

Чернівецька область. Як голосуватимуть Олена Георгіївна Лис, виборчий округ № 201, місто Чернівці; Максим Валентинович Заремський, виборчий округ № 202, місто Сторожинець; Валерій Іванович Божик, виборчий округ № 204, місто Хотин? Бачу, в залі присутній Георгій Георгійович Мазурашу, виборчий округ № 203, місто Новоселиця. У принципі, він подав дуже багато поправок до цього законопроекту, щоб виправити цю ситуацію. Давайте будемо відвертими, у «Слузі народу» є депутати, які розуміють, що не можна робити так, як пропонується в цьому законопроекті. На жаль, не почуті дуже конструктивні, дуже змістовні поправки народних депутатів, які пропонували спрямувати ці гроші на потреби безпеки й оборони, але по-іншому.

Я продовжу цей список, ще раз повторюю, з однією дуже простою метою: люди мають розуміти, що це вже персональна відповідальність. Вони про це почують, а люди на місцях, українці, знатимуть, що ці депутати були попереджені щодо результатів свого голосування. Але, чи вперше під виглядом того, щоб спрямувати гроші на потреби безпеки і оборони, вони спрямовуються зовсім на інші цілі? У цьому залі в 2022 році голосувався законопроект, де прямо було написано про те, щоб зняти гроші з сектору безпеки і оборони і перекинути їх на будівництво доріг. Частина присутніх тут депутатів пам'ятає, я тоді виходив на трибуну і зачитував текст цього законопроекту, щоб люди почули. На жаль, «Слуга народу» разом із залишками ОПЗЖ тоді підтримали цей законопроект і він пройшов.

Окрім цього, думаю, Міністерство оборони і Міністерство фінансів, заступник міністра, який сьогодні присутній у цьому залі, пам'ятають історію, коли також у 2022 році під виглядом перенаправлення грошей на сектор безпеки і оборони хотіли, якщо я не помиляюся, понад 100 мільярдів гривень перекинути із загального фонду до спеціального фонду державного бюджету під ручне управління. І тільки завдяки тиску «Європейської солідарності» це було зроблено з невеликою, але дуже важливою приміткою, що ці гроші можуть бути використані виключно на потреби сектору безпеки і оборони і на підтримку внутрішньо переміщених осіб, про що ми домовилися під час конструктивної роботи з представниками монобільшості, бо ми розуміли, що це важливо.

Ідемо далі. Чернігівська область. Як голосуватимуть за те, щоб забрати гроші у місцевих громад і перекинути кожен другу гривню на чорну діру центрального бюджету, Олег Семінський, обраний у виборчому окрузі № 205, місто Чернігів; Максим Зуєв, виборчий округ № 207, місто Корюківка; Валерій Зуб, виборчий округ № 209, місто Ніжин? Це важливо. Чернігівчани, ви слідкуйте за тим, як ці депутати голосуватимуть за це. Тому що позиція під виглядом благих намірів зробить крадіяство у центральному бюджеті, на жаль, більшим.

Луганська область. Як голосуватиме Олексій Олександрович Кузнецов, виборчий округ № 106, місто Северодонецьк? І це є важливим, зі мною погоджується Руслан Олексійович Стефанчук.

Одеська область. Як голосуватимуть Олег Вікторович Колев, виборчий округ № 134, місто Одеса; Олексій Леонов, виборчий округ № 135, місто Одеса; Олександр Горенюк, виборчий округ № 136, місто Одеса; Степан Чернявський, виборчий округ № 138, смт Ширяєве; Сергій Колебошин, виборчий округ № 140, місто Біляївка; Олександр Ткаченко, він зараз вже не депутат, але тим не менше. Що цікаво? Він, сподіваюся, їздить у свій округ. Звичайно, він голосувати не буде, але я на його місці поспілкувався б з колегами і запевнив, що за цей законопроект голосувати не можна. І ми говоримо зараз про це з єдиною метою: хочемо довести до кожного народного депутата, який голосуватиме за цей законопроект, що приймати це в тому вигляді, в якому запропоновано, категорично не можна, тому що зараз ця система, за нашими підрахунками, призведе, на жаль, до крадіжок, втрат у розмірі близько 30 мільярдів гривень. Тобто просте розуміння: 96 мільярдів гривень заберуть у місцевої влади, близько 30 мільярдів гривень, за нашими підрахунками, на жаль, можуть бути корупційно вкраденими. Це для розуміння українців, за що збирається голосувати команда Зеленського в цьому залі, коли дійдемо до прийняття рішення.

Наступне. Я сподіваюся, ті народні депутати, які сьогодні тут присутні і слухають наші аргументи, наші цифри, яким ми доводимо, які будуть втрати місцевих бюджетів, розповідаємо про фронтові громади, про механізми, які можуть бути застосовані, якими поправками це виправити, як і на який підрозділ це спрямувати, як зберегти, не допустити корупції, перекажуть це тим народним депутатам, хто сьогодні відсутній у залі, але зможе вислухати і прийняти своє рішення.

Я вдячний, що сьогодні в залі присутній перший заступник голови фракції «Слуга народу» Андрій Вікторович Мотовиловець. Щиро сподіваюся, що він все це почув і на найближчому засіданні фракції «Слуга народу» переконає фракцію не підтримувати цей законопроект у повторному другому читанні, а спрямувати його знову до комітету, щоб ми разом системно його доопрацювали і не допустили крадіжки у розмірі понад 30 мільярдів гривень. Давайте будемо відвертими, вкрадуть. Хто говорить, що так не буде, тому на шию яйця по 17 гривень, і яйця по 9 гривень – після скандалу. Бачите, навіть скандал нічого не змінив, вихід на *ProZorro* в тому вигляді, як є зараз, нічого не змінив, бо інша мета, інші цілі.

Ще раз вам кажу, ми, колеги з опозиції та інші, зараз справедливо критикуємо цей законопроект. Його критикують і ті, хто присутній у цьому залі, і частково ті, кого сьогодні немає. Тим не менше ми пропонуємо і чітко про це говоримо: не менше 20 відсотків – на рахунки бригад напряму, 10 відсотків залишити в громадах, але чітко сказати, що це витрачається саме на бомбосховища, фортифікаційні споруди, на відновлення критичної інфраструктури, яка постраждала від безпілотників, ракетних ударів росіян, інші 70 відсотків – на закупівлю озброєння. На ДССЗІ можна спрямувати 35 відсотків, ми вважаємо, можна дискутувати, критикувати цей механізм, який придумав віце-прем'єр-міністр Федоров разом з керівництвом ДССЗІ, щиро сподіваємося, що він працюватиме, але 35 відсотків, запропонованих на Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості, яке незрозуміло чим займається, де, можливо, і випускатимуть озброєння, вірогідно, за завищеними цінами, ми про це ніколи не дізнаємося, тому що, повірте мені, це буде утаємничено під виглядом воєнного стану, під виглядом випуску зброї, спрямувати на Міністерство оборони, як мінімум, з 50-відсотковою локалізацією, щоб випускалося в Україні, тому що бачимо, що коїться у світі. І от від цих помилок ми хочемо вберегти сьогодні нашу країну, тому що від того, який ми приймемо закон, залежить життя людей на передовій, з якою швидкістю вони отримуватимуть гроші, а я нагадаю, швидкість отримання грошей від місцевих громад – тижні, швидкість отримання грошей від центральної влади – у найкращому випадку місяці. Ми хочемо зберегти цю швидкість, зберегти фінансування військових підрозділів, їхніх потреб, на які місцева влада сьогодні спрямовує кошти, я маю на увазі 2023 рік, з чим погодилися вчора на нараді в Хмельницькому всі представники місцевої влади. Нам потрібно зробити так, щоб ПДФО не витрачався на бруківку. Але, коли центральна влада закликає місцеву не робити це, вона має власним прикладом показувати, що ПДФО не на бруківку має витрачатися. Але, тут, на жаль, вона робить навпаки – витрачає це саме на бруківку.

У продовження цього я можу перерахувати всі області. Харківська область. Мер Харкова вже висловився, що наступного року Харків втратить понад 3 мільярди 600 мільйонів гривень. Сьогодні в цьому залі Олександром Бакумовим озвучувалася поправка, якою пропонувалося, як мінімум, Харкову, фронтовим громадам залишити ці гроші. На жаль, зал цього не підтримав.

Зараз я хочу озвучити прізвища частини депутатів, які були обрані в Києві. Київ зараз дуже багато допомагає військовим частинам. Але давайте бути відвертими, для оборони Києва від чергового нападу, який можливий, треба будувати фортифікаційні споруди, облаштовувати бомбосховища. Представники фракції «Європейська солідарність» у Київграді особисто обійшли майже всі бомбосховища в нашій столиці. І там не все гаразд. А це зона відповідальності керівників військово-цивільних адміністрацій, призначених в Києві паном Зеленським. Я ще раз нагадаю, в посвідченнях цих людей стоїть підпис пана Зеленського.

Тож як за цей законопроект голосуватимуть Артем Васильович Дубнов, обраний у виборчому окрузі № 213; Сергій Швець, обраний у виборчому окрузі № 214; Леся Валентинівна Забуранна, обрана у виборчому окрузі № 216; Мар'яна Володимирівна Безугла, обрана у виборчому окрузі № 217, Оболонський район; Дмитро Гурін, обраний у виборчому окрузі № 218; Ганна Бондар, обрана у виборчому окрузі № 220; Анна Пуртова, обрана у виборчому окрузі № 221; Роман Павлович Гришук, обраний у виборчому окрузі № 222? Чи відправлять вони цей законопроект на повторне друге читання, щоб ми разом, підкреслюю разом, з представниками усіх фракцій і груп доопрацювали його, щоб гроші дійсно дуже швидко доходили і задовольняли потреби бійця в окопі? Чи проголосують вони за те, щоб забрати 96 мільярдів гривень у місцевих громад і спрямувати їх в чорну діру центрального бюджету і, на жаль, зробити так, що понад 30 мільярдів гривень потенційно можуть бути вкрадені? Як вони будуть вкрадені, ми вже чітко побачили на прикладі центральних органів влади у звіті.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Артуре Володимировичу. Артуре Володимировичу, ми так уже говорили, це започаткування такого першого парламентського подкасту, який можна потім виставляти десь в якісь мережі. Дякую вам. За моєї пам'яті це перший такий обґрунтований виступ.

Ідемо далі. Поправка 554. Мамка. Не наполягає.

Поправка 555. Пуртова. Не наполягає.

Поправка 556. Крулько. Не наполягає.

Поправка 557. Тимошенко і колеги. Вже виступили.

Поправка 558. Петруняк.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 558, 560, 561 і ще 619, 620, 621. Загалом шість поправок. Прошу дати мені 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 4 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Насамперед я хотів би звернути увагу тих небагатьох народних депутатів, в яких є совість, які тут залишилися і продовжують працювати, незважаючи ні на що, на поправку. Ідеться про те, щоб передбачити субсидію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2009-2014 роках. Це те, що обіцялося на засіданні Ради розвитку громад та територій, це обіцяли і представники парламенту, і Кабінет Міністрів, і навіть Президент, якщо я не помиляюся, обіцяв, що це буде зроблено. Але, на жаль, цього сьогодні немає. Я дуже сподіваюся, ви зможете пояснити, чому ви не хочете виконувати ті зобов'язання, які на себе брали свого часу представники влади.

Але, Юрію Михайловичу, наразі я хотів би повернутися до того, що ви казали раніше, – питання партій. Ви знаєте, дуже дивно чути від вас як від представника фракції Президента, представника монобільшості, представника профільного комітету, за всієї поваги до вас, що, якщо забрати фінансування на політичні партії, це якимось чином негативно вплине на Міністерство з питань стратегічних галузей. Це яким чином? Ви сказали, що ці речі якось пов'язані між собою. Я хотів би, щоб ви пояснили, що мали на увазі? Тому що я не зрозумів відповіді, чому фінансування партій... Тобто зараз ви залазите в інший закон, забираєте фінансування у місцевої влади, забираєте гроші у громад, і вас не бентежить, що іншими законами визначено, що ці кошти мають бути там, так проголосовано, прийнято рішення, що вони за ними закріплені. Але коли я вам кажу, давайте ви, як і вся держава, трохи затягнете свої паски і не будете витрачати державні кошти на свої партії, перестанете гратися у політику, перестанете готуватися до виборів, займатися будь-чим, а не державними питаннями, ви мені кажете, що ні, це передбачено в іншому законі, ми не можемо проголосувати за поправки міжфракційного об'єднання «Розумна політика», не можемо забрати гроші у партій, бо «Слуга народу»... Скільки на наступний рік партія «Слуга народу» отримає державного фінансування? Якщо не помиляюся, 900 мільйонів. Якщо помиляюся, ви мене виправите. Я дуже хочу почути відповідь, якщо ви її знаєте, і, думаю, українське суспільство так само хоче почути, скільки грошей ви виділяєте на себе. Я розумію, це незручне запитання, Руслане Олексійовичу, але хотілося б почути відповідь. Так само хотілося б почути відповідь і на попереднє запитання: чому не хочете забрати гроші у партій і відправити їх на армію? Що вам заважає це зробити? У місцевої влади ви можете забрати і віддати на партії. Чому у партій мають бути свої мільйони?

І все-таки наполягаю на голосуванні поправок, які я зазначив. Сподіваюся, ваша вичерпна відповідь, як завжди, професійна стосуватиметься і їх і того, яким чином, забравши гроші у партій, ви нашкодите національній безпеці?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є позиція комітету щодо цих поправок?

КУЗБИТ Ю.М. Поправка 558, я правильно розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, ця поправка комітетом не підтримана, тому що в умовах воєнного стану фінансовий ресурс державного бюджету і так є вкрай обмежений через значне навантаження у зв'язку із забезпеченням за рахунок його коштів обороноздатності країни та захисту населення.

Стосовно статті щодо фінансування партій. Тут є питання. Ще раз повертаюся до відповіді, це потрібно вирішувати окремим законом, а не змінами до Бюджетного кодексу. Якщо буде таке бажання, можна проявити ініціативу і подивитися на реакцію зали, чи вона це підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставити на голосування поправки 558, 560, 561, так?

Ставлю на голосування поправку 558 авторства Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 560 авторства Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 561 авторства Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 559. Алексєєв. Не наполягає.

Поправка 562. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 563. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 564. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 565. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 566. Бондар. Не наполягає.

Поправка 567. Мазурашу. Ми уже розглянули.

Поправка 568. Пасічний. Не наполягає.

Поправка 569. Лаба. Не наполягає.

Поправка 570. Лаба. Не наполягає.

Поправка 571. Пасічний. Не наполягає.

Поправка 572. Мамка. Не наполягає.

Поправка 574. Крулько. Не наполягає.

Поправка 575. Тимошенко і колеги. Вже виступили.

Поправка 576. Лозинський. Не наполягає.

Поправка 578. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Перепрошую, пропустили поправку 577 Безгіна. Вона відхилена. Не наполягає.

Поправка 579. Микиша. Наполягає. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую. Про що ця поправка? Ми вчергове намагаємося дати можливість місцевому самоврядуванню використовувати кошти на допомогу Збройним Силам України. Тут саме про технічну можливість. Наразі

не можна використовувати спеціальний фонд місцевих бюджетів на щось інше, окрім того, на що в ньому закладено.

Скажу в двох словах, щоб ви розуміли. Наприклад, екологічний податок, якщо він сплачується в місцевий бюджет, ви можете використовувати його виключно на екологічні цілі. Але там буває дуже багато грошей, які не можна більше ні на що використовувати. Ми у своїй поправці пропонуємо дозволити місцевому самоврядуванню використовувати ці кошти на допомогу Збройним Силам. Але чомусь комітет відхилив цю поправку. Це я пояснюю простими словами звичайним людям, які протестують зараз проти місцевого самоврядування, кажуть, що в них немає можливості. Ми намагаємося цю можливість їм дати. На жаль, це комітетом не підтримується. Дуже хотілося б, щоб Верховна Рада підтримала.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 579 Микиші і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 580. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 581. Алексеев. Не наполягає.

Поправка 582. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 582, 601, 603, 718, 719, 720. Прошу дати мені 4 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 4 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, щодо поправки. Пропонується встановити, що в умовах воєнного стану, як виняток з положень статті 99 та статті 100 цього кодексу, перерахування реверсної дотації до державного бюджету з бюджетів місцевого самоврядування не здійснюється. За великим рахунком, в минулому своєму виступі ви сказали, що депутати не підтримають пропозицію забрати... Ні, ви сказали... Добре, погоджуюся, ви сказали, що подивимося на реакцію зали, чи буде вона готова за це голосувати. Я дуже хотів би подивитися на реакцію зали, якби керівництво парламенту забезпечило наявність народних депутатів. Зараз ми розглядаємо законопроект, важливий для вас, а якщо він не буде прийнятий, важливий для місцевої влади, для простих громадян, тому що, прийнявши його, ви заберете гроші у найменш захищених територій і тих, хто сьогодні потребує реальної допомоги, допомоги місцевої влади.

Мені взагалі дивно, тому що ви самі мажоритарники і підтримуєте такі ініціативи. Тим не менше я дуже хотів би, щоб у залі були народні депутати і кожен продемонстрував свою позицію, як він підтримує або не підтримує

перенаправлення грошей з партій на ЗСУ. Коли ви мені розповідаєте, що треба поміняти якийсь закон, то я хотів би нагадати, що в минулому частину коштів з партій було знято і відправлено під час COVID-19 на забезпечення наших медиків. Пам'ятаєте таке? Ви ж були в бюджетному комітеті. Тоді нічого не заважало, тому що була донесена позиція Офісу Президента, яку ви імплементували і провели, в тому числі в комітеті. У даному випадку ми бачимо банальне небажання забирати гроші у партій, бо ви готуетесь до виборів, про це всі говорять, навіть Руслан Олексійович зазначав п'ять позицій, які необхідні для того, щоб забезпечити проведення виборів на окупованих територіях. Не знаю, як ви збираєтеся це робити.

Але в мене інше запитання. Як ми пропустили такий важливий аспект, як безпека громадян? На жаль, цього не прозвучало в тих заявах, які лунали від представників влади. Це говорить про те, що важливо не результат, який ви хочете отримати на виборах, а те, щоб їх просто провести і закріпити за собою владу. Ви не хочете забирати гроші з партій і направляти їх на потреби наших захисників. Це суперечить закону, суперечить позиції 80 відсотків наших співгромадян, суперечить здоровому глузду, суперечить демократії, суперечить, до речі, міжнародній позиції наших партнерів. Але це вас не стримує, бо бажання далі гратися в політику, займатися підготовкою до виборів, займає лідируючі позиції. Те, що ви не хочете забрати гроші з партій і направити на потреби армії, вкотре підтверджує мої слова.

Я дуже сподіваюся, ви зможете озвучити позицію щодо поправок, які були мною подані, тому що вони точно не про щось ефемерне, а про конкретне запитання. Вони не були підтримані комітетом. Я так розумію, навряд чи є можливість підтримати їх у залі, бо за наявності 15 народних депутатів голосувати важко. Тим не менше я наполягаю на їх голосуванні. Руслане Олексійовичу, прошу поставити всі три поправки на голосування.

Шановний Юрію Михайловичу, прошу озвучити позицію, чому комітет це не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, поправка 582 не підтримується комітетом у зв'язку з тим, що її норма щодо неперерахування реверсної дотації вже врахована в проекті Державного бюджету на 2024 рік, а також вона є в поправці 729 цього проекту. Тобто реверсну дотацію ми залишаємо на місцях.

Щодо поправки 583...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки 601 і 603.

КУЗБИТ Ю.М. Прошу вибачення, мені треба їх знайти. Технічне питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інформую, що ці поправки теж відхилені.

Ви пропонуєте поставити на голосування ці три поправки? (*Шум у залі*).

Дмитре Олександровичу, це вже не за Регламентом.

Ставлю на голосування поправку 582 Разумкова і колег. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 601 Разумкова і колег. Також комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 603 Разумкова і колег. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 583. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 584. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 585. Бондар. Не наполягає.

Поправка 586. Микиша. Наполягаєте?

Будь ласка, Дмитре.

МИКИША Д.С. Дякую. Чергова поправка про те, щоб дозволити місцевому самоврядуванню допомагати матеріально Збройним Силам України, всьому сектору безпеки і оборони. Скільки про це вже можна говорити? Давайте допоможемо місцевому самоврядуванню безперешкодно, в законний спосіб, робити відповідні речі, які вони вже роблять з 24 лютого 2022 року. Є дуже багато громад, які допомагали, допомагають і майже весь свій військовий ПДФО віддають саме на допомогу Збройним Силам.

Наприклад, голова Опішнянської громади Микола Різник, до речі, це його ініціатива дозволити місцевому самоврядуванню матеріально підтримувати Збройні Сили України, майже весь військовий ПДФО і досі віддає, але за це він може бути покараний. Давайте допоможемо місцевому самоврядуванню не потрапити за ґрати за допомогу своїй армії, яка їх боронить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Заодно завершіть відповідь на запитання Дмитра Олександровича.

КУЗБИТ Ю.М. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановний колего, щодо попередніх поправок я прошу вибачення за технічний збій. Я подивився поправку 601 і наступну, вони також про реверсну дотацію, тому відповідь однотипна. Питання щодо реверсної дотації врегульоване в поправці 729, вона залишається на місцях.

А тепер щодо поправки 586. Колеги, ми вже говорили, що питання надання підтримки сектору безпеки і оборони є врегульованим в Бюджетному кодексі

України, зокрема в пункті 22² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення», де зазначається, що органи місцевого самоврядування можуть проводити міжбюджетні трансферти, спрямовувати гроші до центрального бюджету, а потім Кабінет Міністрів приймає рішення, як їх розподіляти на оборонний комплекс. Тому ніяких новацій тут не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 587. Мамка. Не наполягає.

Поправка 588. Прощук. Не наполягає.

Поправка 589. Мамка. Не наполягає.

Поправка 590. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 591. Савчук. Не наполягає.

Поправка 592. Крулько. Не наполягає.

Поправка 593. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 594. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 595. Тимошенко і колеги. Уже висловилися.

Поправка 596. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 597. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 598. Шаповалов. Не наполягає.

Поправка 599. Бондар. Не наполягає.

Поправка 600. Алексеєв. Не наполягає.

Поправка 602. Алексеєв. Не наполягає.

Поправка 604. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 605. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 606. Тимошенко і колеги. Вже висловилися.

Поправка 607. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 608. Бондар. Не наполягає.

Поправка 609. Алексеєв. Не наполягає.

Поправка 610. Железняк. Не наполягає.

Поправка 611. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Три однотипні поправки 611, 612, 713 і ще поправки 721, 722, 723. Прошу дати мені 4 хвилини на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 4 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправкою пропонується дозволити місцевим громадам затверджувати програми: про посилення обороноздатності і безпеки держави та сприяння матеріально-технічному забезпеченню ЗСУ, соціально-економічному розвитку, цільовим програмам з інших питань місцевого самоврядування; про передачу коштів у вигляді міжбюджетних трансфертів до відповідного місцевого бюджету та відповідних підрозділів об'єднаних сил Збройних Сил України на

посилення обороноздатності. Це про те, про що казали я, мої колеги з команди об'єднання «Розумна політика», кілька хвилин тому казав пан Микиша. Поправки спрямовані на те, щоб дати реальну можливість органам місцевої влади паралельно передавати свої ресурси на забезпечення конкретних сил Збройних Сил України, а не в якийсь бюджет, не якомусь Шурмі, не якомусь міністру, який закупає втридорога продукти харчування для наших захисників, а безпосередньо підрозділам армії, які там базуватимуться. Вони їм допомагають ремонтувати ППД, закуповувати необхідне обладнання, техніку, форму, якщо треба, допомагають з харчами, дронами, на відміну від держави, яка тільки піариться, таке враження, що ви просто за собою возите ці дрони, деś виставляєте, фотографуєте щоразу одні й ті самі, а потім розповідаєте, що ви їх комусь деś передали, тому що на фронті про ці дрони, на жаль, ніхто не чув і не бачив. Тобто поправкою надається можливість органам місцевої влади забезпечувати і допомагати нашим захисникам, а також паралельно підготувати громади до опалювального сезону, бо влада не змогла підготувати об'єкти критичної інфраструктури. А якщо, не дай Боже, по ним щось прилетить, ви будете розводити руками і розказувати, що ви казали закуповувати генератори, які коштують втридорога, тому що ви не хочете вносити законопроекти [№ 10024](#) і [№ 10025](#), ініційовані міжфракційним об'єднанням «Розумна політика», однотипні до тих, що були прийняті в минулому році, дія яких завершилася, щоб здешевити генератори для населення. Ви цього не робите, тому що граєтеся в політику. Ви не хочете, ще раз повторю, забирати гроші у партій, хочете витратити їх виключно так, як вам заманеться, а, вірніше, вони будуть направлені туди, куди захоче Офіс Президента. І таких прикладів багато.

Ми розуміємо, той проект Державного бюджету, який розглядала Верховна Рада і направила Кабінету Міністрів і Мінфіну, ви повністю перекромсали, фактично переписали його в стінах будівлі на Банковій і в стінах Кабінету Міністрів України. Зараз до Верховної Ради повернеться абсолютно інший законопроект, а не той, за який ми проголосували в залі. Я хотів би, щоб всі розуміли, що рано чи пізно за те треба буде відповідати. Це зона відповідальності Верховної Ради. Ви перемальовуєте, що хочете, на коліні. Наразі хочете забрати ще один ресурс для того, щоб у вас з'явилися додаткові кошти для задоволення ваших забаганок, забаганок влади, дуже часто ніяк не пов'язаних з державними інтересами.

Тому я навіть не знаю, як це коментувати. Дуже сподіваюся, що все-таки на наступному засіданні в залі буде більше депутатів і ми, коли будемо розглядати інші концептуальні поправки, зможемо поставити їх на голосування і набрати необхідну кількість голосів, щоб хоч якось покращити цей законопроект.

Дякую. Прошу поставити на голосування поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставимо поправки 612, 613, так?

Ставлю на голосування поправку 611 авторства Разумкова і колєг. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 612 авторства Разумкова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправка 613 авторства Разумкова і колег. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 614 авторства Савчук. Не наполягає.

Поправка 615 авторства Рубльова. Не наполягає.

Поправка 616 авторства Гончаренка.

Будь ласка, Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Поправки 616, 744, 750. Прошу дати мені 2 хвилини на виступ і потім поставити на голосування поправку 744.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, нас запитують, де всі люди? Реально, де депутати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми тут.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У залі 15 депутатів. Думаю, вони заслуговують того, щоб назвати їхні прізвища. Спікер Стефанчук, Перший заступник Голови Верховної Ради України Корнієнко, голова бюджетного комітету Підласа, голова фракції «Європейська солідарність» Герасимов, народні депутати Разумков, Цимбалюк, Неклюдов, Бабій, Микиша, Гончаренко, Пушкаренко, Мазурашу, Бакумов. Я нікого не забув?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забули, ви просто інших не знаєте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Козак і, звичайно, народний депутат Кузбит на трибуні.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Мотовиловець.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мотовиловець є і народний депутат Лічман. Оце всі. Друзі, я щойно перелічив всіх присутніх у залі народних депутатів (*Шум у залі*). Кого забули?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та всіх забули.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, ще Припутень. Все. Де 400 народних депутатів, чим вони зараз всі зайняті? Це фантастика: робочий день, Голова Верховної Ради зробив нам сьогодні засідання. Просто свято! До речі, перше засідання в листопаді. Це ж не те, що перепрацювали. Почали ми о 14.30. Навіть семи годин ще немає, як ми працюємо. Де народні депутати України? Чому вони не на роботі? Чому, якщо лікар не прийде на роботу, його звільнять? Чому? Наші хлопці, дивляться на все це з фронту, шоковані цим. Ми розглядаємо найважливіший законопроект, а людей немає.

У поправці, на голосуванні якої я наполягаю, ідеться про те, що якщо вже й запрацює цей закон, то хоча б з 1 січня. А ви хочете в антиконституційний спосіб забрати гроші з 1 жовтня, тобто «заднім чіслом». У нас зараз листопад! Ви що, збожеволіли? Як можна забирати гроші «заднім чіслом»? «Очнітесь»!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слухайте, друзі... (*Шум у залі*). Шановні колеги, відповідно до Регламенту репліка дається, якщо когось образили. Я не думаю, що згадування прізвища може образати. Навпаки, ім'я і прізвище індивідуалізують вас.

Ставлю на голосування поправку 744 Олексія Гончаренка. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправка 617. Гриб. Не наполягає.

Поправка 622. Радуцький. Не наполягає.

Поправка 623. Яценко. Не наполягає.

Поправка 624. Яценко. Не наполягає.

Поправка 625. Яценко. Не наполягає.

Поправка 626. Артуре Володимировичу, ми пам'ятаємо, як ви використали час на виступ замість поправок. Ще раз дякуємо, було дуже цікаво.

Поправка 626. Герасимов.

Поправка 627. Герасимов.

Поправка 628. Герасимов.

Поправка 629. Герасимов.

Поправка 630. Герасимов.

Поправка 631. Герасимов.

Поправка 632. Герасимов.

Поправка 633. Герасимов.

Поправка 634. Герасимов.

Поправка 635. Герасимов.

Поправка 636. Герасимов.

Поправка 637. Герасимов.

Поправка 638. Герасимов.

Поправка 639. Герасимов.

Поправка 640. Герасимов.

Поправка 641. Герасимов.

Поправка 643. Герасимов.

Поправки 644, 645, 646, 647. Герасимов.

Поправка 648, 649, 650... (*Шум у залі*). Я ж перелічую всі ваші поправки.

Поправки 648, 649, 650 Артура Герасимова, а також всі інші поправки, які я називатиму, авторства того самого суб'єкта права законодавчої ініціативи (*Шум у залі*). Я сказав, всі інші поправки авторства того самого суб'єкта права законодавчої ініціативи Артура Герасимова, а саме: 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681. Усі ці поправки авторства Артура Володимировича Герасимова.

Поправки 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690 авторства Артура Володимировича Герасимова.

Поправки 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712 теж авторства Артура Володимировича Герасимова.

Поправки 713, 714, 715, 716, а поправка 717 поки остання авторства Артура Володимировича.

Поправка 724 авторства Дмитра Олександровича Разумкова (*Шум у залі*).

Поправку 718 вже розглянули. Дмитро Олександрович щодо неї вже виступив. Зупинилися на поправці 724.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

Микиша буде, так? Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, замість поправок 724, 725, 726, 727, 736 прошу дати 3 хвилини на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

МИКИША Д.С. Про що ці поправки? Ці, як, в принципі, й всі поправки, які ми подавали, роблять законопроект зрозумілішим, уточнюють те, як мають використовуватися кошти, на що витрататися, з яким розпорядником все погоджувати і таке інше. У цій поправці йдеться саме про те, з ким має погоджувати Міністерство фінансів. Тут все це уточнюється. Ми завжди говоримо у своїх поправках про найголовніше, щоб кошти, які будуть забрані до центрального бюджету, використовувалися правильно, прозоро, зрозуміло, щоб у людей не було запитань. Бо, коли вони використовуються на місцевому рівні, люди бачать, можуть проконтролювати, куди і на що вони витрачаються. Можуть прийти і запитати: скільки коштів, куди вони були витрачені, що було закуплено (пікап, бусик чи трактор), чи закуплені дрон, антидронові рушниці, будь-що інше і передано тим громадянам, жителям громад, які зараз на передовій, та отримати відповідь, звіт стосовно того, куди використовуються ті кошти, які йдуть з їх податків. Наразі ці кошти йдуть у місцевий бюджет і люди можуть про них запитати.

Кажуть, що місцеве самоврядування неправильно або погано використовує ці кошти. Так, є декілька десятків недоброчесних мерів, які так використовують, а інші? Що центральний рівень, де всі кошти, куди вони використовувалися? Ми виділяли ще у лютому цього року 40 мільярдів гривень на безпілотні апарати. Де вони? Я спілкуюся з військовими і точно знаю, коли вони отримують безпілотник «мавік» чи що інше безпосередньо від місцевого самоврядування. А те, що Міністерство оборони мало б закупити централізовано, кажуть, не бачили ні «мавіків», ні будь-яких інших безпілотників, і це дуже важко отримати. Тому просять дати їм можливість продовжувати отримувати допомогу від місцевого самоврядування. Повторюся, на серпень 2023 року допомога Збройним Силам України та іншому сектору безпеки і оборони, військовим підрозділам становила понад 60 мільярдів гривень. Все, що вам треба знати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 731. Кузбит. Не наполягає.

Поправка 732. Задорожній. Не наполягає.

Поправка 733. Гевко. Не наполягає.

Поправка 734. Фролов. Не наполягає.

Поправка 735. Пасічний. Не наполягає.

Поправка 737. Мокан. Не наполягає.

Поправка 738. Герасимов (*Шум у залі*).

Я перепрошую, Дмитре Олександровичу, ви теж є автором поправки 737.

Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 737, 739, 742, 743, 759, 763, 764. Прошу дати мені 5 хвилин на виступ замість семи поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, ми сьогодні багато розглянули поправок, але вони, на жаль, не набирають необхідної кількості голосів. Давайте паралельно з цим поговоримо про підготовку до опалювального сезону.

Як вже сьогодні говорили, центральна влада потребує, на думку монобільшості, працівників комітету, Офісу Президента, Кабінету Міністрів, додаткових ресурсів, які підуть на сектор безпеки і оборони. Як витрачаються кошти на сектор безпеки і оборони, показала Рахункова палата: мільярди гривень витрачені ні на що, і поки що за це ніхто не поніс відповідальності.

Користуючись можливістю виступити, хочу звернутися до вас, Руслане Олексійовичу, як до Голови Верховної Ради України з проханням підняти на засіданні Погоджувальної ради питання про заслуховування звіту Рахункової палати щодо корупційних діянь у Міністерстві оборони, в який спосіб були втрачені державні кошти, тому що сьогодні ми хочемо забрати ресурс у місцевої влади, а не знаємо куди ті пішли. Це підзвітна нам структура, думаю, вони

знайдуть час і шановний тимчасово виконуючий повноваження Голови Рахункової палати прийде і доповідь, як це відбувалося. Було б цікаво послухати і нам, і антикорупційним органам, ДБР. Ви як Голова Верховної Ради точно маєте на це повноваження. Думаю, такий звіт можна заслухати в стінах Верховної Ради. Це було б цікаво і нашим захисникам.

Повертаємося до підготовки до опалювального сезону, до того, як готуються об'єкти критичної інфраструктури до зими. Коли я почав розбиратися, подивився на заяви наших славетних міністрів, керівників структур, як вони готуються до опалювального сезону. Вони розповідають, що об'єкти критичної інфраструктури – 22 підстанції, які є в Україні, – будуть захищені до кінця зими. Скажіть, будь ласка, а людям потрібно, щоб підстанції були захищені до кінця зими? Може, це треба було зробити раніше? Але цього не відбувається.

Сьогодні немає представників профільного комітету, а хотілося б їх послухати, сьогодні немає Прем'єр-міністра, його місце займає пан Мотовиловець. Думаю, це майбутній для нього крок, він вже відпочиває в кріслі Прем'єр-міністра, він був би не менш ефективним на цій посаді, але він чомусь не хоче. Андрію Вікторовичу, ви не йдіть, там непогане місце, Прем'єр ніяк не хоче його полишати.

А якщо серйозно, давайте повернемося до підготовки до опалювального сезону. Гроші, які на захист об'єктів критичної інфраструктури, в бюджеті заклали, але вони не були використані, тому що немає нормальних фахівців, які могли б цим займатися. Виступає заступник міністра інфраструктури Найєм і каже: ми в цьому плані одні із перших, обганяємо всіх, але завершимо це до кінця зими. Люди дивляться і думають: це влада чи що? До кінця зими ви захистите об'єкти критичної інфраструктури. Може, це треба було зробити влітку? Міністр енергетики каже єдину логічну пропозицію – знову купуйте генератори, бо ми нічого не зробили. Ви хочете взяти гроші із дорожнього фонду, не віддати їх, як пропонує команда об'єднання «Розумна політика», безпосередньо на зарплати військовим, на закупівлю і ремонт обладнання, а забрати в загальне корито бюджету і потім з нього знову неефективно їх використовувати. Під словом «неефективно» я кажу про те, що вони будуть в кращому випадку розгублені, а в гіршому – розкрадені. Як показала практика, це доконаний факт, і мені соромно, що про це вже почали говорити міжнародні журналісти, визнані журналісти, нагороджені державними нагородами в минулому році, які визнаються не лише в Україні, а й поза межами нашої держави, і вони вже прямо кажуть, що навіть всередині вертикалі влади існує думка про те, що крадуть, як в останній день, або що завтра вже не настане. Це дуже страшні заяви, які лунають з боку міжнародного суспільства, і це не лише заголовки в журналі «*Time*», це та позиція, яка почала поширюватися на теренах Європи і Сполучених Штатів Америки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 738. Герасимов. Вже виступив Артур Володимирович.

Поправка 740 авторства Артура Володимировича Герасимова. Він вже виступив.

Поправка 741 авторства Артура Герасимова. Він виступив.

Поправка 745. Геращенко. Вона вже теж виступала.

Поправка 746. Рубльов. Не наполягає.

Поправка 751. Крулько. Не наполягає.

Поправка 752. Мамка. Не наполягає.

Поправка 753. Прощук. Не наполягає.

Поправка 754. Прощук. Не наполягає.

Поправка 755. Гриб. Не наполягає.

Поправка 756. Гриб. Не наполягає.

Поправка 757. Фріс. Не наполягає.

Поправка 758. Тістик. Не наполягає.

Поправка 761. Савчук. Не наполягає.

Поправка 762. Пуртова. Не наполягає.

Поправка 765. Васильченко і колеги. Не наполягають.

Поправка 766. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 767. Тимошенко і колеги. Не наполягають.

Поправка 768. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 769. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 770. Аліксійчук і колеги. Не наполягають.

Поправка 771. Шаповалов. Не наполягає.

Поправка 772. Бондар. Не наполягає.

Поправка 773. Приходько і колеги. Не наполягають.

Поправка 774. Герасимов. Вже виступив.

Поправка 775. Петруняк. Не наполягає. Наполягаєте? У співавторах немає Микиші. Співавтори Петруняк, Загоруйко і Разумков.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 775, 785, 786, 787, 788. Прошу дати мені 3 хвилини на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Шановні колеги, повертаємося до поправок і запитань, які підіймає наше суспільство. Ви знаєте, недовіра до вертикалі влади сьогодні занадто висока. Якщо чесно, мені дуже образливо дивитися, як за рік і дев'ять місяців війни ми втратили в три рази підтримку суспільства. І це, на жаль, заслуга представників влади, якої сьогодні немає в стінах парламенту, ви навіть не слухаєте, вам смішно. Але вам не було смішно 24 лютого – міністерств здебільшого просто тут не було, а депутати були, треба віддати належне колегам,

хто потім куди поїхав – це вже інше запитання, і хто де залишився вночі з 23 на 24 лютого, але зранку 24 лютого Верховна Рада засідала. Тому мені дуже прикро, що рівень довіри впав у три рази, причому нас у цьому плані обганяє навіть Кабінет Міністрів, що є дивним. І зважаючи на заяви окремо взятих представників влади і ті пропозиції, які лунають від представників влади, думаю, так довго ми не пропрацюємо. Військових дуже сильно тригерить те, що відбувається в Києві, в парламенті. Щойно хлопці написали, що подивилися як класно у нас проходить засідання, думають, що це неправильно. І я думаю, що це неправильно, тому що або вся держава працює на результат, або народні депутати, які на початку дуже сильно розповідали, що вони прийшли послухати пані Урсулу, а зараз я їх у залі не спостерігаю... Руслане Олексійовичу, я ще раз звертаюся до вас, що в залі немає 226 народних депутатів, на табло так само. Ви поставте одну із поправок, хочу подивитися, скільки у залі народних депутатів. Я просто хочу сказати для стенограми, що ми не можемо розглядати жодний законопроект, це є порушенням рішення Конституційного Суду. Я до вас вже не вперше звертаюся, але, на жаль, відповіді на це зауваження я не почув, хоча ви знаєте про це, пам'ятаю, ви навіть дивилися його. Хотілося б зрозуміти, чи й далі будемо працювати в такому режимі, нівелюючи Конституцію України, рішення Конституційного Суду України, Регламент Верховної Ради України. Ми починаємо перетворювати свою роботу на фарс, що є дивним і неправильним. Дуже хотілося б, щоб ми якісніше ставилися до своїх обов'язків, за які отримуємо зарплату. Усі отримують зарплату: і ті, хто сьогодні є в залі, і ті, кого, на жаль, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 776. Кисилевський. Не наполягає.

Поправка 777. Алексеев. Не наполягає.

Поправка 778. Железняк. Не наполягає.

Поправка 779. Разумков. Будь ласка.

Микиша. Тут ви є. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, прошу дати мені 3 хвилини замість поправок 779, 780, 783, 784.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую. Ці поправки про те, що якщо відповідний законопроект буде прийнятий, щоб він вступив в дію хоча б з 1 січня 2024 року. Ми розуміємо, що бюджети органів місцевого самоврядування прогнозовані, заплановані, мають бути виконані на кінець цього року. Не можна посеред бюджетного року забирати кошти, на які розраховує місцеве самоврядування, про що ми кажемо у своїх поправках. Якщо ви вже хочете це зробити, то робіть не в цьому році, а з 1 січня 2024 року, а дехто каже – з 1 січня 2025 року. Ви розумієте, що не буде виконаний бюджет, не будуть виконані деякі статті видатків, які конче необхідні саме для місцевих бюджетів, у тому числі на аварійні та інші необхідні речі.

Коли ми говоримо про допомогу Збройним Силам України, пан Юрій постійно каже, що в законодавстві врегульовані відповідні норми. Врегульована лише фінансова допомога. Тобто орган місцевого самоврядування може надати субвенцію військовому підрозділу, який, до речі, не завжди може нею скористатися через внутрішні накази й інші нормативні акти Міністерства оборони, а надавати матеріальну допомогу – пікапи, буси, дрони, антидронові рушниці і все інше, що закуповується місцевою владою і ставиться на баланс місцевої ради, а потім передається Збройним Силам України, законодавство не дозволяє й досі. Ми подавали відповідні поправки до цього законопроекту, подали окремий законопроект № 9559-д. Цього не можна робити, не маніпулюйте, будь ласка. Фінансово допомагати, передавати у вигляді субвенцій – о'кей, а матеріально – не може зараз це робити місцеве самоврядування та вже й не зможе, бо ми гроші забираємо.

У своїх поправках ми пропонуємо не чіпати 2023 рік, бо вже розписані всі програми, плани використання, вони мають працювати. Більше того, за це вони звітуватимуть перед виборцями, жителями громад, перед центральною владою, у тому числі казначейством, аудиторською службою, Рахунковою палатою, всіма іншими. Якщо не буде грошей, як вони виконуватимуть заплановане?

Громадяни, звертаюся до вас, це все позначиться на послугах, які, якщо не буде коштів, ви не отримаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ідемо далі, шановні колеги.

Поправка 781. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 782. Павлюк. Не наполягає.

Поправка 789. Петруняк. Не наполягає.

Поправка 790. Мокан. Не наполягає.

Поправка 791. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 789.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я запитав, Петруняк не наполягав.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 789, 790, 791, 792, 793.

Руслане Олексійовичу, якщо так, тоді треба запитувати всіх авторів поправки, хто наполягає, хто – ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я оголошую першого автора. Ви завжди реагуєте. А тут дивлюся – не реагуєте.

РАЗУМКОВ Д.О. Тому я й кажу, можемо і так іти. Прошу дати мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, я так і не почув від представника комітету відповів, як закон може мати зворотну дію. Як можна, наприклад, приймаючи поправку 729 пана Арахамії, закладати зворотну дію закону? Як таке може бути? Це суперечить рішенням Конституційного Суду, Конституції. Тим паче, ви погіршуєте умови наших співгромадян.

Юрію Михайловичу, можете відвертатися, але це не впливає на результат. Я тут, ви мене можете побачите і запам'ятати.

Ви погіршуєте умови наших співгромадян, не зможете гарантувати їм отримання тих послуг, за які вони сплачують цей ПДФО, в тому числі військові, поліцейські, еменесники, які сплачують ПДФО там, де живуть, або там, де перебувають, якщо ми говоримо про військових. І завтра на центральному рівні ви знову будете розводити руками і казати, що це не ми, це місцева влада. Ви це вже закладаєте в бюджет на 2024 рік, фактично маніпулюючи і змінюючи те, за що голосувала Верховна Рада України. Команда об'єднання «Розумна політика» не голосувала за це, тому що знаємо ваші підходи, знаємо, як це відбувається на рівні Кабміну: все перевертають з голови на ноги. Тобто наші голосування щодо поправок – все знівельовано. Усі ті хороші позиції, які були закладені в проекті Державного бюджету на 2024 рік, ви знаєте, що я кажу правду, повністю самі собі переграли, як захотіли. Так само буде й тут. Скажіть, до кого йти людям, якщо в них не буде світла, води, не працюватиме каналізація? Я зараз звертаюся до представників місцевої влади, до тих народних депутатів, які не проголосують за цей ганебний законопроект, з пропозицією зробити сайт, реєстр з контактами шановних народних депутатів (телефон, місце їхнього перебування), які за це проголосують, щоб, наприклад, люди в Кіровоградській області могли прийти до пана Кузбита і сказати: шановний пане Кузбит, будь ласка, полегодіть нам водогін, або громадяни в інших регіонах могли прийти і сказати: забезпечте нам електроенергію, щоб наші діти не мерзли, щоб у нашому місті було тепло. Але, думаю, ви не захочете, щоб така інформація...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 794. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, поправки 794 – 798.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Через тире, так?

РАЗУМКОВ Д.О. Так, там п'ять поправок. Будь ласка, дайте мені 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини. Поправки 794, 795, 796, 797, 798.

РАЗУМКОВ Д.О. Я продовжу. Давайте дочекаємося, коли повернеться пан Кузбит, потім я говоритиму. Наразі доповідач зник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він вас уважно слухає. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Давайте дочекаємося колегу, а потім продовжимо. Обнулiть час, будь ласка.

Юрію Михайловичу, повертаюся до виконання обов'язків мажоритарника. Якби людям, коли вони вас обирали під будь-якими стягами, в тому числі й «Слуги народу», сказали, що ви голосуватимете за те, щоб вони не мали ресурсів для забезпечення шкіл, садків, лікарень теплом, електроенергією, водопостачанням через переспрямування ПДФО з бюджету місцевого самоврядування до центрального бюджету, то навряд чи вони б за вас проголосували. Фактично ви ввели в оману своїх виборців. Так, ми багато говоримо про політичну відповідальність, юридичну відповідальність, у даному випадку – про політичну. Оскільки сьогодні ви доповідаєте цей законопроект, скажіть, будь ласка, ви особисто готові забезпечувати все те, що не зможе забезпечити місцева влада, коли забере в неї ПДФО? Хто цим займатиметься персонально? Готові це робити народні депутати від монобільшості чи ні? Якщо так, о'кей, давайте ми це на рівні закону пропишемо, додамо до повноважень народних депутатів. Я не знаю, як ви це зробите, але це буде ваша відповідальність і юридична, і політична, і все буде чесно. Коли ви забираєте у місцевої влади (наскільки я знаю, ви непогано спілкуєтеся з місцевою владою в Кіровоградській області) ресурс, забираєте ресурс, наприклад, у тих самих військових частин, які там дислокуються, ми зараз не будемо перераховувати підрозділи, в тому числі Сил спеціальних операцій, командувача якого так ганебно звільнили буквально вчора, хто нестиме за це відповідальність? Хто забезпечуватиме всім необхідним населення Кіровоградської області, інших областей, якщо народні депутати за це проголосують?

Я розумію, що це не зовсім стосується суті поправок, але я хочу, щоб люди почули і зрозуміли, хто нестиме всю відповідальність, якщо не функціонуватиме система енерго- і життєзабезпечення територій. Тому що дуже легко натиснути зелену кнопку і проголосувати за той чи інший законопроект, але набагато важливіше – розуміти, що після цього залишиться для людей, які живуть на цих територіях. І в цьому плані Кіровоградській області, яка і для мене не чужа, я там довго пропрацював, трохи більше пощастило, а для тих територій, які знаходяться ближче до лінії фронту і отримують з цього ПДФО серйозні надходження, це буде просто катастрофа. Наприклад, Харківська область, про яку сьогодні ми згадували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є позиція комітету? Хочете відреагувати? Будь ласка.

КУЗБИТ Ю.М. Шановний колего, з приводу вступу закону в дію. Цей закон немає зворотної дії в часі. Він набирає чинності з моменту підписання його Президентом і опублікування. Єдине, в цьому законі зазначається, що

Міністерство фінансів матиме можливість здійснити перерахунок. От і все. Це позиція, яку ми хотіли донести.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 799. Мокан чи Разумков?

Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С. Руслане Олексійовичу, прошу дати мені 3 хвилини на виступ замість поправок 799, 800, 802, 803, 805.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

МИКИША Д.С. Про що ці поправки? Пропонується, якщо даний законопроект буде прийнятий, щоб дія його норм була відкладена в часі і навіть не з наступного року, а ще далі.

Ви кажете, що Міністерство фінансів зробить перерахунок. Я вам скажу, з якого числа зроблять перерахунок асигнувань, які дає військовий ПДФО у відповідні громади, – з 1 жовтня 2023 року. У нас є інформація, що в казначействі ці кошти на певну суму для кожного місцевого бюджету вже зарезервовані. Тобто вони не зможуть використати ці кошти, чекають прийняття відповідного законопроекту. Цими поправками кажемо ми і Дмитро Олександрович Разумков, що ні, так не може бути, фактично це зворотна дія в часі. Нагадаю, стаття 58 Конституції каже, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. Я дуже сумніваюся, що забрання коштів з бюджетів поточного року якимось пом'якшує становище і відповідальність голови громади, місцевих депутатів, які голосували за прийняття відповідних коштів, полегшує життєдіяльність громади, яка планує і розраховує на ці кошти.

Більше того, скажу вам наступне. Коли я спілкувався з командиром бригади, яка зараз тримає відрізок у 30-ти кілометровій зоні біля Бахмута, він мені сказав, що отримує декілька сотень мільйонів від своєї громади, в якій розташований постійний пункт їх дислокації. І, каже, якщо ми, тобто народні депутати, заберемо цей військовий ПДФО, який іде від його бригади на відповідну громаду, а потім у вигляді субвенції їй же повертають, ми заберемо в нього ці кошти, на які він розраховує, зробив вже деякі закупівлі і напланував ще, насамперед безпілотні літальні апарати, які не може отримати від Міністерства оборони. Каже, на наступний рік це взагалі буде біда. Тому намагається встигнути щось закупити в цьому році, бо що буде в наступному, не знає. І це точно не пом'якшення і ніяк не полегшення його роботи.

Тому наші поправки спрямовані на те, щоб норми щодо військового ПДФО, дорожнього фонду, інших коштів вступили в дію не в цьому році і не в наступному, а пізніше, а ми провели дискусію і вибрали найкращий алгоритм використання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 801. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправки 801, 803, 804, 806, 807.

Руслане Олексійовичу, дайте 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, поправку 803 вже доповідали. Поправки 804, 806, 807, 808. Будь ласка, 3 хвилини.

РАЗУМКОВ Д.О. Юрію Михайловичу, я до вас ставлюся з повагою, але мені дуже соромно і неприємно, що фахового юриста, фахового фінансиста, представника профільного комітету змушують казати такі речі. Ви кажете, закон не має зворотної дії, і тут же, в наступному реченні, кажете, що у Міністерства фінансів будуть повноваження забрати ці кошти з 1 жовтня. А чому з 1 жовтня 2023 року? Давайте їм «влупимо» з 1 жовтня 1992 року. Яка різниця? Давайте заберемо з жовтня 1992 року, це теж логічно, виходячи з вашої логіки. І Мінфін матиме право забрати все і поносити все, що збудували за цей час. Чому ні? Чому з 1 жовтня цього року, а не минулого? Чому з 1 жовтня, а не 10 років тому? Поясніть мені, якщо це не закон зворотної дії.

Конституцією прямо забороняється погіршувати умови життя наших співгромадян. Ви народний депутат, який, я впевнений, на жаль, будете за це голосувати, просто порушуєте Конституцію України. Знову приведу приклад Харкова, в якому часто буваю, який мені близький і за який мені болить. Це багатостраждальне місто, яке постійно знаходиться під обстрілами ворога, і ви в нього в наступному році заберете 3,4 мільярда гривень, погіршуючи умови життя цього міста, умови відновлення, умови приведення цього міста до навіть не життя, а виживання, а в цьому році, колега казав, забираєте 600 мільйонів. А як місту підготуватися до опалювального сезону? Ви на центральному рівні готуетесь забезпечити безпеку 21 підстанції в державі до кінця зими, а вони повинні підготувати свою енергетичну систему до цієї зими вже вчора. У них заключені контракти, проведені тендери, а ви забираєте гроші. Хто забезпечуватиме опалення населеного пункту? Хто допомагатиме відновлювати ті будівлі, які постраждали і страждають щодня від обстрілів? Хто? Тоді, якщо ми вже дійшли до абсолютного безглуздя, вносьте поправку щодо дати з 1 жовтня 1992 року. Це буде абсолютна маячня, але стовідсотково відповідатиме цьому, абсолютно ідіотському, законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 809. Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, будь ласка, поставте на голосування поправку 808. Я хочу подивитися, скільки колег у залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 808 авторства Разумкова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Гончаренко – з процедури. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую. Шановний пане Голово, а який у нас план роботи? Зараз 22.05. Я нагадую, у місті починається комендантська година опівночі. Коли ми збираємося завершити сьогоднішнє засідання?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поки працюємо, але всі права народних депутатів будуть дотримані. Дякую.

Ідемо далі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А Апарату Верховної Ради?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А апарату насамперед, і вони це знають (*Шум у залі*). Безперечно, якщо ми перейдемо за комендантську годину, будемо працювати тут, шановні колеги, і вона завершиться тоді, коли завершиться. Поки працюємо. Нам важливо, щоб ми попрацювали.

Поправка 809. Разумков. Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Замість поправок 809, 810, 811, 812, 813, 814 прошу дати мені 4 хвилини на виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До поправки 814, правильно?

РАЗУМКОВ Д.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Думаю, людям байдуже на права народних депутатів, м'яко кажучи, плювати, а от на права апарату все-таки – ні. Є пропозиція відпустити людей додому, а ми ще попрацюємо, якимось справимося з цим. Бо в них немає ні державної, ні приватної охорони, немає водіїв, вони їздять на громадському транспорті. Тому давайте хоча б інколи думати про людей. Я розумію, що незвична тенденція у стінах Верховної Ради, але подумаємо хоча б про наш апарат.

Колеги, я дякую тим, хто сьогодні знаходиться тут, на робочому місці, і працює, забезпечуючи... *(Шум у залі)*. Я впевнений, що наші телеглядачі, виборці, саме так і вважають, що депутати не люди. І те, що вони бачать сьогодні в залі, підтверджує їх думку. Мені особисто і, я впевнений, багатьом іншим просто соромно за те, що ми дійшли до того, що люди вважають депутатів не людьми. Але маємо те, що маємо. А будемо так далі працювати, будуть ще гірші оцінки.

А Апарат Верховної Ради – люди, які мають жити за законами, які приймає Верховна Рада, в тому числі щодо комендантської години, до якої людям треба потрапити додому, враховуючи ще й те, що сьогодні вихідний день. Це депутати не живуть за нормами Трудового кодексу, Конституції, Регламенту Верховної Ради України, а вони живуть відповідно до норм Трудового кодексу, який поки що діє в нашій державі. Тому давайте поважати їх за самовіддану роботу, яку роблять не за гроші, а на результат. Дякую вам.

Повертаючись до поправок. Шановні колеги, ми можемо ще довго говорити про закон зворотної дії і про підходи, які сьогодні ми спостерігаємо. Я не почув відповіді щодо того, чи не плануєте ви додати поправку, щоб місцеві громади повернули всі гроші, починаючи з початку нашої незалежності. Я розумію, вам мало, ви все ніяк не «роспилите» той бюджет.

Тим не менше, повертаючись до запитання про залучення кредитів. Юрію Михайловичу, ми з вами сьогодні дискутували про те, щоб не піднімати відсотки можливих запозичень для місцевої влади, тому що вони не зможуть це забезпечити і погасити кредити, які братимуть.

Скажіть, будь ласка, а держава має резерв для того, щоб забезпечити гарантію погашення кредитів, які ви зараз набрали? Якщо, наприклад, не буде проголосований цей законопроект, в який спосіб ви будете наповнювати бюджет 2024 року? Я вже мовчу про прийняття закону (проект № 10038) під гарною назвою щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони та вирішення першочергових питань, а за фактом ви забезпечили Секретаріат Кабінету Міністрів, БЕБ, на 1,4 мільярда гривень забезпечили Міністерство закордонних справ, яке в нас займається чим завгодно, вже медом почало займатися, тільки не своїми безпосередніми функціями. Ось результат того, як сьогодні неефективно використовуються гроші в державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 815. Герасимов. Вже виступив.

Поправка 816. Артур Володимирович Герасимов. Вже виступив.

Поправка 817. Герасимов. Виступив.

Поправка 818. Герасимов Артур Володимирович. Виступив.

Поправка 819. Фріс. Не наполягає.

Поправка 820. Артур Герасимов. Виступив.

Поправка 821. Артур Герасимов. Виступив.

Поправка 822. Артур Володимирович Герасимов. Виступив.

Поправка 823. Артур Герасимов. Виступив.

Поправка 824. Артур Герасимов. Виступив.
Поправка 825. Артур Герасимов. Виступив.
Поправка 826. Артур Володимирович Герасимов. Виступив.
Поправка 827. Артур Володимирович Герасимов. Виступив.
Поправка 828. Артур Герасимов. Виступив.
Поправка 829. Артур Герасимов. Виступив.
Поправка 830. Артур Герасимов. Виступив.
Поправка 831. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, стосовно наступних поправок, то я наполягатиму на їх розгляді і голосуванні. Буду вдячний колегам за підтримку.

Щодо конкретної поправки. Зараз знову будемо говорити про те, на що хочуть спрямувати гроші. Гроші хочуть спрямувати на дрони – о'кей, ми вже говорили про цю схему, щодо неї можна дискутувати, але там хоч є якісь «проблескі», і на виробництво боєприпасів. Думаю, всі пам'ятають, як восени 2022 року українська оборонна промисловість, Укроборонпром і влада, представили відкриття нової снарядної лінії. Тільки забули сказати, що цю лінію було відкрито у 2018 році і вона почала працювати. Але питання: чому вона не працювала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 831 Герасимова і колег. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 832. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ви знаєте, коли Укроборонпром під керівництвом команди Зеленського доблесно восени 2022 року, після початку повномасштабного вторгнення, презентував цю снарядну лінію як нову, і мене менше здивувало, що він присвоїв собі заслуги інших людей, бо це не новинка. І таких прикладів ми багато від команди Зеленського бачили. Але ця лінія не випускала снарядів з 2019 по 2022 рік. Якщо тоді не змогли запустити, сподівається, що зараз Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості це зробить?

Саме тому ми подали дуже багато поправок, щоб ці гроші – а це, вибачте, близько 48 мільярдів гривень, – були спрямовані не на Мінстратегпром, в яке ми зараз не віримо взагалі, а на Міністерство оборони під чітким контролем для закупівлі боєприпасів і нових озброєнь як за кордоном, так і в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 832 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 833. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Продовжуємо говорити про виробництво боєприпасів. Зараз ми чуємо від Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості: ми налагодимо... Не вірю, тому що останні роки підприємство «Кузня на Рибальському», яке серед іншого випускає і боєприпаси, я не вдаватимуся в деталі які саме, банкрутують, не дають працювати, забирають гроші, «кошмарять», починаючи з ДБР і закінчуючи іншими правоохоронними органами, і головне, не дають випускати ці боєприпаси. Причина – вони неякісні. Арештували. Але, як тільки прийшло повномасштабне вторгнення, терміново всі ці боєприпаси стали якісними, їх відправили у війська, вони вже використані і бійці просять ще. І ось такі підприємства «кошмарять». Тому не вірю, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 833 Герасимова. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 834. Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ви знаєте, є підприємства, є налагоджений процес виробництва боєприпасів, є фахівці – так ні, треба знищити це підприємство. І, чесно кажучи, це тільки один із елементів ланцюжка, як з 2019 по 2022 рік знищувалася українська оборонна промисловість. І ми ще не говоримо про рішення Держаудитслужби, яким вони, як ви пам'ятаєте, практично почали доводити до банкрутства підприємства, які сьогодні випускають конче необхідні боєприпаси для української армії. Чи ця історія вирішена? Та, ні. Чи хтось покараний за цю історію? Ні. Рішення Держаудитслужби щодо цих підприємств підтримані Кабінетом Міністрів і Зеленським, тому що, якби він їх не підтримував, то скасував би. Підприємства зупиняються. Тому я не вірю, що Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості бере ці гроші для випуску боєприпасів.

Прошу поставити поправку на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для врахування.

Ставлю на голосування поправку 834 Герасимова. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 835. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Влада банкрутить «Кузню на Рибальському». Реальне підприємство, яке виробляє реальні боєприпаси і яке (увага!) виробляє катери. Стосовно катерів та сама історія: вони неякісні, бойових генералів починають саджати до в'язниці, починають атакувати підприємство. Приходить повномасштабне вторгнення – миттєво, за один день, всі катери стають якісними і відправляються на фронт. Як ви знаєте, під час операції на острові Зміїному багато людей були врятовані саме завдяки катерам з «Кузні на Рибальському».

До чого я це веду? Ми в цьому залі голосували законопроекти, якими гарантували виділення грошей на закупівлю катерів за кордоном в той час, коли є національне підприємство, яке їх виробляє. І ви зараз говорите, що Мінстратегпром буде таке підтримувати? Не вірю. А на голосуванні поправки наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 835 Герасимова. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 836. Герасимов Артур Володимирович. Тільки, будь ласка, по суті поправки.

ГЕРАСИМОВ А.В. Легко, Руслане Олексійовичу. Поправка 836 стосується моментів, які не дають забрати ПДФО з місцевого рівня і передати його в чорну діру центрального бюджету. Стосовно ПДФО місцевої влади і взагалі використання грошей місцевою владою є більш цікава ситуація, і сьогодні колеги вже про це говорили: місцеві ради перераховували гроші на підтримку Збройних Сил України, а зараз правоохоронці їх починають атакувати за нецільове використання коштів. Ви тільки уявіть собі, в 2023 році місцеві ради перераховували понад 60 мільярдів гривень на ці потреби і тепер багатьох із них правоохоронці починають доганяти за нецільове використання коштів. Це треба змінювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 836 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую.

Артуре Володимировичу, «Слуга народу» дає за вашу поправку в три рази більше, ніж ваша фракція.

Шановні колеги, йдемо далі. Поправка 837. Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Поправка стосується того, щоб залишити ці гроші в місцевих радах, але спрямовувати на сектор безпеки і оборони. І, ви знаєте, не треба далеко ходити, щоб отримувати докази того, що цей механізм працюючий. Коригувати – так, змінювати – не треба.

Щоб ви розуміли, за даними Міністерства економіки, тільки станом на 1 вересня 2023 року органи місцевого самоврядування купили дронів, і це тільки через *ProZorro*, на суму понад 1 мільярд гривень. Підкреслюю, це швидкі закупівлі, коли від запиту військової частини до отримання нею реального дрона проходило два, три, чотири тижні, а не декілька місяців, як ви пропонуєте в цьому законопроекті, перекидаючи гроші на центральний рівень.

Прошу поставити на голосування поправку для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 837. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 838. Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ця поправка, як і багато інших, стосується питання контролю. Ви знаєте, коли говориш з людьми, з представниками місцевої влади, вони кажуть, що ми за те, щоб все йшло на Збройні Сили і на потреби інфраструктури, яка стосується нашої оборони. Але ніхто не вірить центральному бюджету. От реально люди не вірять. І ознак цього ми бачимо дуже багато.

«Європейська солідарність» запропонувала такий механізм: не напряму давати гроші в цю прірву, а через кредити державних банків, де це контролюватимуть не лише уряд, міністерства, Верховна Рада, а ще й банк, тому що люди, які цей кредит видали, відповідатимуть, якщо він буде корупційно вкрадений і неповернутий. Оце реальний механізм, його треба використовувати. От тому цей законопроект треба відправити на повторне друге читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 838 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 839. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ключовий момент: що пропонує центральна влада, що пропонує команда Зеленського після того, як заберуть гроші, зокрема у фронтових громад, я про це вже казав, наприклад, Миколаїв – 2 мільярди 700 мільйонів, Краматорськ – 600 мільйонів гривень, це так, за мінімальними підрахунками? Дослівна фраза пана Шмигала: «Ні одна громада не матиме меншого бюджету, ніж мала у 2021 році. Вона не постраждає».

Чому я це ще раз повторюю? Тому що дуже хочу, щоб мене почули представники місцевих громад, записали цю інформацію, а потім за висновками I, II, III кварталів і за повний 2024 рік порівняли, збрехав Прем'єр-міністр чи не збрехав.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 839 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 840. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Щодо обіцянок команди Зеленського, обіцянок Прем'єр-міністра пана Шмигала, то він не просто пообіцяв, він заявив, що ресурс бюджетів на місцях (це дослівний його текст) у 2024 році буде збільшено на 75 мільярдів порівняно з 2021 роком, до повномасштабного вторгнення. Тобто він сказав, що не те, що постраждає, а збільшиться на 75 мільярдів гривень. Я також пропоную всім запам'ятати цю інформацію і уважно контролювати поквартально, чи буде виконуватися ця обіцянка. Щось мені підказує, що з цими обіцяними 75 мільярдами гривень станеться те саме, що з мільярдами дерев, смартфонами для кожної бабусі.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 840 Герасимова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Артуре Володимировичу, все одно фракція «Слуга народу» дає в два рази більше голосів, ніж ваша фракція. Не знаю, чому так, Артуре Володимировичу. Треба вам, мабуть, зі своєю фракцією попрацювати (*Шум у залі*). Яка різниця, сам факт – результат на табло.

Поправка 841. Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Окрім того, що ми казали, що принципово і з точки зору здорового глузду, цей законопроект не можна приймати в запропонованій редакції, він дійсно не відповідає Конституції України. Це вже не вперше команда Зеленського порушує Конституцію по-жорсткому. Ось переді мною зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, де чітко написано, що запропоновано закріпити такі напрями використання коштів з 1 жовтня 2023 року. Якщо ви кажете, що зворотної дії немає, вчіть матеріальну частину.

Ось текст, де це написано. Я можу і статтю знайти. Ось через це також не можна голосувати. А поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 841 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 842. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ключове і базове. Якщо ви за це проголосуєте, гроші до бійця дійдуть набагато пізніше і їх надійде набагато менше. За орієнтовними підрахунками, ви дасте можливість потенційно вкрати понад 30 мільярдів. Це неконституційно, ви просто демонструєте всім у цій країні, які інвестиції, якщо на цьому рівні порушуєте закон, то порушуватимете й на всіх рівнях.

Також у цьому законопроекті є дуже серйозна антисоціальна норма, яка стосується того, що цей законопроект не відповідає вимогам Податкового кодексу, не захищає наших громадян у випадку загибелі чи поранення. Я уважно процитую цю норму під час наступного мого виступу. А зараз прошу поставити цю поправку на голосування для врахування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 842 Герасимова і колег. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 843. Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Так от цей законопроект наразі включає в себе норму, якою ви скасовуєте те, що гроші з податку на доходи фізичних осіб, які беруться, грубо кажучи, із зарплат поліцейських, працівників ДСНС, підрозділів цивільного захисту, а ви знаєте, що ці хлопці зараз героїчно допомагають людям і несуть службу на фронті, я маю на увазі на фронтових територіях, мають спрямовуватися виключно на виплату рівноцінної та повної компенсації втрат доходів цією категорією громадян у випадку загибелі чи поранення. Цим законопроектом ви це скасовуєте, ви навіть на це не подивилися. Ну, чесно, вам мало аргументів, чому за це не можна голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 843 авторства Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 844. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ця поправка щодо УБД (учасник бойових дій), тому що багато речей стосувалися саме цього. Перед цим ми говорили про соціальний захист співробітників ДСНС, поліцейських, а тут ми можемо поговорити про Міністерство у справах ветеранів, бо поправка саме цього стосується.

Фракція «Європейська солідарність» подала конкретний законопроект про автоматичне присвоєння статусу УБД. Чому зараз це не розглядається в парламенті? Ви розглядаєте, що завгодно, наприклад, 10 мільярдів гривень у змінах до Державного бюджету на 2023 рік, ви там по кишенях розпихали на зарплати і премії чиновникам, а автоматичне присвоєння військовим статусу УБД, яке пропонує «Європейська солідарність», ви розглядати не хочете. Саме тому просимо підтримати те, що стосується УБД, хоча б у цьому законопроекті.

Прошу поставити поправку на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 844 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 845. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Я хотів би продовжити про Міністерство у справах ветеранів. Ви знаєте, кількість нарікань, скарг, які сьогодні ми чуємо від військових, ветеранів, від тих, хто отримав дуже важкі поранення на війні, стосовно Міністерства у справах ветеранів зашкалює. Опозиція постійно вимагає запросити до Верховної Ради міністерку у справах ветеранів, щоб поставити їй прямі запитання про те, що коїться. Чому її ніколи немає у Верховній Раді, чому вона не вимагає від депутатів прийняття законів на підтримку ветеранів і наших військовослужбовців? Чому так програється ситуація із забезпеченням ветеранів? Так, проводяться круглі столи, але вони ще раз доводять, що політики немає. Саме тому, шановні колеги, прошу підтримати поправку.

Стосовно Міністерства у справах ветеранів. Прохання запросити до Верховної Ради очільницю цього міністерства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 845 авторства Герасимова. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 846. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Ви мені сказали, що під час свого виступу я перелічив певних народних депутатів – мажоритарників зі «Слуги народу». Це не було необхідністю, я просто реально хотів кожного назвати.

Ці поправки знову-таки стосуються того, що неправильно забирати гроші з місцевого рівня на центральний. І доказом цього є, вже багато разів ми сьогодні це згадували, звіт Рахункової палати щодо закупівель Міністерства оборони. От я хочу українцям зараз зачитувати дані таблиці, вона у відкритому доступі, її можна знайти на сайті Рахункової палати, стосовно того, як закуповувало певні продукти Міністерство оборони у порівнянні з іншими службами чи родами військ. Так ось Міністерство оборони купувало, наприклад, яйця по 9 гривень за штуку, СБУ – по 5 гривень 46 копійок, прикордонники – по 5 гривень 27 копійок, Національна гвардія – по 5 гривень 23 копійок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 846 Герасимова. Вона відхилена комітетом. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Артуре Володимировичу, вже вчетверте «Слуга народу» підтримує вашу поправку більше, ніж ваша фракція.

Поправка 847. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Закінчую. Головне управління розвідки купує яйця по 5 гривень 30 копійок. Тобто цей рядок показує, що лише на яйцях Міністерство оборони «наварювало» в два рази.

Переходимо до іншого продукту – цукру. І тут, що цікаво, в той час, коли Головне управління розвідки купувало цукор по 31 гривні за кілограм, Національна гвардія – по 34 гривні, прикордонники – по 30 гривень, Міністерство оборони, молодці, – по 46 гривень. Вам не здається, що це трохи завищення ціни?

Далі. Хліб і борошно. Ми вже говорили, що на одній буханці ціна була завищена на 8 гривень. І це лише кілька прикладів. Ось чому не можна ці закупівлі з місцевого рівня, де є набагато більший рівень контролю і фактичний, і моральний, передавати в чорну діру центрального бюджету. Саме тому прошу поставити на голосування поправку для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 847 авторства Герасимова і колег. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Артуре Володимировичу, в п'ять разів. Вам пора міняти фракцію. Вашу поправку інша фракція більше підтримує, ніж ваша.

Поправка 848. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я не просто так це озвучую для стенограми. Можливо, не всі українці прочитають оцей «талмуд» – звіт Рахункової палати, але «Європейська солідарність», ви знаєте, ретельно готується до кожного засідання, до останнього рядка вичитуємо всі законопроекти, щоб знайти ваші корупційні схеми.

Так от, щоб українці знали, цибулю ріпчасту прикордонники купували по 39 гривень, Міністерство оборони – по 42 гривні, СБУ в нас відмітилося, бо купувала по 27 гривень. Тут не набагато завищення, але тим не менше.

Буряк – це важливо, бо борщі варять. Так от Міністерство оборони купувало буряк по 20 гривень, коли всі інші – по 10, 12 гривень, і ніхто цю планку не перевищив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 848 авторства Герасимова. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 849. Артуре Володимировичу, тільки, будь ласка, по суті поправки, добре?

ГЕРАСИМОВ А.В. Ідемо далі, і це важливий момент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, по суті поправки.

ГЕРАСИМОВ А.В. Поправка 849 стосується отримання статусу учасника бойових дій. Але, якщо ви хочете, щоб учасник бойових дій, який в окопі, був нагодований, ви маєте робити так, як Голова Верховної Ради, щоб не кралися гроші на цьому харчуванні. А тепер увага (!): капусту прикордонники та СБУ купували по 19 гривень, Міністерство оборони – по 25 гривень. Це вже серйозна історія. Картоплю, оце зрозуміють всі українці, СБУ купувала по 7 гривень 76 копійок, Головне управління розвідки – по 8 гривень 16 копійок, Міністерство оборони – по 17 гривень 70 копійок, в два рази дорожче. Вам нічого не кидається в очі? Притому, що об'єми набагато більші. От про що ці поправки і чого я це зачитую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправки трохи про інше. Тому я просив би, будь ласка, якщо можна, ближче до суті поправок.

Ставлю на голосування поправку 849 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 850. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Руслане Олексійовичу, ці поправки реально стосуються особливості отримання статусу учасника бойових дій під час воєнного стану, бо ви не вносите законопроекту про УБД. Але я не можу пройти поза увагою те, що зараз центральна рада робить з цими учасниками бойових дій.

Ми поговорили про звичайну картоплю, а є ще картопля рання, і тут, що цікаво, прикордонники купували її по 18 гривень 39 копійок, як зазначається в офіційному документі, який я вам цитую, а Міністерство оборони, в тому числі для учасників бойових дій, купувало цю картоплю ранню по 28 гривень 50 копійок. От що мені казати про це кожному українцю, який останні гривні відсилає на допомогу Збройним Силам? Що мені їм відповідати? Я продовжую це говорити, тому що це стосується учасників бойових дій, про що ця поправка.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, знаєте, ми з задоволенням слухали б інші законопроекти, якби не розглядали таку кількість поправок, які повторюються, їх ніхто не доповідає. Це просто витрачання часу Верховної Ради, але це ваше право, тому ми слухаємо звіт Рахункової палати, який можемо скачати і прочитати, що вже всі зробили.

Ставлю на голосування поправку 850 Герасимова. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 851. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я вам можу сказати, якщо ви вважаєте, що ми витрачаємо час, коли опозиція вимагає від вас вирішення питання щодо статусу УБД, стосовно його автоматичного отримання, це цікава заява від Голови Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не так, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Але мене зацікавило інше, Руслане Олексійовичу. Ви сказали, що президія скачала цей звіт. Я його вже майже напам'ять знаю. Якщо ви його скачали, Руслане Олексійовичу, поставлю вам запитання. За якою ціною купувало гречану крупу, наприклад, Головне управління розвідки у порівнянні з Міністерством оборони? Ви ж скачали, скажіть мені, будь ласка. Я буду дуже вдячний за цю відповідь зараз. Якщо ви не зможете знайти, я вам в наступному своєму виступі цю ціну повідомлю. Але ви ж сказали, що скачали. Тому я буду вдячний, якщо у вас під рукою цей звіт також лежатиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. У мене під рукою лежить таблиця до законопроекту. Зараз вона у нас є предметом розгляду, а не звіт Рахункової палати. Мабуть, ви трохи помилилися. Я дуже просив би

доповідати по поправках в таблиці, а не говорити про те, що у вас лежить під руками. Тому що у вас можуть виявитися якісь казки чи байки, а ми вимушені будемо слухати їх. Я хотів би предметної розмови, серйозного дискурсу з цього питання.

Ставлю на голосування поправку 851 Герасимова, про зміст якої ми, на жаль, так і не змогли почути, зате з наступного виступу ми дізнаємося про вартість гречаної каші. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Артуре Володимировичу, з нетерпінням очікуємо відповідь у поправці 853, скільки коштує гречана крупа?

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Так от, відповідаючи на ваше запитання, Головне управління розвідки, молодці, купували гречану крупу по 50 гривень 57 копійок, Міністерство оборони, увага (!), як кажуть, «барабанная дробь» – 87 гривень 60 копійок. Ну, зовсім не крадуть на центральному рівні.

А поправка, Руслане Олексійовичу, стосується саме того, як отримується статус УБД. Ми хочемо, щоб особи, які у зв'язку із пораненням, контузією, травмою, каліцтвом, пов'язаним із виконанням бойових завдань безпосередньо в районах проведення воєнних бойових дій, перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я і таке інше, автоматично отримували статус УБД. Якщо ви вважаєте, що отримання статусу УБД – це казки чи байки, то ні, це саме для розмови тут, у Верховній Раді. І ми це питання будемо піднімати в кожному законопроекті, поки не буде проголосовано Верховною Радою.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування. Всім пропоную її підтримати, бо це про УБД.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Я із задоволенням поставлю на голосування поправку 853, яка взагалі не про те, про що ви сказали, але уважний народний депутат міг її прочитати.

Ставлю на голосування поправку 853 авторства Герасимова. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 854. Артуре Володимирович, нам цікаво, чим ви...

ГЕРАСИМОВ А.В. Поправка 853.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми щойно проголосували поправку 853.

ГЕРАСИМОВ А.В. Ні, ми голосували поправку 852.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, от бачите, ви сплутали, а я уважно слідкую за вашими поправками, на відміну від вас. Але ви уважно слідкуйте за ціною закупки гречки, це теж дуже важливо.

Поправка 854. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Обнулiть час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте час з початку. Поправка 854.

ГЕРАСИМОВ А.В. Ми продовжимо, і я хочу, щоб стенограма цього засідання Верховної Ради, а вона зберігається довічно, ми це знаємо, дійсно тримала ці ціни, навіть якщо цей звіт знищать. Я взагалі не знаю, як ця влада випустила його у відкритий доступ. Так ось макаронні вироби, які українці дуже багато купують, ГУР купувало по 27 гривень, Національна гвардія – по 30 гривень, прикордонники – по 20 гривень 46 копійок, а Міністерство оборони – по 41 гривні 70 копійок. Ось вам завищення ціни у два рази. Це, вибачте, не байки, це офіційний документ Рахункової палати, Руслане Олексійовичу, яка є, якщо хтось не знає, органом Верховної Ради України. І я підтримую тих колег, які сьогодні виступали з пропозиціями запросити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Артуре Володимировичу. Дуже шкода, що нам так і не вдалося почути суті вашої поправки 854 і доповнити законопроект частиною четвертою відповідного змісту. Але я вимушений поставити на голосування поправку 854. Прошу народних депутатів голосувати. Хотілося б, звичайно, почути її зміст.

«За» – 3.

Рішення не прийнято.

Артуре Володимировичу, поправка 855, де ви також пропонуєте...

ГЕРАСИМОВ А.В. Руслане Олексійовичу, можна час з початку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, з початку. Дайте ще 3 секунди.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. А тепер увага! Щоб ви не казали, що ці поправки не про УБД, я вам зачитаю поправку 855: «Законопроект після пункту 1 доповнити новим абзацом такого змісту: «Підставою для набуття статусу учасника бойових дій особами, зазначеними в частині першій цієї статті, під час дії воєнного стану є бойовий наказ командира відповідного військового формування про направлення такої особи до району проведення воєнних (бойових) дій для безпосереднього виконання бойових завдань, пов'язаних із заходами щодо забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації».

Руслане Олексійовичу, всі поправки, які були перед цим, чітко стосуються цього. І я вам скажу, ми будемо реально подавати поправки про УБД у всі законопроекти, допоки це не буде проголосовано Верховною Радою України. Ми вважаємо, що автоматичне отримання статусу УБД – це один із моментів, який ми зобов'язані вирішити якнайскоріше.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 855 стосується статусу УБД. Але було б краще, щоб норма цієї поправки була в окремому спеціальному законопроекті, до якого ми ніяк не можемо дійти, бо розглядаємо поправки іншого законопроекту.

Але святе право демократії, Артуре Володимировичу, тому ставлю на голосування поправку 855. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Артуре Володимировичу, бачите, знову...

Поправка 856. Будь ласка, Артуре Володимировичу. Ви де? А, ви тут.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Поправка 856 на ту саму тематику. Я прошу обов'язково поставити її на голосування для врахування. Але я продовжу озвучувати дані з цієї таблиці. Я вже буду закінчувати, але тут дуже яскраві речі.

Олія соняшникова. Коли прикордонники купували її по 58 гривень 71 копію, доблесне Міністерство оборони під керівництвом пана Резнікова – по 89 гривень. Звертаю вашу увагу, що це відбувалося після того, як Міністерство оборони знизило ціни закупівель після скандалу про яйця по 17 гривень. Тобто прикордонники чесно купують, як є, а Міністерство оборони завищує ціни майже в два рази, і це після скандалу. Я це веду до того, що якщо Верховна Рада реально хоче захищати учасників бойових дій, наших воїнів на передовій, не давайте красти на центральному рівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 856 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 857 про доповнення пункту 1 новим абзацом.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Тут я хотів би перейти до іншого моменту. Я озвучив ціни, за якими Міністерство оборони під керівництвом пана Резнікова, представника команди Зеленського, закуповувало продукти харчування, щоб українці бачили, що навіть після скандалу щодо яєць по 17 гривень вони «знизили» ціни і зараз шумлять, обговорюють їх. Але що нам кажуть? Забираємо військовий ПДФО, тому що немає грошей.

Руслане Олексійовичу, чому тоді залишили гроші на фінансування олігархічних телеканалів, наскільки я пам'ятаю, телеканал «1+1» досі належить пану Медведчуку, залишили гроші на серіали, цю статтю не змінили, навіть на 2024 рік подали? Скажіть мені, будь ласка, якщо все на потреби безпеки і оборони, то що сталося з серіалами і з телемарафоном, на який виділяється, якщо не помиляюся, 2 мільярди гривень? Гроші є, просто їх треба правильно витратити.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я зараз поставлю на голосування поправку 857 для врахування. Але, Артуре Володимировичу, щодо різної співпраці з Медведчуком, то це точно не до мене. Думаю, вас більше просвітять колеги, яких зараз немає, але вони точно сидять десь там, у вашому кутку.

Ставлю на голосування поправку 857 Герасимова. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 858. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Сьогодні багато говорили про присутність у залі депутатів, але хочу звернути увагу на один аспект. От якби там, в тій ложі, під час засідання були присутні журналісти, – мені й досі незрозуміло, чому ви їх не допускаєте, мабуть, боїтеся, – думаю, зараз було б набагато більше присутніх народних депутатів. Ви ж не хочете контролю. І от як мені зараз себе поводити, коли сидимо у Верховній Раді, нікого немає, журналістів не допустили, ви кажете: та все нормально, передавайте на центральний рівень, не розкрадуть. Так, якщо Верховна Рада, вибачте, боїться контролю і боїться запустити журналістів, то що вже говорити про Кабінет Міністрів, де яке міністерство не копнеш, можна просто трактати писати і звіти Рахункової палати. До чого я веду? Руслане Олексійовичу, давайте приймати рішення про повернення журналістів до Верховної Ради. Не треба їх боятися, і Ізраїль нам цей приклад показав.

Поправку прошу поставити на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 858, яка стосується доповнення пункту законопроекту новим абзацом нового змісту. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 859. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Зараз ми переходимо до іншої цікавої сторінки, яка стосується забезпечення наших військово-службовців, тих, хто знаходиться в окопі. Це волонтери. Не треба сподіватися...

У мене завжди виникало питання: чому десятки, сотні мільярдів гривень ідуть на Міністерство оборони, але й досі величезну частину забезпечення тягнуть на собі волонтери? Як це пояснювати людям? Зрозуміло, це правильна історія, ми всі підтримуємо волонтерів, але, може, давайте всі разом зробимо так, щоб Міністерство оборони і центральні органи влади витрачали гроші правильно і не крали їх.

Зараз ми повертаємося до Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості. Як мінімум, перед тим, як виділяти гроші, треба було позвати керівників Укроборонпрому, міністра і отримати звіт за використання грошей за попередні періоди: 2019, 2020, 2021, 2022 роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 859 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 860. Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую. Ви знаєте, коли говоримо про волонтерство, я не можу оминати те, що, наприклад, тільки Благодійним фондом Порошенка разом з компанією «*Roshen*» та ГО «Справа Громад» з 24 лютого вже витрачено на допомогу Збройним Силам понад 3 мільярди 600 мільйонів гривень, де більшість грошей – це благодійні гроші родини Порошенків. Я про це кажу, тому що ви цього не прочитаете, в телемарафоні цього не покажуть. І що дуже цікаво, це ціна закупівель і одиниці закупівель. Ціна закупівель, ви пам'ятаєте всі ці скандали, часто набагато менша за ціну закупівель центральних органів виконавчої влади і те, що зараз пропонується, наприклад, Мінстратегпромом. То перед тим, як приймати цей законопроект, віддавати їм гроші, може, треба виставляти якісь критерії, Руслане Олексійовичу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, як я можу виставляти критерії вашому фонду (*Шум у залі*). А, Мінстратегпрому. Ви почали з такої реклами і кажете, що треба виставляти їм критерії.

Ставлю на голосування поправку 860 авторства Герасимова. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 861. Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Руслане Олексійовичу, ця поправка також стосується присвоєння статусу УБД і елементів його оформлення. Як я вже сказав, ми на цих поправках будемо наполягати скрізь, допоки вони не будуть проголосовані Верховною Радою. Це важливо, і я, чесно кажучи, не розумію, чому бюджетний комітет це відхилив.

Повертаючись до волонтерства. Чому зараз я про це кажу? Щоб ви зрозуміли масштаби. Понад 100 пікапів було передано для ЗСУ саме Благодійним фондом Порошенка, машини «шилди», «спартани», «посейдони». Я тут можу перерахувати дуже багато, але питання в іншому – в цінах закупівлі. І от, ви знаєте, мені дуже цікаво, зараз «посейдони» збираються купувати і Міністерство оборони, інші державні організації. Я буду дуже ретельно стежити за цінами закупівлі і потім уважно їх порівняю з тим, як вони закуповуються за власні гроші Петра Порошенка. Ось до чого я веду.

А цей законопроект голосувати не можна. Прошу поставити на голосування поправку для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 861 Герасимова. Комітетом вона відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 3.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, дякую всім за роботу в пленарному засіданні. Зараз я оголошую перерву. Про час і місце продовження пленарного засідання вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо працювати на перемогу. Слава Україні